

De onverwachte zoektocht
Het grote avontuur van de scholieren

***boek*·scout**

Eerste druk © 2021 Nico van Belle

Coverfoto: giovani – Adobe Stock

ISBN: 978-94-643-1330-7

Uitgeverij Boekscout Soest
www.boekscout.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Nico van Belle

DE ONVERWACHTE ZOEKTOCHT

Het grote avontuur van de scholieren

HOOFDSTUK 1

DE BUNKER

Ik was met mijn schoolvriend Gijs al vroeg in de ochtend op pad gegaan en het was nog wel een vrije zaterdag. Nu waren we bijna bij ons doel aangekomen. We zagen al een groot hek met ijzeren tralies waar houten bordjes op zaten. Hier vlakbij moest de Bunker zijn. Al op de hoek van het terrein waren een aantal afvalcontainers te zien aan het einde van een keurig gemaaid grasveldje. Vogeltjes kwetterden vrolijk om de afvalcontainers heen.

De Bunker kwam al in zicht. In de verte was het geluid te horen van banden die over grind reden. Ik zag een zestal jeeps tot stilstand komen voor de grijze bunker, die een plat dak had en waar hier en daar mos op de betonnen muur groeide. Er werd hard ‘saluut’ geroepen naar de sergeant door twee mannen in militaire pakken.

Andere mannen in militaire pakken, zaten in de jeeps. Misschien waren ze gezellig aan het kletsen na de vele trainingsuren waarvan ze terugkwamen.

Ik had eerder gelezen over de ‘zesentwintig hoeven van de Meent’ die zich op dit terrein moesten bevinden. Dit waren een aantal heuveltjes waar in het verleden veel gevochten is. Er zou iets te vinden zijn wat wellicht interessant kon zijn voor de schoolopdracht van het vak geschiedenis die Gijs en ik moesten maken. Mijn vader had ons aangeraden naar de Bunker te gaan om te zien of we daar meer informatie over het onderwerp zouden kunnen vinden.

De moeite om hier te geraken was het wel waard, al die militairen waren al spannend om te zien. Zenuwachtig liep ik naar de jeeps toe, Gijs volgde me op de voet. De mannen in de jeeps keken even om, terwijl ze zoveel mogelijk de ingang van de bunker in de gaten bleven houden.

“Pardon, kunnen we hier naar binnen?” vroeg ik.

Een van de mannen met een ingedeukt gezicht met littekens en met klauwen van handen draaide zijn hoofd naar de ingang. “Je kunt het proberen maar het museum is waarschijnlijk niet open.”

Ik begreep de boodschap en Gijs had het antwoord ook gehoord. Natuurlijk gingen we het proberen, daarvoor waren we hier gekomen. Wij keerden ons naar de ingang en stapten de statige trappen op naar de zwaaiende deuren. Door de openstaande deuren was een brede gang te zien. We liepen door en er was een geelachtige gloed zichtbaar in de hele gang.

Er hingen portretten van gesneuvelde militairen in oude uniformen van de Eerste Wereldoorlog. Aan weerszijden van de gang waren oneindig veel groene deuren. Om de zoveel meter scheen het zonlicht door een opening in het plafond. Het gaf de bezoeker wat prijs van de gang. Toen we een eindje de gang waren opgelopen, hoorden we voetstappen dichterbij komen. We zagen een donkergroene gestalte onze richting uitkomen. Ik liep hem tegemoet en bedacht snel een vraag.

De donkergroene gestalte was van Karel, die werkte als instructeur op het militaire terrein.

Hij was die ochtend naar de bunker toe gereden met zijn open jeep. De andere jeeps kwamen achter hem aan met dezelfde snelheid en zo voorzichtig als maar kon. Karel had het commando gekregen de jeep voor het hoofdgebouw te parkeren met de passagierszijde naast de entree. De sergeant van deze week stond stevig in zijn enorme laarzen voor de hoofdingang en keek met een strenge blik in de ogen van Karel.

Karel stapte uit. Hij bleek een gedrongen gestalte te hebben. Met zijn mollige vingers tegen de slaap groette hij met zijn harde en diepe basstem zijn sergeant. Met die stem kon hij menig militair schrik aanjagen.

“Meekomen!” zei de sergeant.

De brede gang van het hoofdgebouw was zo ingericht dat Karel zich er een kleine kaboutervoelde toen hij er doorheen liep. Aan het einde van de gang was het kantoor van de sergeant. Het felle zonlicht

dat door de ramen scheen vulde de ruimte. Karel en de sergeant gingen tegenover elkaar zitten en staarden elkaar aan.

“Zo,” begon de sergeant “na deze formaliteit gaan we het eens hebben over jouw schietervaring.”

Karel slikte en dacht dat hij iets verkeerd had gedaan. Afgelopen weken had hij nieuwe jongens begeleid bij het hanteren van de geweren en het opbergen van losse patronen in de munitietas.

“Vorige week heb ik bij het volgen van de training gemerkt dat je te weinig uitlegt aan de jongens van de militaire school. Doen is meer jouw ding maar je komt er niet zomaar mee weg.”

De sergeant keek naar zijn asbak waar sporen van het roken waren achtergebleven.

“Ik stel voor om opnieuw te proberen hoe snel de jongens kunnen afvuren.”

Karel werd benauwd want hij wist niet zomaar een antwoord te geven. “Nou ja”, stamelde hij “ik heb de jongens het geweer in de hand gelegd en een klap op de rug gegeven om ze te motiveren om te schieten.”

De sergeant knikte en stond langzaam op. “Je weet de instructies die ik je vorige week heb verteld, dus je wacht het beoordelingsrapport maar af.” Hij klapte met zijn vlakke hand op de tafel en liep terug naar de deur.

Op dit moment had Karel het wel begrepen en ging hij maar al te graag naar zijn jongens die wachtten in de jeeps voor de hoofdingang. Hij liep eveneens naar de deur en groette de sergeant.

Karel stapte gehaast de brede gang in, waar het zonlicht nog steeds een gloed gaf op de vloer. In gedachten was hij naast zijn manschappen die begeleid moesten worden om de trainingsmissie te volgen die deze middag zou beginnen. Er zouden losse patronen bij die training gebruikt worden en rookachtig traangas, dat hoorde er nu eenmaal bij. In een oorlogsland zou het geweld nog zwaarder zijn. Karel voelde zich ongemakkelijk na het gesprek met de sergeant en nog te boos daarover om de training van die middag goed te kunnen leiden. Maar ja, hij moest wel van zijn commandant en straks zou hij zich er weer over moeten verantwoorden.

Door zijn vlugge stappen op de marmeren vloer en omdat hij zo in gedachten was, merkte hij de twee jonge knapen niet op, die langzaam zijn richting opkwamen.

Karel schrok op. De rechter jongeman had een vrij lang postuur en droeg een ronde bril en hoge schoenen. De linker had een slanker postuur en droeg eveneens een bril. Het leek hem dat de linkerman hem wat wilde vragen.

“Pardon meneer,” begon de knaap met het slanke postuur “is het museum open?”

“We zijn op zoek naar de 26 hoeven, de grafheuvels”, zei de andere jongen.

Karel antwoordde meteen. “Wel jongelui jullie komen niet op het juiste moment. Dit weekend zijn ze begonnen aan de laatste fase om het gebouw grondig te renoveren en komende maandag moeten alle voorwerpen zijn teruggeplaatst in het museum. Dus de historische collectie is helaas overgeplaatst naar het magazijn.”

“Wat zonde, kent u misschien een tweede persoon die we kunnen spreken, die er iets meer van weet? U bent zo te zien iemand die op het militair terrein werkt.”

“Ik weet iemand die er inderdaad meer verstand van heeft, dan zullen jullie zeker geholpen worden.”

De jongens wachtten vol spanning op de naam die Karel zou noemen.

“Achter in de gang zit sergeant Eduard Snowden in zijn kantoor. Die weet er alles van.” Opdracht volbracht en dan nu snel zijn man- schappen op oefening sturen. Hij hoopte stiekem dat de jongens de sergeant niet aan zouden treffen achter zijn granieten bureau.

Gijs en ik zaten tegenover het bureau en wachtten gespannen tot de sergeant iets zou zeggen. We keken naar de voorwerpen die op zijn bureau lagen. Ze waren zwart en rond van vorm. Het moesten wel patronen van een Glock 17 zijn, daar hadden we wel eens plaatjes van gezien.

“Zo, dus jullie hebben al geprobeerd om het oorlogsmuseum te vinden?” begon de sergeant.

“Het museum bestond oorspronkelijk uit twee grote eetruimtes waarin ik oude voorwerpen die ik hier op dit terrein had opgegraven en mijn vondsten uit de natuur bewaarde. Later zijn er ook militaire attributen bijgekomen en is het officieel een oorlogsmuseum geworden.”

“Oké,” zei ik, “mijn vriend en ik zijn op zoek naar de geschiedenis van de 26 hoeven.”

“En,” vervolgde Gijs, “daarmee willen we ons project voor de eindexamenopdracht van geschiedenis hopelijk geslaagd afronden.”

Voor een minuut werd er niet gesproken, alleen waren er geluiden uit de gang te horen.

“Jullie zullen eerst een afspraak moeten maken, want ik ben het enige aanspreekpunt over het oorlogsmuseum.”

Ik keek mijn vriend kort aan.

“Maar om jullie project niet te lang uit te stellen, wil ik wel twee voorwerpen uit het magazijn halen.”

“Kijkt u hier eens,” zei ik snel. Ik haalde de grote fotomap uit de aktetas. Er stonden gefotografeerde vondsten in van oude voorwerpen. Die map was bedoeld voor de geschiedenislessen.

“Ik wil ook graag weten of u voorwerpen in de vitrinekast heeft liggen die ook in onze fotomap staan.”

De sergeant bekeek aandachtig de vele vondsten. Maar hij leek toch niets te herkennen.

Dat kon interessant zijn, want dan lagen er in het magazijn nog weer heel andere voorwerpen dan in onze fotomap stonden.

“Ik weet wel dat de 26 hoeven van de Meent zich op dit terrein hebben bevonden, maar ik kan jullie beter naar de boswachter van dit gebied sturen. Deze kan jullie zeker meer vertellen. Maar hij is nu op vakantie dus jullie zullen geduld moeten hebben tot hij terug is.”

Ik keek nogmaals, ditmaal bedroefd, naar Gijs. We werden verrast toen Eduard ons twee visitekaartjes van hemzelf en van de boswachter aanreikte.

“Over twee dagen komt hij terug. Als je wilt kun je hem al eerder op zijn telefoon bereiken.” Een afscheid kwam in zicht ook omdat het bezoek aan het museum nu niet doorging.

En de sergeant leek toch niet van zins de twee beloofde voorwerpen te gaan halen, nu hij niets in onze map herkend had.

We bekeken op de terugweg nieuwsgierig het visitekaartje van de boswachter. Daarop waren duidelijk de naam en het mobiele nummer af te lezen. De afgebeelde bomen op de achtergrond benadrukten zijn beroep als boswachter. We hadden nu in elk geval een begin gemaakt, met onze opdracht.

Die maandag belde Gijs het nummer dat op het kaartje stond en we maakten een afspraak met de boswachter voor de eerstvolgende zaterdag. Om twaalf uur zouden we bij de Bunker zijn.

“Bel maar als jullie er zijn,” was zijn laatste zin door de mobiele telefoon.

We hadden de aktetas meegenomen en ons haar achterover gekamd, want we wilden een nette en volwassen indruk maken. Ik schoof de aktetas nog eens stevig onder mijn arm en haalde diep adem toen we bij de Bunker waren aangekomen. Gijs had het nummer van de boswachter nog in zijn telefoon staan en belde hem snel op.

“Ah, blij dat jullie gekomen zijn, over een half uur ben ik bij jullie,” was het antwoord van de boswachter.

“We wachten zolang,” zei Gijs en sloot het gesprek af. We gingen op het grind zitten, het voelde koud aan, maar we waren best moe na die lange trip vanaf de bushalte. Ik haalde de fotomap uit de aktetas en bladerde snel door de collectie heen, terwijl Gijs eveneens de foto’s bewonderde. Toen we bij de ondertekst 2002 van de zesde fotoserie waren, klonk er plots dichtbij een gekraak van bladeren.

“Hallo heren, jullie zagen geen bankje en vonden het grind fijner?” zei een stem.

We keken verschrikt naar de man. Er stond een lange man met zijn gezicht vol van littekens, het zouden puistjes kunnen zijn geweest.

“Kom maar snel mee, dan breng ik jullie naar mijn onderkomen,” zei de man.

We werden onder onze oksels omhoog getrokken en merkten meteen dat we met een behoorlijk sterke man te maken hadden.

Eduard Snowden zat intussen ook deze zaterdag in zijn kantoor in de Bunker, zoals hij daar heel vaak was. Hij was een lange man en hij had aanzien. Vanaf zijn jeugd was Eduard al bezig geweest om boomhutten te bouwen en later, vanaf zijn achttiende, was hij aan de slag gegaan om in stadions de steigers metershoog in elkaar te bevestigen. Op een gegeven moment vond hij het werk te eentonig worden. Hij had ontslag genomen bij zijn werkgever in de bouw. Als twintigjarige besloot hij om te vechten tegen de vijand door als opgeleide militair uitgezonden te worden. Na de opleiding en de geslaagde missie in het oorlogsland was hij tot sergeant opgeklommen en had zo aanzien gekregen.

Hij had bij zijn intrek op de Leuserheide gemerkt dat hij erg geïnteresseerd was in de aanwezige natuur, wat hem de bijnaam ‘natuurgek’ had opgeleverd. In zijn bewaarkasten had hij allerlei voorwerpen van het terrein verzameld en gerangschikt op grootte. Er lagen vogel-nestjes, dennenappels en stukjes vacht van eekhoorns of konijnen die aan het prikkeldraad waren blijven hangen. Maar ook allerlei kogels en hulzen die door de schietoefeningen op het terrein terecht waren gekomen. De sergeant kon met zoveel voorwerpen haast wel een museum inrichten. Eerst noemde hij het natuurmuseum, maar later veranderde hij dat in oorlogsmuseum. De gevonden voorwerpen betekende heel wat voor de militaire geschiedenis van dit gebied. Al met al was hij een man met faam, die heel wat wist over de aanwezige natuur én over oorlogen.

HOOFDSTUK 2

EEN GEHEIMZINNIGE BRIEF

Jantine Lindakker was geheel van slag en buiten adem van het scootertje. Haar Peugeot-scooter had meer dan genoeg ruimte in de achterbak om een envelop met daarin een brief mee te nemen. Haar baas had haar in de ochtend deze tweede bezorgopdracht gegeven, na de bespreking van de dag. Haar Peugeotootje had niet gehaperd bij het starten op het gladde parkeerterrein, en haar kleding wapperde als wasgoed in de wind, toen ze de bocht nam naar het viaduct. Als ze haar tweede opdracht had afgeleverd, waren er nog twee af te werken. Daarna kon ze wat gaan drinken in haar vaste stamcafé nabij Soesterberg. Bij het verlaten van het dorp Soesterberg was het geraas van de auto's te horen onder het viaduct. Ze begreep dat het juiste afleveradres in het natuurgebied lag, dat kende ze, want als tiener was ze al vele malen wezen rondstruinen buiten het dorp. Ze kneep stevig in de remmen en nam voorzichtig de afslag naar rechts. Daar lag de weg bezaaid met grind, dat een enorm gekraak produceerde. De grindweg was lang en breed. In de verte was de statige bunker te zien, een vierkant en donker complex. Het zag zwartgroen en had enorme trappen voor de ingang. Ze vond het vreemd dat een auto haar op deze zonnige dag passeerde met zijn dimlichten aan. Haar ogen werden er even door verblind maar ze bleven gericht op het vierkante complex met zijn glimmende trappen. Haar Peugeotootje minderde vaart en stopte voor de onderste tree. Het huisnummer 62 rechts naast de dubbele deuren kon ze vanaf deze afstand net lezen. Dat nummer stond ook op haar envelop vermeld.

Ze deed de zware integraalhelm van het hoofd en schudde haar krullen van links naar rechts. Ze wilde wel aanbellen, maar het was al vaker gebeurd dat het juiste afleveradres om de hoek was van het huis

of pand waar ze voor stond. Op de envelop stond 62B, dus zou het best kunnen dat de heer voor wie de brief bestemd was, in een ander huisje vlakbij dit gebouw woonde.

Toch waren de statige trappen te verleidelijk om niet even naar de deuren van het complex toe te lopen. Degenen die daar woonden zouden vast meer weten over die “B” letter. De deuren waren vanuit de verte al zichtbaar en leken vanaf beneden gezien kleiner dan toen ze boven aan kwam. De bel aan de rechterzijde van de deuren was ouderwets en moest volledig ingedrukt worden, alsof je een balpen in klikt om ermee te schrijven. Het nagalmen van de bel bleef in haar hoofd hangen, ze kreeg het gevoel alsof er heel wat te gebeuren stond.

Wat als er een jonge militair in opleiding open deed? Ze zou zich dan wel ouder voelen.

Degene die wel opendeed was gekleed in een militair uniform met zwartgroene kleuren.

“Goedemorgen, wie bent u?”

Ze schrok voor een moment.

“Ik moet een envelop afgeven op nummer 62B, maar deze bunker heeft alleen huisnummer 62 naast de voordeur staan, weet u waar ik moet zijn?”

De militair keek haar niet begrijpend aan en fronste kort zijn wenkbrauwen.

“Nou, die letter is inderdaad niet van deze bunker maar van een gebouw verderop,” zei de man. Je kunt daar niet met de scooter naar toe. Ik zou daarheen wandelen, het is ongeveer tien minuten lopen over het bospad.”

“En als je meer wilt weten kom anders binnen, dan vertel ik wel over de man die op 62B woont.”

Ze wist dat ze langs nog twee adresjes moest, maar dit voorstel was ook niet verkeerd: misschien had hij iets te drinken voor haar. Toch ging ze niet mee. Ze had nog wel meer te doen vandaag. Ze keek even kort naar haar Peugeotje waar de sleutel nog in het contact zat.

“Waar is de weg als ik linksaf moet slaan?” Ze wees met haar rechterhand in een mogelijke richting. Hij keek even naar haar rechterhand, maar

bleef beleefd in zijn zware uniform waarop vele medailles zaten vastgespeld.

“Voor je bij het punt bent waar de weg naar links buigt, kun je ergens linksaf langs een slingerend pad, dat je net zolang moet volgen tot aan huisnummer 62B.”

Ze slaakte een zucht van opluchting, want om verder met deze man te kletsen stond haar steeds minder aan.

“Maar je mag mijn naam wel onthouden, dat is Eduard Snowden en ik heb hier in deze bunker mijn kantoor.”

Ze keek nog eenmaal naar de man in uniform, maar gaf hem niet de uitgestoken hand die haar werd voorgehouden.

“Bedankt voor de weg en mocht ik nog wat willen vragen zal ik zeker weer terugkomen.”

Ze pakte het sleuteltje uit het slot en de envelop uit de bak onder het zadel en liet die tegelijk in haar jaszak glijden.

Ze was nog nooit achter het prikkeldraad geweest dat ze in de verte zag in de lage felle zonnestrallen. Een eindje verderop boog de weg naar links langs het natuurterrein. Ze bedacht zich geen moment en liep naar de linker afbuiging waar misschien een doorgang was. Ondertussen gluurde ze stiekem of er een opening was te vinden om het natuurgebied te betreden. Opeens zag ze een gat ter grootte van een lange tafel van beneden naar boven. Ze keek om zich heen en hield haar ogen gericht op het stukgeknipte metaal waar ze met een beweging doorheen was. Twee seconden later zette een jongedame voet op voor haar onbekend terrein, de envelop diep verstoep in haar jaszak.

Op dit terrein zocht ze naar nummer 62B, maar ze ontdekte wat anders. Het waren vreemde voetstappen. Er moesten kort geleden drie personen over het wandelpad hebben gelopen.

De voetstappen volgend zette ze haar zoektocht voort om iets van leven te ontdekken. Bij een meertje vloog een zwerm vogels over waarvan ze even schrok en weer die rilling over haar rug voelde alsof haar een groot avontuur te wachten stond. Eenzaam volgde naast haar een zwartbruinig vogeltje haar stappen. Achter het beestje zag ze een bruine kleur, dat zou iets van hout kunnen zijn. Naarmate ze dichterbij sloop zag ze dat het de balken van een armoedig hutje waren.

Boswachter Hans had een overdreven grote sigaar in zijn mond. Ik

was, net als mijn vriend Gijs, zenuwachtig om te horen wat hij wat hij te vertellen had. Dit was het moment van de waarheid, ik kon nu niet rechtsomkeert maken. Als ik nu wegging dan kon ik mijn diploma-uitreiking wel vergeten.

Hans kruiste zijn voeten en nam de lange sigaar tussen twee vingers om de rook uit zijn gehemelte te laten verdwijnen.

“We kennen die Eduard pas sinds een week, maar het is een militair hé?” vroeg ik.

Hans bevestigde mijn vraag met een kort knikje.

“Dus jullie zijn gestuurd door een vriend van mij? Dat komt niet vaak voor.” Hij hield zich even stil.

“We zijn met een schoolopdracht bezig waarin we een geschiedsonderwerp moeten verzinnen. Op aanraden van mijn vader kwamen we bij de Leusderheide uit, dichtbij onze woonplaats.” Ik wilde alles wel vertellen over onze opdracht.

Gijs zei: “Dit terrein fascineert ons omdat hier een ‘Meent van 26 hoeven’ zou liggen. Uw vriend wist er erg weinig over te vertellen, hij kon ons alleen zijn verzameling laten zien. Hij leek meer van zijn manschappen af te weten.”

Ik wachtte af wanneer Hans zou beginnen met zijn verhaal. Die drukte zijn sigaar uit in de asbak, en begon te vertellen.

“Ik woon al langer dan Eduard in dit gebied en ben er tevreden mee. Ik ken de vele paden en verschillende boomsoorten goed, dat staat voorop. Lang voordat ik in deze hut ging wonen is er tijdens de tweede wereldoorlog veel gevochten en zijn er militairen omgekomen door de oorlog. Ik heb geen enkele aanwijzing gevonden dat ze nog onder de zandgrond begraven liggen.

Vroeger maakte men hier gebruik van een potstalsysteem dat vergelijkbaar is met wat je in een moderne koeienstal vindt. De mest wordt opgepot en bedekt met nog een laag stro. Dit gebeurt meerdere malen per dag. Wanneer de onderliggende mest flink aangestampt en gerijpt is, wordt het gebruikt op het land van de boer. Dat is momenteel niet meer op dit terrein nodig, maar twee eeuwen geleden was dat nog heel normaal.”

“Maar dat heeft toch niets te maken met onze schoolopdracht

over die 26 hoeven?” vroeg Gijs.

Ik probeerde op een wat tactischer manier om Hans voor ons onderwerp te interesseren.

“Op dit terrein zouden allerlei voorwerpen uit het verleden liggen.”

Om te laten zien dat het echt serieus was, haalde ik de grote fotomap uit de aktetas. Ik sloeg een willekeurige pagina open met daarop de afbeelding van een groot koperen mes en liet het aan Hans zien.

Hans ging door. “De Meent van 26 hoeven is voor mij niet nieuw meer. Toen ik hier nog niet zo lang woonde hoorde ik voor het eerst over deze miniheuveltjes. Ik was die bewuste dag een wandeling aan het maken op de grens van het bos en het stuifzandgebied, dat hier vlakbij ligt. Die heuveltjes liggen zo verscholen dat alleen een klein kind het onder het bladerdek kan zien. Ik wilde een ander pad ingaan toen ik bijna pardoos op zo’n heuveltje stapte. Deze heuveltjes waren overblijfselen van de 26 hoeven. Dit heeft een goede vriend mij verteld die ervaring heeft opgedaan met het lokaliseren van historische plekken in natuurgebieden.

Ik heb er nadien geen aandacht meer aan besteed.”

Hij wilde net een volgende sigaar opsteken toen er een hard geluid schetterde dat uit een luidspreker kon komen. Ik schrok er duidelijk van en ook Hans zijn sigaar viel op het tafeltje naast de asbak.

“Wie belt er nou zo keihard aan?” mopperde Hans.

Hans stond zichtbaar balend op en liep terug naar de voordeur. Ik hoorde de voordeur opengaan en was benieuwd of er iemand binnen zou komen. Het geluid van een vrouwenstem kwam dichterbij. Zou er een derde gast aankomen?

“Jongens, mag ik jullie de postkoerier voorstellen. Haar naam is Jantine Lindakker.”

Ze gaf mij en Gijs ter kennismaking haar hand. Hans en de vrouw gingen zitten tegenover mij en mijn vriend. De boswachter leek zijn sigaar te zijn vergeten.

“Deze vrouw heeft een envelop gebracht die voor mij bestemd is. Deze brief lees ik graag aan jullie voor met het verzoek mij niet te onderbreken.”

Jantine schoof uit nieuwsgierigheid naar de punt van haar stoel.

“Geachte heer Blokhuis,

Ik schrijf je deze brief omdat ik weet dat jij als een soort kluisenaar op de Leusderheide leeft. Dat bewonder ik altijd al. Maar nu is het zo dat ik je hulp ergens voor nodig heb. En dat heeft met die heide te maken. Ik heb een paar jaar geleden ontdekt dat in mijn schatkist, lees rommelkist, zich een oud kistje met papieren muntgeld bevond. Ik was dat al bijna vergeten. Bij het zien van die oude munten en briefjes ontbrak echter een voorwerp dat mij erg dierbaar is. Het gaat om een antieke sleutel. Nu heb ik het vermoeden dat het voorwerp op het heideterrein op de bodem van een meertje bij Soesterberg ligt.

De sleutel past op maar één deur, en aangezien ik niet in de gelegenheid ben naar de Leusderheide te komen, wil ik vragen of jij niet kan kijken of het voorwerp in een meertje ligt. Als je de sleutel vindt zou je die dan terug willen sturen naar mijn adres op de achterzijde van de envelop. Dan heb ik de sleutel weer in mijn bezit. Hierbij ook nog de benodigde postzegels voor het terugsturen van die sleutel naar mijn berghotel.

Hoogachtend,

Erik Cortijn hotelhouder”

“Een vermiste sleutel, dat lees je niet iedere dag,” zei ik.

“Ik verbaas me erover, want ik heb zolang niets van hem gehoord. Deze brief komt van Erik, die een goede vriend van mij is. Ik weet dat hij een hotel is begonnen in het buitenland. Het gaat denk ik om iets belangrijks, dat ik die sleutel hier moet gaan zoeken.”

Ik zette mijn beide ellebogen op het tafeltje om te zeggen wat er intussen bij me op was gekomen. “Onze schoolopdracht heeft niets van doen met de vermelde sleutel die zich op het terrein zou moeten bevinden. Maar als onze schoolopdracht als tweede onderwerp over een verloren sleutel gaat, levert dat zeker een hoger cijfer op.”

“Precies,” zei Gijs, “dit kan zich op geen beter moment voordoen. De sleutel is een tastbaar voorwerp dat ook waarde heeft als we het nadien laten onderzoeken.”

“Geen sprake van, de gevonden sleutel gaat direct terug naar de afzender op de envelop. Dat onderzoek neemt teveel tijd in beslag. Als de sleutel gevonden is sturen we die direct naar Erik.”

Hans stond op en ademde hoorbaar. “Ik denk dat we die sleutel wel moeten gaan zoeken voor Erik. En misschien kunnen jullie daar wel bij behulpzaam zijn jongens. En het komt goed uit dat Jantine net die brief bezorgt nu jullie hier zijn voor de schoolopdracht.”

Ik keek naar de twee, ze leken zo een mooi stel en even ging mijn fantasie met me op de loop. Zo’n vriendin zou ik later ook wel willen hebben. Ik merkte dat ik het fijn vond dat ze gekomen was.

“Maar nu even serieus,” zei Hans toen de vrouw vertrokken was, “afgelopen week is het seizoen van het intensief oefenen weer begonnen op de Leuserheide. Met regelmaat zullen er enorme knallen binnen dit heidegebied klinken. Vroeg in de ochtend marcheren vanuit de basis militairen naar dat ene doel dat is afgesproken door de commandant. Met instructies en zwaar geschut struinen ze vooral het stuifzandgebied af. Binnen een straal van acht kilometer mag je je niet in het territorium begeven, anders kom je in de oefenlocatie. Het duurt minstens twee weken en ik hou altijd mijn luiken overdag gesloten om het jankende geluid van de kogels zoveel mogelijk te dempen. Dus voor een zoektocht naar een sleutel zoals vermeld in de brief is het te vroeg. Hoewel er op dit terrein inderdaad wel meertjes te vinden zijn.”

“Jammer dat het verboden gebied het zoekterrein inhoudt. De Meent van 26 Hoeven is toch juist de mogelijkheid om aan het onderzoek te beginnen op dit terrein? Over die heuveltjes kun je ook enorm veel schrijven!” zei ik.

“Hoe bedoel je precies?” vroeg mijn vriend en tikte mij tegen mijn arm.

“Gewoon, we gaan eerst kijken wat er in de buurt van die heuveltjes ligt en schetsen er dan een omgeving die aanspreekt voor een avontuurlijk veldverslag.” Ik dacht het voor elkaar te hebben. “De sleutel kunnen we dan op een later moment gaan zoeken in de buurt van de heuveltjes.”

Hans wreef over zijn kin. “Hm, ik heb zo mijn twijfels over jouw

plan. Ten eerste is het weliswaar niet binnen de oefenlocatie. Toch is twee kilometer afstand van de grens genoeg om nog steeds door een kogel neergehaald te worden. Ten tweede valt in de omgeving van de heuveltjes niets dan alleen bladeren te vinden. Met in dit jaargetijde ook de kans om ongemerkt in een met bladerden bedekte kuil te vallen.”

Hij schakelde over op de realiteit. “Over twee maanden is het de moeite waard met drie man en wat gereedschap te struinen over de stuifzanden en door de bossen. Momenteel is alleen de visvijver de moeite waard en vissen in die vijver is bovendien mijn manier om in eten te voorzien. Ik vraag mij alleen wel af of Erik in zijn brief met dat meertje niet de visvijver zou kunnen bedoelen?”

Hij kreeg blijkbaar honger, want ik zag hem naar het keukentje lopen.

“Vis is mijn dagelijks voedsel om van te leven. Naast de boterhammen en de aardappels die ik ook lust.”

“Walgelijk,” zei Gijs en haalde een appel uit de rugzak als bewijs dat hij anders at dan de boswachter.

“Ach,” zei ik, “ieder zijn eigen eetgewoontes, dat is nu niet belangrijk om ruzie over te maken. Een volgende afspraak kan dus pas over een paar maanden worden gemaakt, helaas is veel dat te laat voor de einddatum van onze schoolopdracht. Hans heeft ons voldoende duidelijk gemaakt dat we nu niet direct kunnen beginnen met ons onderzoek.”

Ik wilde nog verder praten maar Hans onderbrak mij. “Eerst gaan we deze smakelijke vis verorberen om onze eetlust te stillen. Jullie zullen wel een maaltje lusten, nietwaar?”

Ik stemde hiermee in. Voorzichtig legde ik mijn fotoalbum in de chique aktetas en klikte de drukknop op slot.

HOOFDSTUK 3 DE OUDE VROUW

“Nico, ben je al op? Ik moet zo weg, het ontbijt staat er nog.”

Mijn vader moest weg naar een belangrijk gesprek in zijn huisartsenpraktijk. Vlak voor het slapen gaan had hij mij dat verteld aan het bed. Als mijn vader niet geroepen had was ik niet uit bed gekomen want ik wilde nog de laatste nummers van een cd beluisteren. Het was maandag, de eerste dag van de voorjaarsvakantie en ik had lekker vrij van school. En nu stond ik met pyjama aan, op blote voeten bovenaan de trap.

“Ik heb het begrepen pap, ga maar snel naar je afspraak,” schreeuwde ik naar beneden. Mijn moeder was al naar haar werk vertrokken, die had een vroege dienst.

Toen ik even later in de badkamer stond, kijkend in de grote spiegel boven de kleine wastafel klonk er een harde klap van de voordeur. Dit betekende dat ik alleen in het huis was. Dat ik mijn boterhammen kon smeren op mijn eigen manier, dus met dik boter en lekker veel hagelslag. En lang tv kijken hoorde daarbij. Van plezier rende ik na het aankleden de trap af, naar de keuken waar de ontbijttafel nog vol lag met eetborden en beleg. Straks zou ik minimaal een uur mijn favoriete ochtendprogramma kijken met die grappige mannetjes op paarden in de woestijn van Arizona. Daarna moest ik toch echt naar het postkantoor. Voordat ik mij goed en wel had genesteld op de houten stoel aan de keukentafel ging plots de deurbel.

Eerst maar eens het sneetje brood opeten en de melk opdrinken. Daarna zou ik misschien wel de voordeur open maken, maar wie weet was het een verkoper van een bedrijf en als ik net zou doen alsof er

niemand thuis was, dacht die persoon vast dat hij bij het verkeerde huis aanbelde. Toen ik het sneetje brood had doorgeslikt was er al viermaal gebeld. Ik rende nog steeds niet naar de voordeur om de onbekende te ontmoeten. Daarvoor was het te leuk om alleen in huis te zijn, ook omdat mijn ouders voorlopig niet terugkwamen. Maar de persoon aan de deur bleef maar bellen, misschien ging het toch om iets belangrijks, dus ging ik maar open doen. Door het staalglas was een persoon van niet meer dan één meter te zien, geheel in het groen gekleed waarbij het hoofd er vreemd bovenuit stak. Ik stapte met een voet naar achter bij het zien van de vrouw die een groene legerjas droeg. Ik wilde de oude vrouw een hand geven. Vreemd genoeg struikelde ik over de drempel en viel op de natte tuintegels. De oude vrouw zag ik niet meer, ze was kennelijk weggelopen, want het tuinhek stond half open. En ik lag languit voor de deurdrempel. Er waren schaafwonden op mijn handpalmen.

Ik zou naar het postkantoor gaan, gonsde het door mijn hoofd. Ik probeerde eerst op mijn rug te draaien. Het ging zonder al teveel moeite. Ik had wel schaafwonden, maar er was niets gebroken of gekneusd. Voorzichtig probeerde ik op te staan, waarbij ik hevige pijn in mijn nek voelde. Ik draaide mijn hoofd naar links en kreeg abrupt een pijsnscheut in mijn pols die deed denken aan een verrekte spier. Ik schreeuwde het nog net niet uit. Opstaan terwijl ik op mijn andere hand steunde lukte dan weer wel. De pols was een tikje beschadigd waardoor een bezoekje aan de dokter wel nodig zou kunnen zijn.

De voordeur stond nu wagenwijd open. Zou dat kunnen betekenen dat de vrouw naar binnen was gelopen en daar zat te wachten? Of ze had toch de tuin verlaten om de straat op te gaan. Het laatste leek het meest waarschijnlijk, want anders was ze teruggekomen met een glas water en misschien een middeltje voor de schaafwonden op mijn handpalmen. Ik besloot weer naar binnen te gaan. De gang met in de verte de keuken zag er nog hetzelfde uit, met links de trap met trapmatten in de vorm van halve maantjes.

Ik rook een vreemde geur uit de keuken, het leek wel een brandlucht. Toen ik midden in de keuken stond zag ik achter het fornuis

twee voeten. De oude vrouw werd zichtbaar. Ze hield me een koektrommel zonder deksel voor. Mijn moeder deed daar altijd suikerkoekjes in. Ik kreeg opeens trek en vergat het glas met melk.

“Ik ben maar één meter, maar niet gevaarlijk of boos hoor,” zei de oude vrouw oprecht. Ze reikte me een suikerkoekje aan. Ik nam het aan en proefde de suiker, ondertussen keek ik naar de vrouw die ik bijna op een heks vond lijken.

“Ik ben verrast door uw komst, en ik wil weten waarom u hier bent.” Ik was een beetje van slag gebracht door haar plotselinge aanwezigheid.

“Ik ben de moeder van Hans en ik kom een boodschap doorgeven die zeer belangrijk is. Dat zweer ik.” Ze veranderde van houding nadat ze de koektrommel op het aanrecht had gezet.

“Deze boodschap is eigenlijk meer een raad. Je hoeft het niet op te volgen, maar als je wilt weten in welke richting je moet zoeken is het zinvol te luisteren.” Ze keek mij diep in de ogen, terwijl ze intussen naast de grote keukentafel was gaan staan.

“U bent het toch niet geweest die mij heeft laten struikelen?” vroeg ik.

Ze leek langs mij heen te kijken en vertelde verder. “Ik ken mijn zoon Hans die in zijn hutje woont al wat langer dan vandaag. Jullie waren er zelf bij toen hij de brief voorlas van zijn oude vriend Erik, over die sleutel die op de Leusderheide zou moeten worden gezocht.”

Ik luisterde aandachtig naar haar raad.

“Je bent op het verkeerde spoor als je dat enorme bosterrein af wilt speuren. Dat is als een speld zoeken in een hooiberg. Je zult minstens twee mensen nodig hebben om zoiets als een sleutel te vinden.”

Deze oude vrouw die steeds meer weg had van een heks met een bezemsteel, wist kennelijk meer. Ze gaf misschien wel degelijk goede raad.

“Maar u wilt dat we niet aan de zoektocht beginnen naar die sleutel?”

“Nou ja, die felbegeerde sleutel ligt ook niet in de bossen van de Utrechtse Heuvelrug.”

Ze stond maar twee stappen bij mij vandaan, de koektrommel lag

nog steeds op het aanrecht.

“Als jullie dat koperen werktuig werkelijk willen vinden, dan hebben jullie een hele reis voor de boeg naar een ver land. Hans zal wel voor de treinkaartjes zorgen. Hij is gaan inzien dat het opvolgen van mijn raad de enige juiste stap is.”

Ik dacht meteen aan een avontuurlijke reis naar een ver land. Maar snappen deed ik het eigenlijk niet. Want die sleutel was toch van Erik en die had het idee dat de sleutel juist ergens op de Leuserheide lag? Zo stond het in zijn brief.

“Jouw val over de drempel liet mij toe naar binnen te gaan. Ik heb een potje met zalf die je voorzichtig op je gewonde hand kan smeren. Als je naar dat verre land vertrekt mag je geen schaafwondjes hebben overgehouden van de valpartij.” Ze leek van plan de bezemsteel te pakken, die ik nu pas tegen de muur zag staan. Het leek er op dat ze haar ene been over de steel wilde leggen om erop te gaan zitten. Verbaasd keek ik toe, want dat zag je niet iedere dag.

“De treinreis zal wel lang duren, als je de nachttrein neemt kun je wat slapen onderweg. De reis voert door de natuur met soms een stad of dorp. De zoektocht leidt jullie naar een klein dorpje beneden in het dal. Wel adviseer ik je om warme kleren aan te trekken, de nachten zijn erg koud in het bergland.”

Ik werd steeds nieuwsgieriger, waar zouden mijn vriend en ik heen gestuurd worden?

“Maar,” en ze beklemtoonde het woord, “jullie kunnen bij het vinden van de sleutel die al direct teruggeven aan Erik.”

Ik keek naar haar beide minuscule benen en stond versteld van wat ze had gezegd. Als we weer terug waren in Nederland moesten we ook aan de slag met de schoolopdracht. Maar gelukkig hoefde die pas over ongeveer twee maanden ingeleverd te worden, zodat we voor de reis genoeg tijd zouden hebben. En de reis zou ons ook extra stof voor het werkstuk kunnen opleveren.

“Ik zal kijken of Gijs en ik zo snel mogelijk naar Hans kunnen gaan voor de treinkaartjes en dan hoor ik ook wanneer de trein vertrekt naar dat verre land.” Ik kreeg zin om nu eerst aan Gijs alles te gaan vertellen over wat ik vernomen had van de oude vrouw en daarna sa-

men met hem naar de hut te gaan.

De oude vrouw maakte het dekseltje van het potje open en streek de zalf op mijn geschaafde rechterhandpalm.

“Het is nu tien uur, nadat je je geschaafde handen hebt verzorgd, kun je op pad gaan naar je vriend en naar de hut.”

“Ik wil eigenlijk nog een laatste vraag stellen.” Ik ging met beide benen stevig op de keukenvloer staan, niet van plan de oude vrouw direct te laten vertrekken. “Naar welk ver land stuurt u ons tweeën?”

De vrouw leek niet verrast door de vraag. “Wie teveel vraagt, zal nooit iets zelf te weten komen. Op beide treinkaartjes staat behalve het eindstation ook het land vermeld. En ik raad sterk af alsnog het enorme bosterrein te doorzoeken.”

Na dit gezegd te hebben verdween ze met het potje én de bezem uit de keuken. Opeens was ik weer alleen in huis, met een advies voor een groot avontuur. Ik voelde weer de kramp in mijn nek. Ik maakte de koelkastdeur open, op zoek naar het pak melk. Toen ik het melkglas volschonk zag ik dat er op de onopgeruimde ontbijttafel nieuw brood in het mandje was gelegd. Deze geheimzinnige vrouw had iets veranderd op de ontbijttafel en ik had het niet zien gebeuren.

HOOFDSTUK 4

JANTINE OP WEG NAAR HET BUITENLAND

Voor Jantine kwam het aanbod van haar baas van het koeriersbedrijf op het juiste moment. Al iets meer dan een jaar was ze in de weer om al die poststukken bij de klanten te bezorgen. Iedere dag vroeg opstaan. Vooral op zaterdag, als er weinig bezorgers op het bedrijf waren, moest ze overwerken. Om haar koophuis af te betalen en tegelijkertijd te sparen voor een leuke reis, nam ze de opdrachten van haar baas klakkeloos aan. Liever overwerken dan in de schulden belanden, en er dus financieel op achteruit te gaan. Dat haar baas na iets meer dan een jaar haar een reis aanbood, gaf al aan dat ze met het extreme overwerk niet door moest gaan.

De vermoeidheid was duidelijk in haar ogen af te lezen. Iedere dag opstaan uit bed met een lichte koppijn en aan het einde van de dag er met wallen onder de ogen weer in was haar niet in de kouwe kleren gaan zitten.

Niet dat haar baas zo vrijgevig was om het benodigde reisgeld cadeau te geven, hij bood haar dan wel een reis aan, maar alleen de reisverzekering van de ANWB werd door hem betaald. Zijn basstem door de Smartphone had haar duidelijk gemaakt, dat ze het geld voor de overnachtingen zelf kon betalen. Evenals de eventuele souvenirs. “Het land is bovendien erg goedkoop, dus grijp je kans.”

Haar baas zei er niet bij dat het door de voorjaarsvakantie en het carnaval minder druk zou zijn op het werk. Met de helft van het personeel konden dan makkelijk alle pakketjes bezorgd worden.

De baas stelde haar voor om een reisje te maken naar een hotel in Tsjechië, een hotel in de bergen. De naam van de hotelhouder was

haar baas niet vergeten te noemen. Die naam was precies dezelfde als de ondertekening van de brief die boswachter Hans had voorgelezen. De brief die ze bij hem had moeten bezorgen. Het moest wel toeval zijn, maar nu zou ze deze Erik Cortijn zelf kunnen ontmoeten en dan kon hij haar meer uitleg geven over die geheimzinnige brief. Hopelijk kon ze met hem opschieten.

Zelfs de moeilijke hotelnaam en het bijbehorende adres had de baas durven uitspreken door de telefoon: Hotel Květák gelegen aan de 2010 net buiten Teplá

Ze had de viercijferige straatnaam vrij gemakkelijk kunnen vinden op de gedetailleerde plattegrond die ze voor haar vertrek had bestudeerd. Ze moest toch het een en ander weten voor ze daadwerkelijk kon vertrekken.

Ze had een motor die ze al een paar jaar voor haar privéritjes reserveerde, haar scooter gebruikte ze immers voor de bezorgopdrachten. Voor haar reis had ze eerst de garage bij haar in de buurt opgezocht, om dat 'nog redelijk nieuwe' racemonster veilig te laten keuren. Vooral na hevige regenval waren de landelijke weggetjes spekglad, ideaal om onderuit te gaan. Een eerste beurt voor haar motor na twee jaar; ze wilde naast de aanschaf van nieuwe motorbanden ook het remsysteem laten controleren. Veiligheid staat altijd voorop tijdens het toeren op wegen in een vreemd land. Scheuren over de snelwegen gaf haar al meteen een kick met nieuwe motorbanden. En de stralende zwarte lak gaf het racemonster ook nog eens het nodige aanzien. Nieuwsgierige kindergezichten uit autoraampjes en vrachtwagenchauffeurs met jalouse blikken in haar richting. Wat dat betreft was een racemonster op twee wielen het ideale vervoermiddel om een vreemd land te ontdekken.

Haar motor stond in het schuurtje naast de koopwoning in de gloednieuwe vinexwijk van Soesterberg. Alles aan het racemonster had de status 'veilig de weg op' gekregen. De peperdure rekening van de garagehouder was haar erg tegengevallen waar ze enorm van baalde. Vooraf had ze geen idee gehad hoeveel de uiteindelijke afrekening zou

zijn, niemand had het haar verteld. Maar goed, voorlopig kon ze minimaal twee jaar 'safe' rijden, zonder onderdelen in zijn geheel te hoeven vervangen. Afhankelijk van het weertype in het vreemde land waren de gemonteerde winterbanden erg praktisch in de natte sneeuw. En juist aan het eind van het winterseizoen ging ze de weg op, erg verraderlijk voor haar beide banden. Het advies van de garagehouder om het racemonster in de nacht niet in de open lucht te laten staan, zou ze netjes opvolgen. De lage temperaturen waren slecht voor de machineonderdelen. Voordat ze besloot haar schuurtje te verlaten, controleerde ze, voor de zekerheid, of de bagagetasen goed vastgeklemd waren.

Opgewekt reed ze met een 80 km over de snelweg naar de landsgrens. Bij de oosterburen mocht ze op bepaalde delen de maximale snelheid opvoeren naar 200 km. Met een motor reed je bovendien iets harder dan de andere voertuigen en het remmen verliep ook een stuk soepeler. Het gevoel om met een kick langs al die andere weggebruikers voorbij te gaan. Op de wegenkaart had ze met zwarte stippen aangevinkt, waar ze een andere richting zou moeten volgen. In het vakantieland zou ze wel zien waar ze zou gaan tanken. Dan kon ze meteen nog een keer de grote wegenkaart bestuderen.

Het berghotel net buiten het dorpje lag erg ver van de snelweg, toch wel anderhalf uur doorrijden. De landelijke weggetjes zagen er op de kaart erg bochtig uit. Alsof er vele slangen door het landschap kronkelden. Haar voorbereiding had ze tot dusver goed voor elkaar, ze wist de naam van het berghotel. Het meeste benieuwd was ze naar het weidse uitzicht op de hoogste bergtop van het land. Ze stelde zich al helemaal voor hoe ze de frisse berglucht op zou snuiven en zich zou voelen of ze in een waar kuuroord was.

Hotelhouder Erik Cortijn was een Nederlander die samen met zijn vrouw en hun twee kinderen in een vreemd onbekend land was gaan wonen om daar een berghotel te runnen. Om met die Erik van de geheimzinnige brief kennis te maken leek haar niet verkeerd.

Ze zou die eigenaar een stevige hand geven om te laten zien een motorvrouw met pit te zijn.

Het stroomde van de regen toen ze moest tanken, nabij een grote stad. Duitsland was relatief goedkoop geweest als het om tanken langs de snelweg ging. Dan moest het vakantieland echt niet veel duurder zijn, ook al waren de tankstations misschien schaarser. Op de borden waren de namen erg moeilijk af te lezen door de voor haar volkomen onbekende taal. Naar het berghotel was niet ver meer. Langer dan een uur zou het zeker niet duren.

In de namiddag had ze de berg bereikt waar ze tot ver in de omgeving van het weidse uitzicht kon genieten. De regen in het dorpje van de vallei had haar niet overvallen, alleen haar humeur werd er niet beter op. Het dorpje had maar één hoofdweg die kaarsrecht langs alle woningen liep.

Het hooggelegen berghotel bleek een oude witte villa te zijn. Ze naderde de villa in rustig tempo, want ze moest de steile grindweg naar boven met zo weinig mogelijk pk nemen, om teveel slijtage aan de banden te voorkomen. In de plaatselijke kiosk had ze in een rekje een afbeelding gevonden van het hotel. Ze had dat ansichtkaartje meteen gekocht. Nu herkende ze het hotel direct.

Op een hoge berg overnachten had zo zijn voordelen en iets onweerstaanbaars. In het vroege ochtendlicht zou ze enorm genieten van het weidse uitzicht. Op de berg naast het vakantiehôtel kon ze, als ze niets te doen had, naar de uitkijktoren klimmen.

Vlak voor de witte villa lag grind tot aan de trap die naar de hoofdingang leidde. Ze parkeerde de motor op de parkeerplaats vlak voor de trap en zette eerst haar helm af. Haar bagagetassen klikte ze los. Ze wist precies in welk van de tassen haar bijpassende make-uptasje zat, zonder dat ging ze nooit op stap. Nu hoefde ze alleen nog met de helm en haar bagage de treden naar de witte villa op te klimmen.

Voor de hoofdingang nam ze net een slokje water uit haar Spaflesje toen de deur al openzwaaide en er een man voor haar stond.

“Pardon, mijn naam is Jantine Lindakker.”

Hij hield zijn hand in de hare. Die hand van hem voelde erg zwerterig aan.

“Mijn naam is Erik Cortijn. Zeg maar Erik. Welkom. Ik wist dat je in de middag zou arriveren.”

Voor ze überhaupt een woord uit haar keel kon krijgen, hield de man de deur voor haar open.

“Kom vlug naar binnen, ik heb wat koffie klaar staan met mini-koekjes.”

Hij nam de tassen en motorhelm van haar over, plaatste deze in een bagagetrolley en reed ermee achter haar aan.

Ze liep voor hem uit door een lange gang. Enorme kandelaars met veel lichtschijnsel waren aan beide zijden van de witte muren opgehangen. Hij haalde haar in en kwam naast haar lopen.

Ze maakte meteen een opmerking over de locatie. “U woont hier werkelijk in een paradijs.”

“Ja, het is hier echt prachtig!”

Ze richtte haar aandacht op het chique rode tapijt en de schilderijen aan de muren. Ergens halverwege de gang hing een enorme topografische plattegrond. Twee lichtspots hingen boven de kaart om werkelijk elk detail ervan te belichten. Maar goed, eerst maar eens die warme kop koffie nemen, al had ze toch meer zin in warme chocolademelk. De koffie bij het tankstation had haar zo wakker gemaakt, dat een tweede keer cafeïne eigenlijk overbodig was.

Erik wees haar de ingang van het lege restaurant aan de linkerkant van de gang. Bij binnenkomst zag het er sfeervol uit met lichtgroen tapijt en lange houtplaten tegen de muren. Helemaal achterin was een zithoek ingericht met een salontafeltje waaromheen lage gemakkelijke stoelen stonden. Er boven hing een lamp met een oranje kap. Ze mocht daar op een van de met satijn beklede stoelen gaan zitten. De bagagetrolley zette Erik tegen de wand achter haar stoel.

“Mag ik vragen hoe jij je koffie drinkt,” vroeg Erik.

“Ik heb meer zin in een warme chocolademelk,” zei Jantine. “En je zei ook dat je er minikoekjes bij serveerde?”

Even later kwam hij terug met de koffiepot op een groot dienblad. Een leeg kopje, een beker warme chocolademelk en schaal met koekjes stonden er ook op.

“Ik ben verheugd te horen dat jij tijdens je vakantie mijn berghotel aandoet,” zei Erik.

“Het is puur toeval dat ik door mijn baas juist naar jouw hotel werd gestuurd. Want of je het gelooft of niet, afgelopen zaterdag heb ik een brief van jou bezorgd bij je vriend de boswachter Hans Blokhuis. Ik werk namelijk als postkoerierster. Hans las die brief voor waar ik bij was, dat wilde hij graag. Ik begrijp dat je naar een sleutel zoekt die in het gebied waar hij woont in een meertje zou moeten liggen?”

“Dat heb je goed. De Leusderheide bevat bosland en wat meertjes en ik vermoed dat het voorwerp in een ervan verborgen ligt.”

“Heb je het gehele terrein al eens eerder verkend?”

“Ja, al is dat nu ruim achttien jaar geleden.”

“En jij bent ervan overtuigd dat de sleutel maar op één deur past?”

“Ja, dat hoort bij het mysterie.”

Jantine durfde over dit punt niet verder te vragen. Het feit dat eerst de sleutel gevonden moest worden, was belangrijker.

“Als je omtrent die brief iets wilt doen voor mij, dan heb ik een leuke opdracht.”

“Hoe bedoel je? Heeft het mysterie een vervolg?”

“Niet helemaal. Ik wil graag dat je naar een naslagwerk over antieke sleutels vraagt die Arie in zijn bezit heeft, een goede vriend van mij. Hij is namelijk archeoloog en ik weet dat hij daar een boek over heeft. Mocht Hans de sleutel vinden, dan kan ik daar misschien extra informatie over het mysterie van die sleutel in opzoeken. Ik laat hiervoor liever een aardige dame het navragen, dan dat ik hem voor de zoveelste keer bezoek.” Erik gaf haar een kort knipoogje.

Jantine wilde best een omweg maken, mits Erik vertelde waar zich het woonhuis van die goede vriend bevond.

“Zijn naam is Arie Zeeman en hij woont in een klein dorpje op een uur rijden hiervandaan. Een omweg waarmee je mij een enorm plezier doet.”

Jantine wilde dit verzoek niet weigeren. Erik was duidelijk niet van plan haar meer te vertellen over de sleutel.

Jantine scheurde moeiteloos over de rustige slingerweg door de ruige natuur. De diversiteit aan boomsoorten en stille binnenweggetjes had haar gisteren al gefascineerd. Ze hoopte niet dat dit landschap bij het dorpje van Arie zou overgaan in kaal akkerland met kerkdorpen als vergezicht. Het woonhuis van Arie diende deze woensdag als eerste tussenstop. Bij het uitstippelen van haar route in Nederland had ze geen rekening gehouden met de korte omweg. Ze schatte over een uur de afslag naar het Tsjechische gehuchtje te bereiken. Na het bezoek aan de oude man zou ze de geplande route weer vervolgen.

Wat betreft haar baan als postkoerierster had Jantine het goed voor elkaar, ook omdat ze er geen enkele studie voor had gevolgd. Ze was zonder vooropleiding als koerier in een internationaal postorderbedrijf beland, simpel door van het lopen van een krantenwijkje over te stappen op het bezorgen van poststukken. De vraag naar een parttime secretaresse bij het hetzelfde bedrijf had ze meteen aangenomen. Haar snelle tikken op het toetsenbord en het altijd correct helpen van klanten aan de telefoon, had haar een geliefde vrouw gemaakt onder het personeel. De veelal mannelijke bezorgers, jongens van 18 tot 22 jaar oud, hadden veel bewondering voor haar en waren maar wat ja-loers dat ze zo goed haar best deed. Ze had na twee jaar non-stop doorwerken, de baan als bezorger van postpakketten met beide handen aangenomen. Ze voldeed prima op het kantoorje waarom dan geen opstapje als fulltime bezorger van postpakketten? Het was haar taak om iedere ochtend de juiste bezorger de juiste scooter te geven en ze was er heel gedreven in om die taak perfect uit te voeren. De jongens waren nog een beetje ondeugend, toch accepteerden ze de door haar aangewezen scooter om de postpakketten te bezorgen. Zij moest op haar beurt de bevelen van haar baas opvolgen en geen medelijden tonen aan de jongens. Als ze niet tevreden waren, moesten ze maar bij haar baas gaan klagen.

In de vijf jaar dat ze voor het bedrijf werkte was ze zeer geschikt gebleken als bezorgster. Haar vriendelijke glimlach aan al die voordeuren van de huizen liet een onuitwisbare tevredenheid achter bij de klanten. Op een bepaald moment kenden veel mensen haar in het villadorp, waar ze werkte, ook omdat ze steeds haar vaste werkkleding

droeg bestaande uit een rood-witte overall en zwarte integraalhelm. Eerlijk is eerlijk, ze had het goed voor elkaar. Al had ze de juiste partner nog niet gevonden. Met regelmaat bezocht ze een keer per maand de drukke discotheek in de oude buurt van het villadorp. Aan de cirkelvormige bar, die het midden van de discotheek aangaf, had ze daar bijna de juiste man ontmoet. Maar hij verhuisde naar een ander werelddeel en daardoor was die droom als een zeepbel uit elkaar gespat. Ze was niet in verdriet uitgebarsten en ze bezocht nog steeds trouw de enorme loods. Met haar leeftijd was ze nog jong genoeg om die ene geliefde te vinden. Ze dacht nog wel eens terug aan de boswachter. Een natuurmens in een houten hut trok haar het meeste aan. De hotelhouder had ook wel wat, maar die had het veel te druk en was getrouwd. En je kwam niet tussen een getrouwd stel, dat had ze meer dan eens gehoord van vriendinnen die daar ervaring mee hadden. Over die boswachter fantaseerde ze wel eens, dat hij haar liefdevol zoende en dat zijn sterke handen haar teder vasthielden.

Ze passeerde met een niet al te snelle vaart de ene heuvel na de andere en dat bracht haar in een opgewekte stemming. De omweg naar de oude man in het woonhuis kwam eigenlijk niet uit. Haar uitgestippelde trip had geen ruimte om een halve dag uit het reisschema te stappen. Maar ja, ze had de hotelhouder nu eenmaal beloofd om bij de oude man langs te gaan en nu ze zo door het mooie heuvelandschap reed en wat nadacht over haar leven tot nu toe was het eigenlijk best fijn. Lang wilde ze straks niet blijven. Ze kende de oude man immers niet. Ze stopte bij het begin van het dorp om even wat te eten. Ze kauwde de laatste hap weg van haar boterham met kaas en reed met een kalm gangetje naar het adres dat Erik haar had uitgelegd.

Ze zag geen enkel leven in het woonhuis dat naast de voordeur het huisnummer 11 aangaf.

Het huis zag er met zijn grote ramen en twee verdiepingen erg oud uit, het had veel weg van Villa Kakelbont uit de kinderserie van Pipi Langkous. Het had ook niet echt de uitstraling om er een gezellig feestje te vieren, daarvoor waren het lichtbruine hout en het puntige dak te eentonig. Het was echt een woonhuis waar een ouder echtpaar

vredig en in alle rust kon wonen. Met een schommelstoel op het voorterras naast het opstapje bij de voordeur. Ze kon zich voorstellen dat de muren van de woonkamer vol stonden met boekenkasten met diverse naslagwerken erin. Hij zou zeker bereid zijn het betreffende boek op te zoeken en misschien zou hij ook wel wat willen te vertellen over zijn eigen dorp.

Op haar hoede en er op bedacht om zo nodig te kunnen vluchten voor een waakhond had ze het opstapje naast de voordeur bereikt. Het was niet erg waarschijnlijk dat de oude man van huis was en bovendien zou de hotelhouder haar dan toch niet naar hem hebben verwezen. Na even slikken greep ze de leuning vast. Naast de voordeur ontbrak een deurbel, maar ze zag wel een vogeltje waar onderaan een klein belletje hing waar je aan kon trekken. Dat kon je bij deze oude villa wel verwachten. De voordeur ging vreemd genoeg niet open direct na de 'koekoek' van het vogeltje. Ook niet na de tweede en derde maal trekken. Misschien lag de oude heer nog te slapen tot een uur of twaalf. Op dit moment was het nog minimaal één uur wachten tot de middag begon. Ze twijfelde of een korte wandeling door het dorpje een goed alternatief was. Maar dat betekende dat ze misschien te laat weer terugkwam bij haar motor.

De man zou haar niet mogen wegsturen, daarvoor kwam ze van te ver. Helaas gaf de voordeur niet mee, dus verliet ze de voorzijde van de witte villa. Om terug op haar motor te stappen en weg te rijden kwam niet bij haar op. In plaats daarvan ging ze in de voortuin staan en schreeuwde luidkeels om de man wakker te maken. Het raam op de eerst verdieping zag er net zo groot als het raam beneden en had witte gordijnen achter het raam. Na twee minuten zag ze nog steeds geen oude man verschijnen, maar wel een kat. Als een volleerde trapezelooper liep het beestje over de vensterbank.

Het houten poortje tussen de villa en de haagschutting van de buren bewoog door de wind. Er leek zich iets achter te bewegen, dat kon een tweede kat zijn. Het poortje waaide door de wind een klein stukje open. Geen mens die kwam kijken wie de poort had geopend. Ze besefte dat de kat ook alleen in huis kon zijn. Bij een beest als een hond had het luide geblaf allang de rust op het erf verstoord. Uit nieuwsgie-

righeid schoof ze met haar ene hand het poortje zo ver opzij dat de achtertuin zichtbaar werd. Het was niet meer dan een vierkant grasveld zonder bloemen- of plantenperkjes. Toen ze midden op het grasveld stond en zich omdraaide zag ze een stukje van de keukendeur en dezelfde kat. Zou ze naar binnen gaan? Maar ja, dan zou ze wel inbreken en dat kon problemen geven. Toch won haar nieuwsgierigheid het van haar behoedzaamheid, ze kreeg er niet eens knikkende knieën van. Ze aaide nadat ze binnen was gekomen de kat over zijn zachte vacht. Een deur tussen de keuken en de donkere gang erachter ontbrak.

Vanaf een trap hoorde ze gestommel van voetstappen naderen. Ze schudde haar lange haar naar achteren en ze stelde zich dicht tegen de witte keukenmuur op. Met één oog gluurde ze de donkere gang in. Ze keek opzij tegen de trap aan. Een oude man stapte de laatste trede af en stond nu in de gang. Het geluid van het vogeltje had hem eindelijk doen beseffen dat hij zijn bed uit moest komen. Ze deed een stap de gang in en ze riep zijn naam.

De man draaide zich een kwartslag om en deinsde van schrik terug. Zijn ogen keken haar recht aan. “Hoe weet jij dat ik Arie heet?”

“Ik wilde door de voordeur naar binnen, maar het duurde te lang.” Jantine zei dit wat minder hard. “Ik ben binnengedrongen omdat ik u iets vragen wil over een naslagwerk over archeologische vondsten van sleutels.”

“Een naslagwerk,” vroeg de man. Het leek of hij niet begreep wat ze ermee bedoelde.

“Jazeker, ik heb Erik Cortijn ontmoet toen ik in zijn berghotel logeerde en die heeft mij verteld over u en uw ruime woonhuis. En hij zei dat u Arie heette. Verder gaf hij aan dat u ook een naslagwerk over antieke sleutels in uw bezit heeft.”

“Je bedoelt dat je mijn naam en adres van Erik hebt? Dat is inderdaad een vriend van mij. En ik geloof wel dat ik weet over welk naslagwerk het gaat, maar dat heb ik in een oude doos op zolder gezet. Ik ben wel even bezig om dat boekwerk over antieke sleutels terug te vinden. Alleen is dat nog geen reden om via de achterdeur mij te verrassen met een bezoekje. Meestal duurt het tien minuten voor ik ben opgestaan.”

Ze bedacht zich dat ze te snel was weggelopen bij de voordeur. Ze

besloot op hem af te stappen. Ondertussen had de man zijn volgende vraag gesteld.

“Je wilt dus dat ik dat naslagwerk aan jou overhandig, omdat Erik dat gevraagd heeft?”

Ze stond nu naast hem en knikte terug.

“Ik kan je wat koffie of thee aanbieden,” zei hij. De oude man leek haar komst nog steeds niet helemaal te begrijpen. “Als ik het goed begrijp ben jij een landgenoot van Erik en mij? En je hebt hem gistermiddag ontmoet in zijn berghotel? Dat geeft voor mij de doorslag dat ik wel even een kort gesprek met je wil voeren.”

Zijn stem klonk nog wel gespannen, maar in zijn ogen waren de pupillen minder groot geworden zag Jantine.

“Ik moet zelf eerst nog ontbijten, je bent te vroeg langsgekomen.”

Ze schudden elkaar de hand.

“Ik moet even de keuken in, waar jij via mijn achterdeur door bent binnengekomen. Maak het jezelf gemakkelijk en kijk of je een stoel kan vinden aan mijn grote tafel.” Ze keek hem niet begrijpend na toen hij naar de keuken strompelde. Toen zag ze wat hij bedoelde. Achter een openstaande deur bevonden zich de zit- en huiskamer, met een grote tafel die in het midden was geplaatst. Ze besloot zijn raad op te volgen en op de stoel te gaan zitten.

“U hebt wel een donker huis, dat zag ik al in de gang.” Jantine zat aan de lange tafel waar een enorm dik kleed op lag, gedecoreerd met bloemmotieven in diverse kleuren.

“Ja, dat geef ik gelijk toe, maar je went er na een tijdje wel aan,” zei hij. “Die grote stalamp in de zitkamer en de lichtspot aan het plafond geven voldoende licht af.” Hij nam een slokje koffie uit het witte kopje met zijn naam erop vermeld.

“Je bent hier dus gekomen met een opdracht van mijn vriend uit het berghotel?” vroeg hij.

“Het is meer een bliksembezoekje!” Jantine voelde aan dat het tijd werd om terug te komen op de reden van haar bezoek. “Hij vroeg aan mij om een naslagwerk bij u af te halen, waarop hij mij doorverwees naar dit woonhuis.”

Zoals ieder normaal mens zou doen dwaalden haar ogen af door het ruime vertrek op zoek naar de stellingkast. Ze zag dikke boeken keurig geordend staan in de enorme boekenkast aan de linkerzijde van de muur.

“Ja, maar ik heb je al gezegd dat dat naslagwerk in een doos op zolder ligt en dat ik nu geen tijd heb om dat op te gaan zoeken. Ik heb veel boeken naar zolder gedaan want mijn vrouw vond het hier veel te vol worden.”

Verbaasd keek ze naar de oude man, ze zag toch allerlei boeken staan? Zou nu net dat boek dat Erik wilde lenen op zolder staan? Maar Arie zag er uit alsof hij iets te verbergen had. Hij dronk zijn laatste slokje koffie op en stond gehaast op van zijn stoel.

“Kom over een paar dagen maar terug, dan heb ik tijd gehad om te zoeken.”

Ze kreeg het gevoel voor het lapje gehouden te worden. Deze oude man was een vervelende vent geworden die geen tijd meer wilde besteden aan een jongedame.

“Ik breng eerst wel de ontbijtspullen naar de keuken, dan kun jij je alvast gereed maken om mijn huis te verlaten.”

“Dus over een paar dagen kan ik pas langskomen voor dat naslagwerk?” Ze wilde niet zomaar en zonder iets te weten te zijn gekomen de voordeur achter zich dichttrekken.

“Ja en zeg maar niks tegen Erik, die spreek ik zelf wel.”

Jantine snapte er niks meer van. Waarom toch deze geheimzinnigheid? Zou hij haar niet geloven?

Arie leek het gesprek te willen beëindigen en liep met het gebruikte serviesgoed naar de keuken. Toen hij volledig uit het zicht was verdwenen, besloot ze stiekem, het vertrek bestaande uit zithoek en woonkamer te doorzoeken. Haast ongemerkt leunde ze tegen een kast met veel lades die tot haar borsthoogte kwam. Hij zou wel niet lang wegblijven uit de keuken, te kort om al die vijf lades te doorzoeken. Maar ze hoorde de kraan nog lopen. Misschien gaf hij de kat wat te drinken. Haar nieuwsgierigheid kende geen grenzen. Als een haas zo snel schoof ze een voor een de lades open. Ze wilde de onderste lade weer dichtduwen, toen haar oog op een voorwerp viel.

“Ben je zover, ik heb boven nog meer dan genoeg te doen.” Het klonk zo dichtbij dat het leek alsof hij in haar ene oor schreeuwde. “En de afwas kan ik na jouw vertrek ook wel voorspoelen.”

Het moment om te beslissen het voorwerp definitief te stelen was aangebroken. Maar net toen ze dacht dat hij de woonkamer binnentapte hield ieder geluid op. Alleen een klein vogeltje in de achtertuin hoorde ze nog vrolijk zijn lied zingen. Ze gluurde opnieuw de donkere gang in. Geen oude man te bekennen die haar het liefst er uit wilde gooien. In minder dan een minuut stond ze weer op de marmeren tegels van de keuken. Ze zag het brede aanrechtblad met links het oude gasfornuis en daarboven de drie voorraadkastjes. Door de witte tegels zag het er in de keuken lichter uit dan elders in het huis. Als enige optie voor de verdwijning van de man dacht ze aan het toilet. Een oude man had wel vaker last van zijn blaas na het drinken van een kopje koffie. De achterdeur had hij klaarblijkelijk op een kier gezet, want frisse lucht prikkelde haar neus. Ze herstelde zich snel en duwde met de achterkant van haar hand de achterdeur nog verder open. Het klein schuurtje waar ze eerst niet op had gelet, leek als een militaire bunker te zijn neergezet. Op het dak en langs de deur was veel groen mos te zien, aangevuld met vaste lengtes aan takken met veel bruin blad aan de stengels. Ze stond versteld dat het haar eerder niet opgevallen was. Ze kon het niet laten wat dichterbij de militaire bunker te komen. De oude man was zo goed als van de aardbodem verdwenen. Voor hij had ontdekt dat het voorwerp verdwenen was zat zij allang en breed op de hoogste berg met haar motor.

De groen-uitgeslagen sleutel had koud aangevoeld toen zij die uit de lade jatte. Gelukkig zat hij diep genoeg in het zijvakje om er niet meer uit te vallen.

Ze liep de voortuin door, de straat op naar haar zwarte motor. Erik moest toch echt weten wat Arie haar zojuist verteld had.

Wat een vreemde reden dat het naslagwerk in een oude doos op zolder lag. Met haar Smartphone legde ze de verbinding met het mobiele nummer van Erik. Ze voelde zich een tikkeltje ongemakkelijk toen ze de situatie aan hem uitlegde.

“Het geeft niet als Arie het naslagwerk niet wil geven,” hoorde ze

de hotelhouder antwoorden. “Hij is soms een beetje wantrouwig tegenover onbekenden die langskomen. Voor dat boek zal ik wel iemand anders sturen. Maak je daar maar geen zorgen om. Ik ben blij dat je het wel geprobeerd hebt, daarvoor wil ik je wel heel erg bedanken.”

Nadat ze afscheid had genomen en de verbinding had verbroken was ze opgelucht dat ze het hem had verteld.

Ze zag de kat en ze zou het diertje het liefst meenemen naar huis en hem een plaatsje geven in een klein hoekje van de zitkamer. Zou ze hem meenemen in haar achterbak? De motor stond nu al meer dan een uur in de vroege voorjaarszon te bakken, dat kwam het glanzende metaal zeker niet ten goede. Ze liet de mollige kat toch maar aan zijn lot over. Het zou veel te heet voor hem zijn.

HOOFDSTUK 5 OP ONTDEKKING IN TSJECHIË

Gijs en ik waren uitgeput door de treinreis. Het ritmische gebonk van de trein over de rails maakte dat we een vermoedende reis achter de rug hadden, ook al hadden we in een bed kunnen liggen. De conducteur had daarnaast om vijf uur 's morgens op de schuifdeur geklopt. De grenscontrole met Tsjechië konden we niet overslaan. Om half één hadden we eindelijk het centraal station van Praag bereikt. Hans had duidelijk gezegd buslijn vier te nemen. De bus stond met ronkende motor al te wachten op het busstation. Na een zit van een uur langs het ruige landschap van bomen, rotsen en diepe ravijnen zou de bus stoppen bij de halte van het berghotel.

De oude en naar diesel stinkende bus brachten mij en mijn vriend tot de oprit bij het berghotel. Het wachthokje waar we uitgestapt waren stond op een paar honderd meter van het grindpad naar de heuvel. Ik voelde de koude wind door mijn kleren heen. Er was geen enkele boer op een tractor te bekennen of een wandelaar om te vragen of dit het juiste berghotel was. En trouwens, ze spraken toch geen Nederlands in dit verre land. Ik liep tegelijk met mijn vriend het grindpad op, waar een bordje stond dat aangaf dat dit de oprit was naar het berghotel. Ik moest haast op mijn tenen lopen om op het steile pad omhoog te komen. De kans dat Gijs en ik ziek werden van de frisse berglucht was niet uit te sluiten. De hotelhouder had hopelijk een goed werkende warme douche en we moesten onze dikke truien maar uit de koffers halen.

“Ik heb nog nooit zo steil omhoog gelopen, dat kun je alleen in dit verre land leren als je het mij vraagt.” Ik kwam adem tekort bij het uitspreken van deze woorden.

“Zeker, wandelen is niet mijn favoriete sport want ik wandel dagelijks niet meer dan vijf kilometer in Soesterberg. Laten we straks niet meteen naar die sleutel vragen, dan geven we die hotelhouder ook de gelegenheid om wat over zijn berghotel te vertellen. Daarbij moeten we beslist een douche nemen en een nachtje slapen op een van die hotelkamers.”

Ik dacht even mee.

“Dat is een goed idee en ik geef je gelijk. Alleen ons contante geld is bijna op, dus ik denk dat een drankje er niet meer inzit. Als we morgen naar de grote stad gaan lopen we wel langs een pinautomaat. Tot die tijd zullen we het wel volhouden met wat ik nog in mijn portemonnee heb.” Ik haalde het leren etui uit mijn broekzak en inspecteerde de inhoud ervan.

“Het komt wel goed joh. We zijn trouwens bijna bovenaan op de top,” zei Gijs.

Half uitgeput kwamen we op het geasfalteerde parkeerterrein aan. Een gezin bestaande uit een vader en een moeder met twee jonge kinderen kwam de ingang van het berghotel uit en spoedde zich gehaast naar een van de weinige geparkeerde auto's.

De enorme villa viel op met zijn witgekalkte zijmuren met om de vijf meter een nieuw slaapkamerraam. Het schuinaflopende dak was feloranje met ongeveer in het midden twee even grote zolderraampjes. Net naast de zijkant van het hotel was een regenpijp. Bij het betreden van de verhoogde stoep ging je onder een forse luifel door.

Toen ik en mijn vriend het hotel binnen gingen kwam een net geklede man in een slijk pak aanlopen. Hij had een gezicht met een haakneus. “Jongens, wat een koude wind! Kom gauw binnen!”

Ik keek hem verbaasd aan, want Gijs en ik hadden niet gerekend op deze ontvangst.

“Mijn naam is Erik, ik wijs jullie direct even jullie kamer, dan kunnen jullie je even omkleden en als je wilt een warme douche nemen.”

Om half drie waren we opgefrist en met warmere kleren aan terug in de hal bij de ingang.

“Kom gerust verder en geniet van de smakelijke late lunch die ik al klaar heb gezet.”

Hij leidde ons naar een bijkamertje naast de keuken dat een tijdelijke eetruimte voor keukenpersoneel kon zijn. Er stonden twee sjeke stoelen bij een rond tafeltje. Er hingen wat ingelijste foto's aan de muren. Het plafondlicht was niet al te fel en gaf alleen goed zicht op het enige tafeltje.

“Neem plaats.”

Tevreden nam ik plaats op een van de stoelen van zacht satijn zonder een leuning om je armen op te leggen.

“Ik heb een warme driegangenlunch in de keuken klaargezet.” Hij gaf ons een knipoog.

Hij knipte met zijn vingers en een vrouw met en een dienblad kwam aanzetten met twee borden tomatensoep. Ze had eens witte lange schort aan. Ze zou de serveerster wel zijn van dit hotel.

“Eet smakelijk, dan zie ik zie jullie straks wel in de grote zitkamer.” Hij verdween. Zijn stappen in de gang waren nog even te horen.

Met genoeg genoot ik van de warme tomatensoep. De serveerster bleef erg netjes en beleefd bij het opdienen van de ovenschotel en het toetje van geperste sinaasappelen met ijs. Ik was benieuwd naar wat Erik straks wilde bespreken.

“Drankje erbij? Jullie zijn toch al achttien, neem ik aan?”

“Graag.”

“Ja jongens, ik heb van Hans vernomen dat jullie onderweg waren naar dit berghotel. Rond acht uur deze ochtend heeft Hans mij jullie komst telefonisch aangekondigd. Hij heeft meteen gereserveerd voor twee personen zodat jullie verzekerd zijn van een slaappleats.”

Wij wisten nu dat Hans het goed doorgegeven had.

“Voordat ik ga vertellen over de ontstaansgeschiedenis van de omgeving wil ik even zeggen dat het mij een genoeg is te weten dat Hans twee jongens naar mij heeft doorgestuurd. De sleutel zou dus in de buurt van dit berghotel liggen. Intussen heb ik pas geleden iets anders gehoord dat het verhaal van jullie zou kunnen bevestigen, op een andere manier dan jullie dachten. Maar vertellen jullie eerst maar hoe je aan die informatie komt.”

“We zijn doorgestuurd door een oude vrouw, de moeder van Hans,” verbeterde ik zijn idee dat Hans ons naar hem toe had gestuurd. “Er moet hier volgens haar een aanwijzing onder de grond liggen waarmee we jou een groot plezier kunnen doen. Bovendien heeft de moeder van Hans speciale gaven en ze weet heel zeker dat de sleutel bij dit berghotel ligt.”

“In de omgeving van dit berghotel is al veel afgezocht, dit boek is daar bewijs van.” Erik hield een groot dik boek omhoog.

“We weten bijna zeker dat de sleutel hier onder de grond ligt. De oude vrouw meent dat dit een archeologische vindplaats is.”

“Hoe bedoel je dat? Hoe kan een oude vrouw uit Nederland dat nou weten?”

“Vlak voordat we de tickets van Hans ontvingen, heeft de oude vrouw mij aangeraden om naar Tsjechië af te reizen,” verduidelijkte ik. “De oude vrouw wekte de indruk dat ze over magische krachten beschikte waarop ik niets anders kon bedenken dan het te geloven.”

“We weten het niet helemaal zeker,” zei Gijs. “Ze weet wel dat we geschiedenis in ons pakket hebben en veel willen onderzoeken en fotograferen.”

“Hm, dat maakt het voor mij wat duidelijker. Dankzij haar hebben jullie dus de kans gekregen om als nieuwsgierige onderzoekertjes dit uitstapje te ondernemen.” Hij knipoogde kort.

“En Hans heeft ons de tickets voor de reis gegeven,” vulde mijn vriend aan.

“Ik snap nu waarom jullie de reis naar het berghotel hebben afgelegd, jongens.” Erik wendde zich af naar het raam waardoor de middagzon scheen.

Erik zat op een enorme stoel en leek er voorlopig niet meer uit te willen komen. Hij zag er uit alsof het hem moeite zou kosten om op te staan. Hij was vast al vroeg aan het werk gegaan en inmiddels moe geworden.

Ik keek de hotelhouder een beetje verlegen aan.

“Tijdens jullie diner in het kamertje heb ik van de gelegenheid gebruik gemaakt wat over de historie van dit berghotel op te zoeken. Dit boek heb ik kortgeleden gekregen van een hotelgast die hier in de

buurt woont. Het is erg belangrijk om eerst een stukje verleden te begrijpen van het hotel en deze omgeving.” Hij bladerde het grote boek door.

“Dit boek is geschreven door de Tsjech Jiri Hazak en de schitterende foto’s komen van zijn vrouw Bela Hazak. Al op jonge leeftijd heeft hij kennis opgedaan over deze streek en later wilde hij de informatie delen door het op te schrijven voor anderen. Dit boekwerk is inmiddels voor de tiende keer herdrukt, helaas niet uitgegeven in het Nederlands. Wel in zijn landstaal en in het populaire Engels wat jullie natuurlijk wel op school krijgen.” Hij wilde het boek aan mij geven toen hij zich bedacht. “Het staat alleen in het Engels beschreven. Zijn jullie al zover met Engels op school?”

“Nou valt wel tegen!” zeiden Gijs en ik tegelijkertijd.

“Goed, dan lees ik het zelf wel voor.”

Na een korte inleiding van een kwartier werd duidelijk dat een oude landheer in het verleden een grote verzameling aan kostbaarheden had bewaard onder een groot grasveld. De oude landheer was al twee eeuwen geleden gestorven en tot op de dag van vandaag deden in de streek vele verhalen de ronde over deze landheer en zijn kostbaarheden. De schrijver Hazak was daar al jong door gefascineerd geraakt. Het grote boek met vele foto’s van zijn vrouw Bela en uitgebreide beschrijvingen was de manier om die verhalen levend te houden en niet te vergeten.

“Ik weet al een tijd dat ik naast een archeologische vindplaats woon, er staat wel wat over in dit boek, maar vooral hoop ik er ooit echt naar te kunnen zoeken. Een tijd geleden heeft zich in deze omgeving een aardverschuiving voorgedaan. Als ik hier zou willen graven zou ik goede graafmachines moeten inhuren. Aangezien ik daarvoor geen geld heb, ben ik ervoor aan het sparen. Het lijkt mij logischer om nu eerst maar aan die sleutel te komen. Want als ik straks werkelijk een kist of schat onder de grond vind, heb ik toch maar mooi de sleutel die op de Leusderheide moet liggen al in mijn bezit.”

“Ik denk dat de oude vrouw dit misschien heeft bedoeld,” zei ik, “dat niet de sleutel hier ligt, maar juist de kist of schat waarop de sleutel zou moeten passen. Wat jammer dat jij nog niet voldoende geld hebt om die graafmachines in te huren.”

Het was ondertussen half zes in de middag.

“Ik wil jullie graag een opdracht geven,” zei Erik. “Een goede vriend van mij die hier in de buurt woont, is archeoloog en die zouden jullie kunnen bezoeken.”

“We hebben twee dagen uitgetrokken voor deze reis en kunnen dus niet te lang wachten met een bezoek aan die vriend,” waarschuwde ik.

“Goed, dan lijkt het mij verstandig dat jullie al vanavond om zes uur de bus naar zijn dorpje nemen. Ik moet werken, dus kan jullie niet rijden, maar de busverbinding is prima. Dan komen jullie vroeg in de avond bij zijn huis aan en nemen later de bus terug naar het berghotel. Ik wil niet dat jullie onderweg verhongeren, dus ik geef jullie wat broodjes mee. Bij terugkomst kunnen jullie naar je hotelkamer gaan om te slapen. Dit lijkt mij prima te doen. Of niet soms? Maar goed, ik was bezig over hem te vertellen. Mijn vriend heeft in zijn boekenkast een naslagwerk over archeologische vondsten, met antieke of erg oude sleutels. Dat is van hem en dat wil ik graag van hem lenen. Ik wil nog meer informatie over de sleutel die ik zoek en vooral waar deze op zou kunnen passen.

Bovendien woont Arie, zo heet hij, al veel langer in dit land dan de vijf jaar dat ik eigenaar ben van dit berghotel. Een bezoek aan hem is zeker de moeite waard, hij zou jullie veel kunnen vertellen.”

Ik werd stiekem nieuwsgierig naar hoe het naslagwerk eruit zou zien.

“Afgelopen middag heb ik een jongedame naar mijn vriend Arie gestuurd voor datzelfde naslagwerk. Zij heeft het echter niet meegekregen van Arie. Ik ben al een aantal jaren bevriend met hem, daardoor weet ik dat hij zijn telefoon nauwelijks gebruikt en mij nooit terugbelt. Daarom geef ik dit briefje mee waarin staat dat ik jullie stuur, omdat hij tegenover de jongedame wantrouwend is geweest. Als jullie ernaar vragen en het meenemen, hoef ik het ritje naar zijn woonhuis niet af te leggen. Dat is wel zo handig!” Erik wreef met twee vingers over zijn onderkin. “Vanaf hier is het vijf haltes met de bus naar zijn dorpje. Met het juiste huisnummer en een beschrijving van het grote huis heb je het zo gevonden. Het huis staat nét om de hoek van het kleine kerk-

pleintje. Ik heb het gewoon te druk met mijn vele gasten die hebben geboekt. Vandaar dat jullie met de lijnbus moeten gaan. Ik hoop dat jullie het niet erg vinden, maar jullie zouden mij er echt een groot plezier mee doen. Morgenochtend kan ik mij echter wel een uitstapje naar mijn ouders in Praag veroorloven. Een vrije dag opnemen voor een bezoek aan mijn ouders is lang niet meer gebeurd. Bovendien is het uiterst interessant omdat ik al had verteld dat mijn vader archeologische kennis heeft. Als het meezit arriveren we dan om het middaguur bij het huis van mijn ouders.”

“Dat komt dan heel goed uit,” zei ik. “Gijs en ik willen morgenmiddag weer de trein terugnemen richting Nederland.”

“En als we met jou meerijden bespaart dat ons ook de busrit naar Praag,” zei Gijs. “Als je zijn adres, huisnummer en uitstaphalte vertelt, kunnen we jouw vriend Arie bezoeken.”

“Dan lenen we het boek van Arie,” voegde ik toe.

Erik draaide even aan zijn polshorloge.

“Dat wordt dan een reisje met de lijnbus naar het dorpje van Arie,” zei Gijs opgewekt.

Met een grijns op zijn gezicht nam Gijs de laatste slok van zijn cola.

“Inderdaad jongeman, dat heb je helemaal juist,” zei Erik zo hard dat een mannelijke gast zijn krant wat lager hield om vervolgens naar hem te kijken.

HOOFDSTUK 6

HET LATE BEZOEK

Toen Arie net na negen uur de slaapkamer binnen kwam was zijn vrouw al in bed gekropen.

“Kom je nog in bed liggen?” hoorde hij zijn vrouw zeggen. Ze had zich omgedraaid op haar andere zij met het hoofd op het kussen.

“Het is dat het al na negenen is, anders had ik eerst een sigaar opgestoken om mijn vermoeidheid te vergeten.”

“Dat hoeft niet, schat, Kom maar snel hier, dan help ik je alles te vergeten.”

“Dat zijn geen verkeerde woorden voor een vrouw die ik al jaren lief heb.” Hij deed de coltrui uit, waardoor zijn shirt zichtbaar werd.

“Ik heb je lang niet gezien met dit shirt,” zei ze en ze wees op de rafelige randen.

“Ik koop wel wat nieuwe shirts in de grote megastore in Praag als deze je niet bevalt.”

“Dat hoop ik dan maar. En kom nu eens naast mij liggen.”

Hij gehoorzaamde en verlangde er naar om in een diepe slaap te vallen. En in alle rust weg te dromen.

Aan dat verlangen kwam ruw een einde aan toen hij het laken wilde beetpakken. Juist op het moment klonk de deurbel. Het koekoeksdeuntje klonk tweemaal door het huis. In de nacht klonk het nog harder. Arie geeuwde een keer diep, en vroeg zich af of de voordeur open maken op dit late uur verstandig was. Zijn huisje lag ver verwijderd van de stad en had geen last van onguire types. Hopelijk waren het ook geen jongelui die een grap wilde uithalen. Zijn vrouw had de deurbel ook gehoord en duwde haar gezicht vol in het kussen. Het koekoeksdeun-

tje was opnieuw te horen. Arie wilde eigenlijk niet naar beneden en schoof de beide gordijnen opzij. Door het raam van de slaapkamer had je een perfect uitzicht op het stoepje naast de lantaarn. Hij bespiedde vanaf zijn zogenaamde schuilplaats het onaangekondigde bezoek. Hij zag twee mannen bij zijn voordeur wat in dit dorpje niet echt gebruikelijk was. Arie zag dat beide jongemannen zeker tot boven de brievenbus naast de voordeur kwamen. Met enige aarzeling besloot hij naar beneden te sluipen en voor alle zekerheid met een geweer het bezoek te verrassen. Hij zou ze echt niet neer gaan schieten. Deze mannen kwamen misschien alleen wat vragen.

De voordeur ging met een klik van het slot open. De twee figuren zagen er onder de lamp niet al te oud uit en hadden een grijze pet op.

“Goedenavond, woont hier een zekere Arie uit Nederland,” vroeg de ene jongeman. Arie zette voorzichtig en voor de jongens onzichtbaar het geweer tegen de muur. Deze zagen er te jong uit om een oude man te overvallen.

“Dat ben ik,” zei hij en keek met een strenge blik in hun ogen om duidelijk te maken dat hij hier woonde.

“Het is nu al erg laat in de avond wat we niet hadden voorzien. Toch vinden wij dat het nog wel kan om namens Erik aan te bellen,” zei dezelfde jongeman die kennelijk het woord voerde. “Ik zie dat u net wilde gaan slapen. Maar goed, ik ben met mijn vriend op een avontuurlijke reis vanuit Nederland.”

“Ja, ik hoorde al dat jullie uit Nederland kwamen,” zei Arie.

“Zeker,” zei de jongeman die zich voorstelde als Nico. Gijs stelde zich ook voor en verklaarde hun late komst: “We hadden de verkeerde bus gepakt en moesten toen nog een half uur extra lopen over een smal wandelpaadje.”

“We zijn door Erik doorverwezen naar uw dorpje om te vragen naar een naslagwerk,” zei Nico. “Er staat informatie in over archeologische vondsten, antieke en oude sleutels, dat soort voorwerpen. Hier heb ik een briefje van hem, dat bevestigt wat we u vertellen.”

Arie wierp een schuine blik op het briefje dat hij zonder leesbril met geen mogelijkheid kon lezen. “Alweer over dat naslagwerk,” mopperde hij. “En afgelopen middag is er ook al een jongedame in motor-

pak, Jantine, langs geweest met dezelfde vraag. En zij gaf aan dat ze ook namens Erik kwam. Heel vreemd! Kom morgen maar terug jongens, ik wil eerst van mijn welverdiende rust genieten, dan kan ik morgen alle vragen beantwoorden.”

De jongens keken bedenkelijk, hieruit was op te maken dat ze niet zomaar van het toneel wilden verdwijnen. “Wij kunnen echt niet langer wachten, Erik wil dat we dit onmiddellijk afhandelen.”

“Zeg luister eens,” stamelde hij, “ik heb afgelopen middag met mijn vrouw een lang gesprek gevoerd. En nu ben ik moe. Jullie kunnen mij niet dwingen op dit tijdstip mijn huis te doorzoeken. Bovendien heb ik dat naslagwerk op zolder liggen.” Hij spreidde zijn benen wijd om aan te geven dat ze niet welkom waren. Het was de beste manier om het ongewenste bezoek weg te sturen. Hij legde ter verduidelijking ook zijn armen over elkaar. Hij zwaaide met een ruk de voordeur dicht en draaide zich om naar de trap richting zijn slaapkamer. Hij verlangde er naar zijn zachte matras te voelen en zijn vrouw een laatste kus voor het slapen gaan te geven.

We waren teleurgesteld. Dat Erik ons had doorgestuurd naar dit woonhuis was niet zomaar voor de lol. En nu was het mislukt en wilde die oude niet meewerken.

“We hebben helaas een half uur gewacht bij het eindpunt van de eerste bus,” begon ik. “Ik had kennelijk de naam van de uitstaphalte verkeerd uitgesproken aan de buschauffeur. Gelukkig wist jij in de tweede bus terug naar het dorpje de juiste uitstaphalte wél goed uit te spreken zodat de chauffeur op tijd is gestopt. Op de terugweg stopte deze bus een behoorlijk eind van het dorp, waardoor we veel verder moesten lopen naar het huis van Arie. Dat heeft ons een half uur extra over een smerig wandelpaadje bezorgd! Mijn voeten voelen haast als een zak cement en wat hebben we een tijdsverlies opgelopen! Als we vroeger waren geweest had Arie ons vast wel te woord gestaan.”

“Arie heeft duidelijk aangegeven dat hij ons zo laat op de avond niet wil binnenlaten. We moeten dus de regendruppels doorstaan,” mopperde Gijs. “Er is in dit dorp misschien nog een warme stal waar herders de wacht houden gedurende de nacht.”

Ik kon een kort lachje niet onderdrukken.

“Ja, toch weten we nog steeds niet of het boekwerk dat we voor Erik moeten lenen ook werkelijk op zolder ligt,” zei ik. “Misschien was het een smoes en staat het gewoon beneden in de boekenkast.”

“Dat klopt. We kunnen niet met lege handen terugkeren naar het berghotel.”

Ik knikte en wenkte mijn vriend om via het grasveldje over het lege stukje erf naar het poortje te gaan. Vlak voor het bereiken van het poortje hield ik halt.

“Als het meezit, vinden we in een kwartier het boekwerk.”

Gijs gaf geen antwoord.

“Arie is natuurlijk allang in zijn slaapkamer en heeft geen weet van twee ongewenste gasten.” Het slot in het poortje klikte moeiteloos los en gaf toegang tot de achtertuin. Er was een grasveldje en er stonden coniferen die de scheidingslijn met de buurtuin aangaf. Het meeste viel een met mos begroeid schuurtje op. Het bouwsel zag er griezelig uit.

“Een plek die kan dienen als slaappleaats,” zei ik wijzend op het schuurtje.

“Eerst dat boekwerk vinden, daarna dat schuurtje onderzoeken,” fluisterde Gijs.

Verborgen achter het hoekmuurtje gluurde ik of ik het achterraam kon zien. Het grasveldje liep niet door tot voor de woning, vier rijen tegels lagen ertussen. De achterdeur was verlicht en gaf toegang tot de keuken. Behoedzaam als twee inbrekers, maar dan zonder gereedschapskist, slopen we naar de achterdeur. Uit voorzorg gluurde ik door het raam of er licht brandde in de huiskamer. Dit was niet het geval.

“De mensen in dit dorp willen zich ook weren tegen inbrekers,” fluisterde ik mijn vriend toe en liet hem het losse veiligheidsslot bij de deurklink zien. De deurklink gaf moeiteloos mee. Het brede aanrechtblad en het oude gasfornuis vielen direct in het oog. De keuken kwam uit op een lange gang die niet werd verlicht.

“Het naslagwerk bevindt zich vast toch in de huiskamer,” fluisterde ik.

Ik gebaarde Gijs achter mij te lopen. Een paar stappen verder be-

vond zich de doorgang naar de huiskamer.

De twee boekenkasten waren goed gevuld met allerlei boeken, ik deed even een spotje aan en zocht zorgvuldig, maar zag geen enkel naslagwerk. Ik knipte snel het lichtspotje weer uit. Op de grens van woon- en zitkamer bevond zich centraal een grote eettafel met uitschuiflades onder het tafelblad.

“Doorzoek alle lades ook die van de kasten, het zou kunnen dat het naslagwerk daarin ligt,” fluisterde ik. De uitkomst van de korte zoektocht bleek negatief. Afgezien van tafelbestek en schrijfspulletjes waren de lades leeg.

“Dit wordt nog lastig,” mopperde Gijs.

“Laten we bij de voordeur kijken, ik zag bij de ontmoeting met Arie een kapstok met een klein kastje naast hem.”

Twee minuten later was ook die mogelijkheid zonder resultaat onderzocht.

“We kunnen beter niet de bovenverdieping opgaan, Arie zal zich rot schrikken en de politie opbellen,” fluisterde Gijs.

Ik moest hem gelijk geven.

“De achterdeur vinden is op dit moment beter,” concludeerde ik. Na het sluiten van de achterdeur druppelde de regen op mijn hoofd.

“Ik baal er echt van,” zei Gijs.

Ik had geen zin om het gezeur van mijn vriend aan te horen.

“We kunnen het beste Erik sms'en dat we gestrand zijn bij het woonhuis van Arie en het berghotel met de bus niet meer kunnen bereiken.”

“Dat is een goed idee. We hebben immers een schuurtje om te rusten, want zomaar door de nacht dwalen is niet verstandig.”

“Oké, hoe zal ik het bericht intikken?”

“Nou, dat we zijn gestrand, de laatste bus hebben gemist en de overnachting in het schuurtje de enige mogelijkheid is.”

Twee minuten later had ik het korte bericht verstuurd naar Eriks mobiele nummer.

“Ik ben benieuwd wat Erik zal antwoorden.”

“Hij lijkt me wel wijs genoeg om te weten hoe je een sms-bericht moet terugzenden,” grapte mijn vriend terug.

Het antwoord terug kwam niet veel later.

“Erik komt ons morgenochtend om half negen ophalen met zijn busje,” zei ik kijkend op de Smartphone. “Dat is niet verkeerd, ik zal een berichtje terugsturen dat we daarop in gaan.”

“Oké, als Erik ons bij de bushalte oppikt, dan kunnen we direct instappen en de weg vervolgen naar Praag. Dan hoeft hij het dorpje ook niet in te rijden.”

“Daar valt wat voor te zeggen, ik ga dit doorgeven,” zei ik.

Na twee minuten was de afspraak bevestigd dat Erik ons de volgende ochtend zou ophalen bovenaan het dorpje.

“Mede dankzij die extra wandeling ben ik moe geworden en wil slapen,” stelde ik voor.

“Ik ben ook eerst toe aan een goede nachtrust,” gaapte Gijs.

“Het mosbegroeide bouwsel zal meer geheimen prijsgeven dan we misschien denken,” zei ik ten slotte. We begaven ons stilletjes naar de schuur.

“Wil je naar de huiskamer komen?” Zijn vrouw Diana riep het erg luid onderaan de trap. Arie had zich net geschoren en stond op het punt naar beneden te gaan. Gistermiddag had de jongedame zijn huis verlaten, gisteravond waren er twee jongemannen aan de deur geweest en inmiddels was het donderdagochtend. Nadat hij rond acht uur even naar de wc was geweest, was hij weer naar zijn slaapkamer gegaan. Een uur later was zijn vrouw Diana naar beneden gegaan om koffie te zetten. Hij werd er toch wel door verrast. Afgelopen uur had hij in de grote slaapkamer wat gelezen.

“Ik kom er snel aan schat,” zei Arie.

Hij liep de trap af, naar beneden. Zijn gedachten waren nog bij de woorden van de jongedame van gistermiddag die ongevraagd zijn huis was binnengekomen. Gelukkig voor hem was haar motortrip belangrijker dan eindeloos in discussie gaan met een oude man. Hij had besloten zijn mond dicht te houden over het bezoek, zijn vrouw hoefde niets te weten over een knappe jongedame die namens zijn vriend Erik om een naslagwerk was komen vragen. De vrouw die hij het meest begeerde wachtte in de huiskamer op hem. Hij stond midden in de huiskamer en zag zijn vrouw met een verwachtingsvolle blik op de bank zit-

ten. “Ik zag gistermiddag een motor wegrijden toen ik terugkwam lopen van het boodschappen doen. Ik kon niet zien wie er schuilging onder het motorpak, maar naar mijn idee was het een vrouw. Zoiets zie je in deze dorpjes maar weinig.”

Hij keek zijn vrouw een beetje verlegen aan, omdat ze al een vermoeden had dat er iemand was geweest.

“Je weet toch dat je aan mij alles kunt vertellen.” Ze leunde even tegen het zachte kussentje dat tegen de leuning van de bank lag. “Kom eerst eens naast mij zitten.”

Hij nam naast haar plaats.

Ze ging verder met haar verhaal. “Je weet dat ik alle plekken in dit woonhuis ken en ook weet waar jij al je spullen opbergt. Mijn vrouwelijk instinct zegt dat jij vergeten bent waar alle spulletjes liggen.”

Hij keek haar maar half aan. Zijn arm lag losjes over haar beide schouders.

“Ik weet zeker dat er iets ontbreekt uit jouw verzameling aan bewaarde spullen. Je bent het afgelopen uur nog boven gebleven, zo kreeg ik de kans om mijn favoriete plekjes in deze huiskamer te bekijken. En tevens een verdwijning van een voorwerp vast te stellen. Er moet iets gebeurd zijn waar jij vast wel een gepast antwoord op hebt.” Ze stond op waardoor zijn arm hulpeloos achterbleef tegen de bankleuning. “Ik vraag me af of jij zelf wel weet waar je je eigen spullen neerlegt. Je weet zelf niet eens of er iets kwijt is of niet.” Ze trok een lade van de grote kast open. “Nog niet zo lang geleden lag hier een sleutel die jij ooit hebt meegenomen uit Nederland. Dat heb je mij nog verteld toen we een wijntje dronken op deze bank, weet je nog? Maar je zult verbaasd staan als je ziet dat er opeens niets meer inzit.”

Hij schrok even en kon het niet geloven wat zijn vrouw beweerde. Niemand kon toch zomaar iets dierbaars van hem stelen? Sinds hij de sleutel vier jaar geleden had meegenomen van de sergeant was hij die helemaal vergeten door andere zaken die zijn aandacht vroegen. Er waren toch nog vijf lades? Kon die sleutel niet in een van die lades liggen? Nadat hij met Diana de hele kast had geïnspecteerd raakte hij in lichte paniek.

“Die sleutel heeft hier altijd gelegen, hoe kan die nu ineens weg

zijn? Ik wil nu echt weten wat hier gaande is,” zei ze.

Hij dacht even na over wat zijn vrouw hier beweerde. “Je denkt misschien dat ik hier meer vanaf weet, maar ik ben net zo verbaasd als jij,” zei hij.

Hij stond op en liep nadenkend door de huiskamer. Hij wilde eigenlijk niet weten wie het gedaan kon hebben. De afgelopen dagen was er maar weinig volk zijn huis binnengekomen, hooguit dorpsgenoten die hem bij de voordeur iets kwamen vertellen of iets kwamen afleveren. De jongedame van gisterochtend die een bliksembezoek had gebracht was veel te charmant en zachtaardig om iets uit de lades te stelen. En bovendien had ze om een naslagwerk gevraagd en het niet over een sleutel gehad. En die twee jongemannen van gisteravond had hij gewoon niet binnengelaten. Om naar zo’n dik boekwerk te komen vragen op dat late uur was toch belachelijk? Hij staarde naar een vogel die op het vogelhokje in de tuin naar wat voedsel zocht. Wie zou nu echt zijn sleutel gestolen kunnen hebben?

Ze stond met haar armen gebogen in haar zij en keek hem verwachtingsvol aan. “Ga even zitten, dan lossen we dit samen op.” Ze gingen weer zitten en Diana keek hem vragend aan. “Hoelang heb jij al niet meer in de lades gekeken?”

Hij wist niet meteen een antwoord te geven.

“Het wordt de hoogste tijd je geheugen eens op te frissen. Denk eens na wie er binnen je vriendenkring die sleutel echt nodig heeft?”

Hij wist geen direct antwoord te geven. Maar besloot toen toch open kaart te spelen. “Er is gisteren inderdaad een jongedame op een motor langs geweest met wie ik kort gesproken heb. Jij was toen toch boodschappen doen?”

Ze knikte bevestigend. “Dat klopt. Maar heb jij écht maar kort met die jongedame gesproken? En is zij eigenlijk binnen geweest?”

Arie wist niet goed wat hij op haar vragen moest antwoorden.

Zijn vrouw praatte al weer verder. “Ik snap niet wat je mij niet wil vertellen. Wees eens wat meer open, want tegenover mij hoeft je niets te verbergen.”

Haar stem klonk streng en die kende hij alleen als ze iets duidelijk wilde maken.

“Er is hier gistermiddag een jonge vrouw geweest die was doorge-
stuurd door Erik, de hotelhouder. Zij is inderdaad even binnen ge-
weest. Zij is de enige die ik kan bedenken als verdachte in de verdwij-
ning van mijn sleutel,” zei Arie.

“Prima, dan wordt het tijd dat je gaat nadenken wat je nog van
haar weet. En vervolgens geef je haar signalement door aan de politie.
Alleen dan hebben we kans jouw dierbaarste voorwerp in de lade terug
te krijgen.” Ze wilde naar de keuken gaan. “Maar eerst gaan we een
hapje eten.” Ze had genoeg gezegd en liep weg de kamer uit.

Tijdens het middagmaal zaten hij en zijn vrouw aan de eettafel
tegenover elkaar. Ze gingen verder met het gesprek. “Gistermiddag
kwam een jongedame langs met een motorpak aan, Jantine. Ze had een
vraag. Ze wilde voor mijn goede vriend Erik een dik boekwerk lenen.”

“Dat zeg je me nu voor het eerst, dat die jongedame om een na-
slagwerk kwam vragen. Heb je dat dan ook? Ik heb je daar nooit iets
over horen zeggen.”

Daar had zijn vrouw een punt.

Hij hield voor een moment zijn mond alsof hij verwachtte dat zijn
vrouw het gesprek zou afronden.

“Ik begin het geloof ik te begrijpen, Arie. Dus die vrouw kwam uit
naam van Erik om een naslagwerk vragen, jij weet er wel van, maar
vertrouwde de jongedame niet helemaal. En mogelijk heeft zij dus
toen je even niet oplette in je laden gesnuffeld om dat naslagwerk te
vinden en is toen die sleutel tegengekomen. Maar die sleutel heeft
toch niks met dat naslagwerk dat Erik wil lenen te maken?”

“Daar kan ik helaas niets zinnigs over zeggen. Toch lijkt het me
goed om die jongedame te confronteren met de verdwijning van mijn
sleutel. Maar daarvoor zal ik dan wel naar Nederland moeten om haar
te zoeken. Ik kan Erik nog vragen of hij weet waar die jongedame
woont.”

“Bedenk wel dat het reisje naar Nederland je minimaal een dag
rijden gaat kosten. Het lijkt mij de beste optie dat je vroeg in de och-
tend vertrekt en zonder omwegen naar het adres dat Erik je hopelijk
kan geven toe rijdt.” Zijn vrouw zei het zonder twijfel in haar stem.

Arie bedacht dat hij zijn kapotte auto eergisteren naar de garage had gereden. De monteur had nog veel reparatiewerk en had weinig personeel in dienst, uiterlijk volgende week donderdag zou de auto weer rijklaar zijn. Hij kon dus pas vrijdagochtend naar Nederland rijden.

“Ik ga volgende vrijdag, als de reparatie aan mijn auto klaar is, met de auto naar Nederland om de sleutel te vinden,” zei hij.

Ze legde haar hand in de zijne. “Zo mag ik het horen, lieverd. Het lijkt erop dat je wat gaat doen aan deze verdwijning. Ik heb het volste vertrouwen dat jij weet hoe je dit gaat aanpakken.”

Hij keek haar aan. “Ik zal van de week bij Erik om dat adres van die jongedame vragen en dan rijd ik er volgende week vrijdag naar toe.” Hij wilde op dit moment eigenlijk meteen afscheid nemen van zijn vrouw en wegrijden in zijn lange Volvo-wagen. Maar toch was het beter geduldig te wachten tot de wagen rijklaar was en pas daarna aan het reisje naar Nederland te beginnen.

“Maar alsjeblieft,” zei ze, “zorg wel dat je uiterlijk op zondag weer terug bent. Ik wil je niet te lang missen.”

HOOFDSTUK 7

NAAR DE GROTE STAD

Het regende behoorlijk en dat had mij en mijn vriend een nat pak opgeleverd. Als twee eenzame lieden zaten wij onder het afdakje van het gebouwtje dat dienst deed als wachtplaats voor de bus. Onze kleren waren kletsnat en zagen er niet al te best meer uit. Het zat zeker niet mee. En het wachten onder het afdakje in deze weidse omgeving was de enige oplossing om niet nog natter te worden.

“Zeg, ik heb afgelopen nacht wel anders geslapen dan in mijn eigen bed,” zei ik.

“Nou,” zei Gijs “die campingmatrassen waren keihard en de warme dekens waren niet meer dan teveel gebruikte kleden. In mijn vertrouwde bedje slapen vind ik fijner. Maar er viel helaas niets te kiezen.”

“Ik had eigenlijk in die schuur wel wat oudheidkundige voorwerpen verwacht die we met onze Smartphone hadden kunnen fotograferen,” zei ik.

“Toch jammer dat we nergens dat naslagwerk hebben gevonden, niet op de volle planken en ook niet in het boekenmandje bij de bank. Ik ben trouwens ook opgelucht dat Arie zijn huis niet heeft verlaten,” zei Gijs.

Ik besloot van onderwerp te veranderen.

“We kunnen beter nieuwe kleding kopen in de stad, dan deze natte zoi met ons meedragen.”

Gijs betastte met zijn beide handen zijn broek tot halverwege zijn knieën. “Voorlopig moeten we nog even wachten voor Erik ons hier op komt pikken. We hebben niet voor niets het schuurtje vroeg verlaten opdat Arie ons niet zou zien.”

Ik bezag nog eens zijn kletsnatte broek en besloot toen plaats te nemen op het stenen bankje. “Kom even zitten joh, daar blijven staan is erg vermoeiend. Bovendien kunnen we meteen even kijken wat ik in mijn rugzak heb zitten.”

Ik zag mijn vriend nadenken alsof hij zich bedacht. Het korte gerommel uit zijn buik, verraadde dat hij misschien toe was aan een boterham. Met wat tegenzin keerde hij om naar het stenen bankje.

“Je hebt gelijk, als we toch moeten wachten is een appel eten veel beter.”

Ik ritste mijn rugzak open en vond behalve twee appels ook de plastic zak waarin het naslagwerk opgeborgen had moeten worden. In het open zijvakje lagen nog wel een drietal mueslirepen, die erg klef zouden smaken. Die zou ik er straks wel uitvissen in een openbaar toilet. Ik gaf mijn vriend de eerste appel die hij zo graag wilde. Gretig nam hij een flinke hap waarbij de appelspetters in het rond vlogen. Zelf had ik minder zin in een appel. Het was pas acht uur en mijn maag voelde leeg door het missen van een goed ontbijt. Snel zocht ik in een ander zijvakje naar mijn koptelefoon om de favoriete klanken van Metallica te horen. De koptelefoon zou maken dat ik voldoende afgeschermd was van omgevingsgeluiden, zodat alleen ik kon genieten van de rockmuziek.

Gijs moest zich tot het busje kwam opdagen maar zelf zien te vermaken. Ik wilde net de twee gehoorbeschermers over mijn oren zetten, toen mij iets opviel. Ik zag een zwarte motor die uit de richting van het dorp kwam langzaam afremmen. We stonden allebei op van onze plek en keken naar het racemonster. Deze had dikke banden en typische achteruitkijkspiegels.

De motor kwam tot stilstand naast het gebouwtje. De rugzak en de natte kleding waren meteen vergeten. Toen de berijder de motorhelm afzette werd het hoofd zichtbaar van een jonge vrouw. Dat was ook sterk, het was die Jantine die we bij boswachter Hans ontmoet hadden, die koerierster. Wat deed zij nou hier? Nadat de vrouw de motor op de parkeerstand had gezet stapte ze af. Haar lange haren en de glimmend-zwarte motorbroek en korte jas gaven haar een stoer uiterlijk. Gijs floot zachtjes bij het zien van Jantines motorpak.

Ik deed een paar stappen richting het voertuig en vroeg me af of zij ons ook zou herkennen.

“Hallo, Gijs en Nico! Wat leuk jullie in dit land tegen te komen,” zei Jantine zo uitbundig mogelijk.

“Jantine! Jou hebben we eerder ontmoet bij de boswachter,” antwoordde ik.

“Dat klopt. Wat een toeval elkaar in dit kleine dorpje te ontmoeten.”

“Wij worden opgehaald door Erik,” ging ik verder.

“Oh, bedoel je Erik, de eigenaar van het berghotel langs de doorgaande weg naar Praag?”

“Precies, die bedoel ik,” beantwoordde ik haar vraag, “er was ons namelijk door een oude vrouw opgedragen in dit land te zoeken naar de sleutel uit de brief. Jij bent toch bij dat gesprek geweest bij Hans de boswachter?”

“Dat klopt, ja. Er is mij trouwens iets overkomen. Gistermiddag wilde ik vijf kilometer hier vandaan bij een picknickplaats lunchen, toen ik het kapotte windscherm van de motor opmerkte. Daarom besloot ik een boer langs de weg aan te spreken voor de dichtstbijzijnde garage. De oude man verwees mij naar Praag, wat een hele eind is met de sterke wind en winterse temperatuur. Daarom bood de boer mij aan om te blijven overnachten in zijn boerderij. Hij zou een neef bellen die vandaag een nieuw windscherm zou afleveren. Helaas heeft deze neef vanochtend vroeg afgebeld, dus rijd ik nu zonder windscherm via dit dorpje terug naar de grote stad. Gelukkig is de windsterkte minder geworden.”

“Wij zijn voor Erik wezen vragen naar een naslagwerk over oude voorwerpen bij een oude man uit dit dorpje,” en ik wees naar de huizen beneden in het dal.

Het gezicht van de vrouw leek voor een paar seconden te verstrakken.

“O, de jongens zijn op avontuur gegaan, nieuwsgierig geworden door die geheimzinnige brief over een sleutel. Dat treft! Bij de oude man ben ik gisteren ook langs geweest. Het toeval wil dat ik ook in het berghotel van Erik heb geslapen.”

Ze hield even op met haar gepraat. Ze wendde haar gezicht naar de straat alsof ze oplette of er ook iemand meeluisterde.

“En wat brengt jullie hier bij de bushalte?”

“We hebben afgelopen nacht in een schuurtje geslapen en worden zo dadelijk opgehaald.”

“Nou ja, zo te zien houdt het niet op met regenen. Ik heb geen andere keus dan mijn weg te vervolgen met een kletsnat motorpak.” Voordat ze haar motorhelm opzette, wapperde ze kort met haar lange haren. Haar ene been ging met een zwaai over het motorzadel. Daarna reed ze met een vaartje het dorp uit.

“Ik hoop dat Eriks busje verwarming heeft, dan hebben we het niet koud,” zei mijn vriend en zijn benen maakte een knikkende beweging. “Ik moet niet langer dan een kwartier zo blijven staan.”

“De hotelhouder mag blij zijn dat wij zoveel moeite voor hem gedaan hebben.”

“Over een kwartiertje komt hij langsrijden bij deze bushalte,” zei mijn vriend. “Hopelijk heeft hij niet al te veel spullen in zijn auto liggen zodat jij de hele achterbank voor jezelf hebt. “ Gijs lachte kort om zijn eigen grap. In gedachten zat ik al uitgeput in Eriks busje.

“En straks gaan we met de nachttrein terug naar Nederland,” antwoordde mijn vriend om het positieve te benadrukken.

Straks zouden we in het busje weer kunnen genieten van de ruige bergen op weg naar Praag. Met een beetje geluk zouden Eriks ouders een volgende aanwijzing naar de vindplaats van de archeologische sleutel geven. Het werd voor mij duidelijk dat het avontuur nog niet afgelopen was.

“Ondanks het vroege tijdstip en de ochtenddauw is het in dit busje snel warm,” zei Erik.

De motor draaide hoorbaar overuren. “We hebben de hele ochtend nodig om de grote stad te bereiken, desnoods nemen we twee pauzes onderweg.”

“Dan wil ik minimaal een half uur pauze,” zei Gijs.

“We stoppen onderweg maar een kwartier, gezien de reisafstand is dat beter,” antwoordde Erik.

Ik bekeek mijn vriend die slecht had geslapen en er moe uit zag. Hij leunde met zijn rug tegen de rugleuning.

Erik gespte zijn riem vast om zijn middel. “We vertrekken, alle riemen vast jongens?” Hij deed de autodeur aan zijn kant met een harde klap dicht zodat het busje heen en weer schudde.

In de achteruitkijkspiegel zag ik Gijs door de voorruit kijken naar de weg voor hem.

Ik zag ook dat het veel minder hard was gaan regenen, al zou de gevoelstemperatuur hetzelfde blijven.

“Anders dan het weerbericht aankondigde, lijkt de regen toch eerder minder te worden,” zei Erik terwijl hij de motor startte. “Ik verlang wel naar een beetje zonneschijn op deze winterse donderdag.”

Het busje kwam rammelend op gang en reed steil naar beneden. In de verte zagen we de kronkelige asfaltweg al tussen de golvende weilanden.

“Geniet er vooral van want in Nederland zie je alleen langgerekte sloten met teveel keurige en rechte wegen. Je komt hier ook veel minder verkeer tegen, dus je bent echt op vakantie.”

“Dat hebben we al gezien tijdens de busrit naar het berghotel toen het enige voertuig dat we tegenkwamen bijna tegen de bus aanbotste,” antwoordde mijn vriend.

“Ja, die wagen leek sterker op een Oldtimer dan op een van die wagentjes die in Praag rondrijden,” vulde ik aan.

Erik draaide het stuur kort naar links en nam de bocht rechts de asfaltweg op. “We mogen hopen dat mijn ouders thuis zijn anders moeten we helaas terug naar mijn berghotel.”

Ik keek gespannen naar Erik en Gijs die op de voorbank met zijn hoofd tegen de hoofdsteun gedrukt zat.

“Grapje!”

Ik vond zijn grapje niet leuk en snapte heus wel dat we niet naar het berghotel teruggingen.

“Ik heb gisteravond voor het slapen gaan mijn vader nog aan de lijn gehad. Na twaalf uur in de middag zijn mijn ouders weer terug van het boodschappen doen. Luister, tegen elf uur bereiken we de eerste buitenwijk van Praag. Laten we daar onze eerste stop plannen en mijn

vader opbellen om door te geven dat we er bijna zijn. Erik had duidelijk een opperbeste stemming deze ochtend. Ik en mijn vriend hadden meer aandacht voor wat zich achter de autoruiten bevond. Een romantisch tafereel van golvende akkerlanden met hier en daar een houten pop met gespreide armen die als vogelverschrikker dienst deed.

We stonden naast het busje op het parkeerterrein net voor het begin van de eindeloze bebouwing van de stad.

“Mijn vader heeft gezegd over een half uur alles klaar te hebben als we voor het huis staan.” Erik deed zijn Smartphone terug in zijn broekzak waar die gemakkelijk ingleed.

Mijn vriend en ik hadden alleen aandacht voor de drukke omgeving met zijn auto's en fietsers, terwijl we een broodje aten dat we hadden gekocht in het naastgelegen winkeltje.

“Het is hier gelukkig al zes graden warmer dan bij Arie's dorpje. Ik ben blij dat het aangenaam is in het busje, deze winterse temperatuur laat mijn vingers bevroren aan het stuur,” zei Erik. Hij liep een tikkeltje nonchalant terug naar het busje dat inmiddels tussen een dure BMW en een oude Tsjechische Tatra instond. “Instappen, dan gaan we het laatste stukje afleggen naar mijn oude wijk.”

“Zou ik eerst wat mogen weggooien?” vroeg ik bij het zien van de papieren rommel in mijn rugzak.”

“Ja, oké, maar wel snel, want daarna gaan we verder. We mogen geen tijd verliezen.”

Ik liep snel naar het busje terug, nadat ik de rommel had weggegooid.

“Jouw vader kan ons vast meer vertellen over de sleutel,” zei ik.

“Ja, dus stap snel in, want dan blijft mijn moeder ook wakker, ze gaat meestal in de loop van de middag naar bed. Ze heeft last van slapeloosheid dus rust ze 's middags een half uur uit op bed.”

Erik had de motor gestart en reed het parkeerterrein af.

“Let's go Guys,” zei hij vrolijk.

Vrij vlot reden we de hoofdbaan op, we passeerden vele oude Tatra's, die niet veel harder reden dan 60 kilometer. Het zogenaamde snelwegennet lag er een aantal jaren, vertelde Erik. Beide rijstroken

van de tweebaansweg hadden alleen een middenberm met wat struikgewas en geen vangrail ter beveiliging. Door een verkeerde stuurbeweging kon je zo via het struikgewas op de andere rijbaan op een tegenligger botsen.

“De stad ziet er erg oud uit, met al die verrotte hoge huizen,” zei ik, terwijl ik uit het zijraampje keek.

“Dit is geen stad zoals in Nederland, maar wel is het hier meer dan alleen een verpauperde omgeving van vieze straten en krottenwijken. Kijk, daar heb ik met mijn vrienden nog op een terrasje gezeten.” Erik reed langs een café.

Ik probeerde het terras te ontdekken uit het raampje, maar het busje reed er te snel langs.

“Trouwens, over cafés gesproken, kunnen we bij jouw ouders wat drinken?” vroeg ik.

“Natuurlijk, mijn ouders zijn heel gastvrij,” bevestigde Erik.

Ik lette ondertussen op de rijbaan die in de verte veranderde in bredere rijstroken met schonere trottoirs ernaast. Om de zoveel kilometer zat een prullenbak gemonteerd aan een lantaarnpaal.

“Helaas wonen mijn ouders in een oud gedeelte van de stad, dat gelukkig niet al te moeilijk te vinden is. Mijn ouders hebben de afgelopen jaren minder te besteden, aangezien het pensioen niet voldoende is om van te leven in dit land.”

“Maar een archeoloog is toch een beroep dat goed verdient?” vroeg ik.

“Dat valt wel mee. Een bankdirecteur verdient meer zodat hij voor zijn pensioen een ton over kan houden. Dus, jullie zien straks geen ruime voortuin of grote slaapkamers.”

Ik dacht aan een oud rijtjeshuis in een verpauperd buurtje.

“Mijn vader is geen vrolijke man maar ziet er wel steviger uit dan mijn moeder. Ik vergelijk ze wel eens met Lex en Sien uit Sesamstraat dat ieder kind heeft bekeken op tv. Begrijp me niet verkeerd, we gaan zo dadelijk twintig jaar terug in de tijd. Probeer geen verbazing te tonen bij het zien van mijn ouders en het bouwvallige huis.”

Gijs leek alleen oog te hebben voor de zakenwijk met zijn hoge kantoortorens en overstekend publiek op de straten.

“Over tien minuten bereiken we het begin van de straat.”

Op een gegeven moment zag ik dat er een nieuwe stadswijk begon. Er verschenen bruin betonnen woonblokken waar nauwelijks in te wonen viel. Om te leven in een kamer van vier bij vijf meter was nog best ruim. Maar hoe zouden ze daar nu twee banken en een behoorlijke tafel neer kunnen zetten?

“Mijn ouders leven in deze buurt in een kleine appartement in een woonblok. Er is wel een zolder, maar dan zit je bijna onder de dakpannen.”

“Dat moet wel klein zijn!” zei mijn vriend.

“Al is de woning nog zo klein en zijn je ouders nog zo ouderwets, we zijn blij dat je ouders ons willen ontvangen,” zei ik.

Het gebrom van de motor hield op en Erik haalde de autosleutel uit het slotje bij het stuur.

“Onmiddellijk uitstappen anders zorg ik dat de politie jullie naar het bureau brengt,” grapte hij streng en dirigerend als een agent.

Mijn vriend maakte de schuifdeur open met de bedoeling daarvoor het busje te verlaten. Het kleine venstertje op het dak dat normaal gesproken open kon was dicht gebleven. Maar goed ook, want een vieze geur van weggegooid voedsel en oude sigarettenpeuken kwam mij tegemoet. Met twee vingers tegen mijn neus liep ik samen met Gijs de hotelhouder achterna. Erik koos een tuinpad met loszittende tegels die overwoekerd waren door gras. De voordeur van het bruine woonblok werd moeizaam opengeschoven. Erik had niet gelogen over de gestalte van zijn vader en moeder. Ze kwamen vrij armoedig over in hun eenvoudige kleding.

“Zijn jullie daar eindelijk,” zei de vrouw in de half openstaande voordeur.

De man deed zijn armen wijd open om daarmee zijn zoon een knuffel te geven. “Welkom thuis, zoonlief.” Hij had alleen maar oog voor zijn zoon en vergat dat er ook twee jongens mee waren gekomen. Ineens zag hij ons staan op het tuinpad. “Kom toch binnen in ons nederige stulpje,” zei hij gastvrij.

Zijn vrouw duwde de voordeur in zijn geheel open zodat het smalle halletje zichtbaar werd.

Ik wilde opeens erg graag naar binnen. Hoe eerder we aan een gesprek met de vader van Erik konden beginnen, des te eerder zouden we weten wat voor verrassends hij ons te bieden had.

De vader schudde kort mijn hand en die van Gijs en stelde zich voor als Jan.

Na een kennismaking met moeder Miep liepen we het smalle halletje in naar het elegante trappetje met leuning. De leuning zag er ouderwets uit met versleten tapijstukjes op de traptreden. Voor een trappenhuis was het nogal klein. Bij het stijgen naar de flat op de eerste verdieping kraakten de traptreden in hun houten constructie.

“We kunnen vaak niet goed slapen als de burens over deze kraakende trap lopen. Mijn vrouw heeft daar nog het meeste last van,” zei Jan.

De rommelige en onoverzichtelijke woonkamer leek van iemand te zijn die niets durfde weg te gooien. Er hingen er geen bijzondere foto's aan de muur. Alleen een ingelijste foto van een bruid en bruidegom die lachen naar de fotograaf. Het waren natuurlijk de ouders van Erik, alleen zeker wel dertig jaar jonger. De vader wees een bank aan waarop twee mensen net dicht naast elkaar plaats konden nemen. De geur van schone was en overheerlijke appeltaart was aangenamer dan de bedwelmende geur van buiten.

“Ik ben archeoloog geweest maar ik ben niet succesvol genoeg geworden om na mijn pensioen in een behoorlijke koopwoning van mijn rust te genieten. Mijn vrouw heeft altijd in het huishouden gewerkt en nooit gedacht met een man te trouwen die haar van voldoende inkomen kon voorzien.”

Zijn vrouw ging op een gammel krukje zitten dat zo kraakte dat ze er bijna doorheen zakte. “Het krukje houdt mij wel,” zei ze geruststellend tegen Gijs en mij.

“Ik stel voor eerst maar eens de traktatie van mijn vrouw te proeven,” zei de man. “Willen jullie ook wat drinken?”

“Ja, natuurlijk,” zeiden Gijs en ik. “Wat cola of sap graag.”

“Ik zal twee cola inschenken,” zei de man en liep richting het keukentje.

De man verdween uit de huiskamer zodat Erik de tijd had om een tweede krukje vanachter de oude boekenkast aan het tafeltje neer te zetten.

“Ik wil niet teveel verklappen maar wat erin de doos op zolder ligt mag je van mij gerust meenemen,” zei de oude vrouw die haar haar in een knot wikkelde. Ze droeg verder een bloemetjesjurk met een zelfgebreid vest er overheen.

“Mijn man was archeoloog, hij heeft altijd veel rondgereisd. Hij heeft veel interesse in historische vondsten. Vijf jaar geleden viel er een bak met zand van een vrachtwagen die bijna op hem terecht kwam. Gelukkig greep een collega hem bij de kraag van zijn werktenu. Daardoor is hij gered, hij heeft toen enorm veel geluk gehad. En daarom ben ik nog steeds erg blij dat ik hem iedere dag mag kussen.”

De man kwam terug met de ronde appeltaart op een dienblad, gebaksschoteltjes en vorkjes. Even later kwam hij terug met een dienblad met het kopje thee voor zijn vrouw en twee cola voor ons. Voor hemzelf en Erik had hij twee kopjes koffie ingeschonken.

“Mijn vrouw drinkt altijd een kopje thee in de middag, daar hoef ik niet meer over na te denken.” De man die zich als Jan had voorgesteld zette het dienblad op de salontafel en fluisterde iets onverstaanbaars in het oor van zijn vrouw.

“Oh, moet ik dat gaan zoeken in al die dozen,” mopperde ze en stond geïrriteerd op van haar krukje. “En het zijn veel trappen die ik omhoog moet naar de vijfde verdieping.”

“Ze vindt het niet leuk als ze zonder dat ze het tevoren weet een extra klus moet opknappen,” zei Jan terwijl zijn vrouw de huiskamer had verlaten. “Mijn Miep houdt er meer van om lang in de keuken te staan en smakelijk eten voor te schotelen voor haar gasten.” Hij grinnikte kort bij zijn uitspraak en richtte zich toen tot mij en mijn vriend. “Ik heb jaren terreinen blootgelegd om oude voorwerpen te zoeken en spectaculaire vondsten te doen. Je staat ervan versteld hoeveel onze voorouders onder de grond hebben verborgen. Sommige vondsten mocht ik zelfs meenemen. Die heb ik uiteraard wel in dozen opgeborgen. Nee, als ik alle dozen in deze krappe woning tegen de muur moest zetten kon er werkelijk niets meer bij. De zolder is zowat de enige plek waar het ook veilig staat voor inbrekers. In deze buurt wordt er regelmatig ingebroken. Ondanks dat er weinig kostbaars te vinden is, proberen ze toch nog dat wat er is te stelen.

Ik vond het wel interessant wat Jan vertelde, maar ik hoopte dat hij snel zou beginnen over datgene waarvoor Erik ons had meegenomen naar zijn ouders.

“Het doet me deugd dat ik wel voldoende inkomen had om Erik naar een goede onderwijsinstelling te sturen. Helaas nam het aantal opdrachten in Nederland af. Alleen in Tsjechië waren er genoeg opdrachten en waren de huizen betaalbaar. Dus besloten we daar naar toe te emigreren. Erik was toen ongeveer twintig jaar en volgde nog zijn horecaopleiding in Nederland. Pas na de afronding van zijn horecaopleiding besloot hij zijn eigen hotel te starten in hetzelfde land waar zijn ouders inmiddels al twee jaar woonden. Het was voor hem een grote stap, maar het vertrouwen dat zijn vriendin hem had gegeven zorgde ervoor dat hij het aandurfde om het berghotel over te nemen, hè Erik?”

Jan gaf zijn zoon een knipoog.

“We waren genooddaakt in deze stad te blijven omdat het hier niet moeilijk is om een woning te betrekken. Alleen de buurt is hier een stuk minder dan in Nederland, maar na een aantal jaren klein wonen, went het vanzelf, zeker nu ik met mijn weinige pensioengeld moet zien rond te komen. We moeten het stellen zonder auto of fiets en het is minimaal een half uur lopen naar de dichtstbijzijnde supermarkt. Hier in de buurt spreekt men alleen Tsjechisch en zelden Engels. Alleen Miep en ik zijn in Nederland geboren wat jullie natuurlijk al hebben gemerkt.”

“In deze buurt zijn u en uw vrouw er dus erop achteruit gegaan. Op straat heb ik veel mensen gezien die erbij liepen in versleten kleding en geen vriendelijke glimlach lieten zien,” zei ik. “Dat klopt mijn jongen,” zei Jan en hij draaide zich vervolgens zo om dat mijn vriend en ik zijn bolle rug te zien kregen.

“Miep, zal ik die grote doos even overnemen?” vroeg hij en hij liep naar het smalle halletje toe. Hij pakte de doos van Miep over en zette die naast het dienblad op de salontafel en duwde de flappen zijwaarts naar beneden. Ik was benieuwd naar de inhoud van de doos.

“De zolder biedt net genoeg ruimte om zes van deze dozen te bewaren en dan kan je nog met moeite twee stappen zetten.” Hij pakte

een voorwerp ter grootte van een vierkante fotolijst dat verpakt in inpakpapier bovenin lag. Met alle voorzichtigheid legde hij het neer op het krukje waar hij eerder op had gezeten. "Uitpakken is niet mijn sterkste kant, maar ik zal het voorzichtig proberen."

De fotolijst leek een soort van siertegeltje met een afbeelding van twee hartjes omlijst met blauwe blaadjes. "Dit komt uit Nederland en ik heb het ooit meegenomen na een opdracht op de heide."

"Toch niet de heide bij Soesterberg?" vroeg ik ontsteld.

"Dat heb je in die zin goed dat het net buiten het terrein is opgegraven. En daarbij lijkt het van een koning te zijn geweest die een paar eeuwen geleden heeft geleefd."

Zijn vrouw ging verder met het verhaal. "Kort voor we naar dit verre land verhuisden had Jan het tegeltje gekregen voor zijn werkzaamheden als archeoloog. Zijn opdrachtgever in Nederland wilde hem dit als afscheidsgeschenk overhandigen."

"En de spreuk die erop staat zal zeker helpen bij de zoektocht naar de sleutel," nam Jan het weer over.

Ik boog mij nieuwsgierig over het tegeltje heen om de zin te kunnen lezen.

"Ik heb dit tegeltje al ruim zes jaar zorgvuldig bewaard en het is voor mij niet belangrijk meer. Nu is het moment om het aan iemand te geven die het goed kan gebruiken. Aangezien jullie staan te popelen om die sleutel te vinden geef ik jullie het tegeltje als cadeau. Wees er wel voorzichtig mee, het is kostbaar en je zult het nergens anders vinden!"

Jan las de zin niet voor, maar liet mij en mijn vriend alleen het tegeltje zien. Ik las de woorden die in inktzwarte en zwerige letters geschreven waren.

Gijs wilde het voorwerp aanraken om het beter te kunnen bekijken.

"Je kunt er maar beter vanaf blijven anders komen er vlekken op," waarschuwde Miep.

Gijs gehoorzaamde met tegenzin en legde zijn hand terug op het tafeltje.

"We moeten beslist terug naar de heide," stelde ik voor. "Wat er op het tegeltje staat werpt ineens een heel ander licht op dit sleutel-

mysterie waar we deze hele vakantie al mee bezig zijn.” Het liefst wilde ik nu zo snel mogelijk met het tegeltje terug naar Nederland.

“Ik kan jullie de doos erbij geven, maar dat is erg lastig en het is niet te doen om zo’n grote doos onderweg mee te sjouwen,” zei Jan voor de grap. “Beter is het om het tegeltje weer in te pakken en in jouw bruine rugzak mee te nemen.”

“Ik stel voor eerst mijn zelfgebakken appeltaart op te eten,” zei Miep.

Daar had ik nog wel trek in, voordat we deze smalle woning verlieten en aan de terugreis begonnen.

“De eerste trein gaat pas tegen zes uur in de avond. Dus jullie hebben nog eventjes om met een vol gevoel richting het station te gaan,” zei Jan.

Miep liep naar de salontafel om de taart aan te snijden. Met het broodmes sneed ze de taart in vijf gelijke delen.

“Goed idee, ik heb honger gekregen van al dat gebabbel en uitpakken,” grapte Jan en wilde asociaal een stuk taart van het taartplateau pakken.

“Niet zo vervelend joh, jij hebt een slechte invloed op die twee jongens,” zei Miep.

We lachten even om haar grap. We hadden best zin in een stukje appeltaart.

“Straks help ik wel met het tegeltje voorzichtig in jullie rugzak te doen,” zei Erik.

De lange slungel achter de bar was druk bezig met het schoonmaken van alle gebruikte glazen. Ik wist niet zeker of hij wel de Engelse taal sprak. Op zijn gele shirt stonden vreemde letters in het zwart afgedrukt. We liepen hem voorbij op zoek naar een geschikte plek voor een computer. De tafeltjes verderop waren erg laag en leken bestemd voor een kind dat niet langer dan een meter was. We liepen langs een jonge vrouw die net plaats had genomen achter een beeldscherm. De beeldkwaliteit van de schermen was erg verouderd, ze waren waarschijnlijk in een tweedehandswinkel gekocht. Het zou hiermee niet erg praktisch zijn om snel iets op te zoeken via het internet. Hoewel wij

zoekend rondkeken leek de slungel liever achter de bar te blijven. Aan een tafeltje bij het raam zat een jongeman. Hij was alleen geïnteresseerd in wat er zich afspeelde op het beeldscherm. Het world-wide-web had duidelijk bezit genomen van hem. Er zat verder nog een oude vrouw die geduldig naar het beeldscherm bleef kijken. Ik koos het tafeltje ongeveer in het midden van het internetcafé. Het beeldscherm dat aanstond had alleen de langwerpige kast nodig om te ontwaken uit een diepe slaap. Mijn vriend had de aan/uitknop snel gevonden terwijl ik mij omdraaide om te zien of de slungel al dichterbij kwam. Ik wist niet of de verbinding met het world-wide-web werkelijk tot stand zou komen, want alleen dan konden we meer te weten komen over Jantine.

“We moeten hier toch betalen voor het internetgebruik?” vroeg mijn vriend.

“Dat klopt, want op de ruit bij de ingang zag ik eurotekens,” zei ik. “Ik kan in mijn beste Engels vragen wat voor muntsoort ze accepteren.” Ik verliet het tafeltje op het moment dat de slungel nog steeds de glazen stond af te drogen. Ik was niet van plan om lang te onderhandelen over het geld.

De slungel kwam wat dichterbij de bar en wilde een eventuele klant graag helpen.

“Sorry, must I pay in Euro’s for Internet?”

De slungel knikte kort met zijn hoofd. “Yes, walk with me, than I can show you what to do.” Hij kwam achter de bar vandaan om uitleg te geven. Bij het tafeltje stond een metalen muntautomaat die ik eerder over het hoofd had gezien.

“You have money?” vroeg de slungel en hield zijn handpalm open. De Euromunt van mijn vriend deed hij in de automaat. “You have paid for half an hour, so enjoy,” zei de slungel.

Mijn vriend en ik waren op het punt beland om ons in de digitale wereld te begeven. De computerkast draaide inmiddels op volle toeren en na het aangeklikte E-icoontje verscheen het bureaublad.

“We hebben niet lang de tijd, want we moeten op tijd terug naar het station,” zei ik. “Onze trein vertrekt om zes uur, dus een half uur op de computer is genoeg om het nodige spuurwerk te doen. Want straks kunnen we dan nog een stadswandeling maken.”

Nonchalant vestigde ik mijn aandacht op het beeldscherm. Jantine had vast vele Facebookcontacten of deelde haar teksten via Twitter.

Na bijna een half uur hadden Gijs en ik een aantal Nederlandse websites gevonden waar haar naam in voorkwam. Ze bleek lid te zijn van een tennisvereniging en stond geregistreerd bij een bibliotheek in Soest.

Het was ook mogelijk om via LinkedIn of Facebook iets te vinden over Jantine Lindakker, na vijf minuten hadden we haar gegevens. Wat gelijk opviel was niet haar pasfoto maar wat er achter beroep vermeld stond.

“Eerder heeft ze ook als secretaresse gewerkt bij een bekend Postorderbedrijf,” zei ik.

Het was niet te doen om alles over te nemen, maar de belangrijkste notities kon ik in mijn Smartphone zetten. Thuis zouden we haar gewoon weer kunnen opzoeken, we wisten nu in elk geval dat ze op Facebook zat en een LinkedIn-account had.

“Goed, we weten dat ze rond de dertig jaar is, de rest lezen we wel achter onze eigen computers.” Teverden sloot ik de computer af. “Ga jij even wat drankjes bestellen Gijs?”

“Excuse me, are you here for the Internet?” vroeg een onbekende stem.

Ik zag dat Gijs zich omdraaide naar de jongeman die eerst aan het tafeltje bij het raam had gezeten.

Mijn vriend kon de vraag blijkbaar slecht verstaan aangezien de jongen niet al te hard sprak. Hij haalde beleefd zijn schouders op en verliet zijn stoel op weg naar de bar. Met een treurig gezicht bleef de jongeman bij mij achter zonder mij werkelijk aan te kijken. Hij leek nieuwsgierig te zijn of misschien was hij om een praatje verlegen. Het ging Gijs makkelijk af om de drankjes te bestellen. Het woord ‘cola’ begrijpt bijna iedereen die de drank weleens gedronken heeft.

Ik had ondertussen de jongeman duidelijk gemaakt dat we zo spoedig mogelijk zouden vertrekken na het drankje dat mijn vriend zou brengen. Mijn vriend had geen rekening gehouden met de derde persoon die ook wat lustte na het lange zitten achter het beeldscherm.

“Zeg luister eens, ik ga hem geen drankje voorschieten,” zei Gijs.

“We hebben inderdaad niet veel geld. Bovendien moeten we niet te lang wachten met terug te lopen naar het station,” antwoordde ik. Als we niet zo’n haast hadden gehad was het wel leuk geweest kennis te maken met iemand uit dit verre land, maar nu hadden we andere dingen aan ons hoofd. De jongeman zag er teleurgesteld uit toen hij op de barkruk ging zitten en zei iets onverstaanbaars tegen de slungel. Twee minuten later kwam er geen cola, maar een wit biertje op de bar. Gijs en ik hadden ondertussen onze glazen half leeg gedronken en wilden over een paar minuten dit internetcafé verlaten.

De jongeman had zijn glas in een minuut leeg en een harde boer bevrijdde hem van zijn opgehoopte lucht.

We kortten de stadswandeling maar grondig in, aangezien we niet veel tijd meer hadden. Na een paar straten doorlopen te hebben, zagen we het stationsplein al.

“We hoeven niet verder te zoeken,” zei ik.

“Laten we het drukke centrum verlaten en direct doorgaan naar het juiste perron,” zei Gijs.

We liepen over het stationsplein langs de mensenmenigte naar het stationsgebouw met de late middagzon in de rug.

HOOFDSTUK 8

TERUG IN NEDERLAND

We hadden afgesproken bij terugkomst in Nederland naar het postkantoor te gaan.

“Mam, ik ben even weg,” schreeuwde ik naar de keuken, waar mijn moeder eten aan het maken was, het rook naar gekookte worteltjes en aardappeltjes.

“Joh, ga niet te lang weg. Het eten is bijna klaar.”

“Ja, dat is goed. Over ruim een kwartier kom ik weer naar huis.” Ik trok Gijs mee naar de gang waar de jassen hingen. De voordeur bleef half op een kier, ook vanwege de warme buitenlucht op deze zaterdag in februari.

“Op de terugreis in de trein heb ik beter kunnen slapen, dan op de heenweg naar Praag,” zei Gijs, terwijl we stevig doorstapten.

“In je eigen bed slapen heeft ook zijn voordelen,” zei ik. “De harde bedbodem in het slaapcompartiment van de trein vergeet ik beslist niet meer.”

“Bij de kaartcontrole in de trein kreeg ik het wel even benauwd hoor!”

“Ja, want ik had de treinkaartjes diep in het zijvakje van mijn winterjas gestopt,” grapte ik.

Ik wist dat het tegen zes uur in de avond liep en het postkantoor mogelijk al gesloten was. Om op dit tijdstip te informeren naar het pakketje dat Erik zou versturen was geen handige zet. Maar we hadden afgelopen middag te lang besteed aan het bestuderen van het tegeltje dat we in Praag van Jan gekregen hadden. Hopelijk zouden we toch nog geholpen worden.

Ik kon vanuit de verte zien dat een lange man het postkantoor af

wilde gaan sluiten. Ik bedachte mij geen moment en holde hijgend naar de man om hem te laten weten dat er nog twee klanten aankwamen, die nog heel graag geholpen wilden worden. We wilden hem wat vragen immers. We bereikten de plek waar de man nog stond, inmiddels had hij de deur bijna afgesloten. De sleutel zat nog in het slot, toen we buiten adem naast hem kwamen staan. De man was minstens twee meter en had een gladgestreken zwart pak aan met bruine leren schoenen, waarvan de schoenneuzen het meeste opvielen.

“Wel jongelui, waarom komen jullie langs terwijl het al sluitings-tijd is?” vroeg de man op een toon die geïrriteerd klonk.

“Dit is voor ons heel belangrijk. We willen weten of er een pakket is aangekomen,” antwoordde ik.

“Als het zo belangrijk is, waarom komen jullie dan zo laat binnenstormen?”

Hij had natuurlijk een punt. We wisten even niet wat we moesten zeggen. Toen deed hij toch de deur voor ons open en liet ons binnen. Gijs en ik keken elkaar opgelucht aan.

“Dank u wel,” zei ik tegen de man, die nu wat vriendelijker keek. Achter ons werd er iemand zichtbaar die kennelijk achter ons aan was binnengekomen.

“Zo zo, mijn goede vrienden hebben hun trip erop zitten en hebben mij daarover niet ingelicht? Ik wilde net voor sluitingstijd nog een pakketje afhalen dat mijn neef gestuurd heeft.”

We keken verschrikt naar Hans die ons boos aankeek. Gekleed in zijn boswachtersoutfit zag hij er fors en breed uit.

“We willen weten of er een pakket is aangekomen van Erik,” antwoordde ik. “Het is mogelijk een presentje dat hij ons beloofde te sturen als we weer terug in Nederland zouden zijn.”

“Ik vraag mij af waarom jullie pas twee dagen nadat jullie uit Tsjechië terug zijn gekomen besluiten om naar het postkantoor te komen.”

“Eh,” begon ik, “we zijn gisteren pas teruggekomen en dat pakketje kon eerder nog niet aangekomen zijn. Het duurt altijd wel een paar dagen voor een pakket uit het buitenland hier in Nederland aankomt.”

Gijs knikte niet wetend wat te zeggen.

“Hadden jullie mij niet direct kunnen doorgeven dat jullie terug waren in Nederland? Tenslotte ben ik jullie opdrachtgever en ik heb de reis betaald. Ik ben wel een boswachter en woon in een afgelegen hutje, maar ik heb wel telefoon en bekijk regelmatig mijn mailbox.”

Ik was even van mijn stuk gebracht. “We hebben inderdaad je telefoonnummer en je mailadres, dat staat op je visitekaartje, maar we hebben er nog niet aan gedacht je te bellen of te mailen. We hebben zoveel beleefd onderweg dat we er gewoon nog niet aan toe zijn gekomen.”

“Dat neemt niet weg dat ik dús niet weet of de sleutel terecht is. Nogmaals, ik ben jullie opdrachtgever en heb jullie de opdracht gegeven die sleutel te zoeken die Erik kwijt was. Hij dacht dat die op de Leuserheide zou liggen, maar mijn moeder wist wel beter: de sleutel moest in Tsjechië liggen juist in de buurt van het hotel van Erik. Dus vooruit, wat hebben jullie ontdekt, is de sleutel terecht?”

Hij ging met zijn handen in de zij staan en leek niet van plan ons zomaar te laten gaan.

“Ik schaam me een beetje dat we niet gebeld hebben, dus sorry Hans! We hebben helaas niks gevonden, het reisje zelf was wel interessant. We hebben op de dag van vertrek naar Nederland de ouders van Erik ook ontmoet.”

“Dus jullie hebben een leuke reis gehad, echter zonder resultaat,” vroeg Hans.

We knikten.

“Hebben jullie echt helemaal niks gevonden,” vroeg hij opnieuw en keek ons ditmaal doordringend aan.

Ik dacht aan het tegeltje, maar daar wilde ik voorlopig niks over aan Hans vertellen.

Hans had wel een punt dat hij de opdrachtgever was en de reis had betaald. Maar we wilden toch eerst die geheimzinnige boodschap die op het tegeltje stond verder onderzoeken, voordat we er Hans iets over gingen vertellen.

Hans richtte zich tot de kantoorklerk. “Zou u willen nakijken of er een pakketje, een geschenk van een verre neef, is aangekomen onder de naam Blokhuis?”

Na twee minuten had de man in zijn computer gekeken en zijn

antwoord klaar: “Er is vandaag niets aangekomen op die naam.”

Hans bedankte de postbeambte en wendde zich weer tot ons. Hij keek mij zo doordringend aan dat ik bang werd dat ik toch iets over dat tegeltje zou gaan vertellen.

“We kunnen beter dit postkantoor verlaten voordat Hans ons bij de kraag pakt,” fluisterde ik gespannen tegen mijn vriend.

Wij beiden kenden het postkantoor nauwelijks, dus ik had echt geen idee waar de nooduitgang was. Ik greep de schouder van Gijs en trok hem mee. We moesten dit postkantoor uitkomen door op zoek te gaan naar die nooduitgang.

Dus draaiden we ons om en renden langs de balie naar een doorgang die mogelijk uitkwam op de straat aan de achterzijde van het postkantoor. We zagen links het bekende groene nooduitgang bordje. De eerste gang linksaf, we renden er naar toe. “Dit is onze kans om te ontsnappen.” Ik hijgde ondertussen erg van het doorrennen.

Rennend kwamen we links en rechts de groene bordjes met een wit mannetje tegen. Er leek geen einde aan te komen. Maar slim als ik was volgden we de bijbehorende pijltjes die eindigden boven aan een zware deur die toegang gaf tot de straat.

We renden de buitenlucht in en kwamen op een plek die ik herkende. Twee beukenbomen stonden aan weerszijden van de binnenplaats die uitkwam op de straat.

“Eerste links dan weer rechts en dan zijn we bijna thuis.” Ik hield op met rennen om de straat te observeren of er auto’s of fietsers aankwamen. Dat was niet het geval. In de verte stonden alleen wat geparkeerde voertuigen. Al hollend bereikten we het overzichtelijke kruispunt. Ik rende voorop het kruispunt over en sloeg onmiddellijk een steegje in dat erg smal was. De laatste meters waren in zicht. Ik zag de zwarte dakpannen die ik zo goed kende van ons huis al heel dichtbij.

“Volg me!”

Mijn vriend kwam achter mij aan.

“Stop we zijn er!” Ik gebaarde stil te blijven staan.

“Luister, laten we rechts om het huis gaan naar de voordeur, dan hebben we onze achtervolger afgeschud.” Voorzichtig liepen we langs de tuinstoelen naar de voorzijde van het huis.

Ik zat op het grote bed in de slaapkamer. “Hè, hè, ik ben blij dat die boswachter niet achter ons aan is gegaan.”

“Ik vind wel dat we Erik moeten inlichten,” zei Gijs, “als hij tenminste niet druk is met zijn hotelgasten. Want anders is morgenochtend een beter tijdstip.”

Ik slaakte een diepe zucht en griste mijn Smartphone uit mijn broekzak. Een aanraking met mijn wijsvinger was genoeg om het schermpje tot leven te brengen en een keus te maken uit een van de icoontjes. Ik koos voor het hoornsymbool en zocht uit de lange lijst met namen van vrienden en familie het nummer.

“Zeg, ik ben de achternaam vergeten van die hotelhouder.”

Gijs had meegekeken op het schermpje en had zijn antwoord meteen paraat.

“Dat was Cortijn, Erik Cortijn.”

“Met Nico, kan ik Erik Cortijn aan de lijn krijgen?”

Na wat een eeuwigheid leek te duren, kwam er “Hallo met Erik” door de hoorn.

“Zeg luister eens,” begon ik, “we zijn op het postkantoor geweest en hebben een boze Hans ontmoet. In de verwarring hebben we niet meer om het pakketje gevraagd en zijn er vandoor gegaan.”

“Dat pakketje ophalen kon ook niet, want ik heb besloten het niet via de post te laten bezorgen.”

“Hoe bedoel je?” vroeg ik gespannen.

“Ik heb besloten het pakketje zelf naar Nederland te vervoeren. Maar hoezo boze Hans? Wat is er gebeurd?”

“Nou, Hans kwam net na ons het postkantoor binnen en hij was boos omdat Gijs en ik nog geen contact met hem hadden opgenomen sinds we terug waren gekomen. Terwijl hij de reis nog wel betaald had. En we waren nog geen twee dagen terug!”

“Ja, daar heeft Hans natuurlijk wel gelijk in.”

“Klopt, Erik, en daar hebben we ook ons excuus voor gemaakt. Maar we hadden er gewoon niet aan gedacht omdat we ondertussen dat tegeltje van je vader Jan eens goed bestudeerd hebben. In de tekst staat iets over een verborgen bron en een sleutel tot een geheim. En omdat je vader het tegeltje op de heide bij Soesterberg heeft gevonden

zou het heel goed een aanwijzing kunnen zijn, toch? Op internet hebben we er niets over kunnen vinden.” Ik gebaarde naar mijn vriend, of hij het tegeltje er even bij wilde pakken. “Na het lezen van het tegeltje bedachten we dat Hans er ons vast meer over kon vertellen. En dat hij er misschien meer over weet. Maar om er met Hans over te praten terwijl hij net zo boos op ons was, leek ons niet zo’n goed idee.”

“Hebben jullie hem al over dat tegeltje verteld?”

“Nee nog niet, dat willen we nog doen. Hans weet veel over dat gebied en het is het beste de vragen aan hem te stellen.”

“Hans weet inderdaad veel over dat gebied,” zei Erik nadenkend.

Ik vroeg: “Wanneer kom je dan? Want maandag moeten we weer naar school.”

“Ik kom woensdagmiddag naar de hut van Hans, hebben jullie dan vrij?”

“Ja,” antwoordde ik, “na het vijfde lesuur.”

“Ga dan naar Hans jongens, dan kom ik daar ook naar toe en kunnen we er samen over praten.”

De lijn werd verbroken en daarmee het telefoongesprek.

Ik keek Gijs aan. “Kennelijk weet Erik meer af van ons tegeltje.”

Gijs knikte. “Het zal nog spannend worden komende dagen, Nico, maar ik ga het avontuur niet uit de weg!”

“Zo, nu kunnen we wel naar beneden,” kondigde ik aan.

Mijn vriend kwam achter mij aan. We stonden beiden op van het grote bed en liepen de slaapkamer uit. Tevreden gingen we naar beneden om de hutspot van mijn moeder te proeven.

HOOFDSTUK 9

ONTMOETING IN DE HUT

Nog net niet uitgeput ontgrendelde ze haar voordeur om daarna de vertrouwde geur van haar woonhuis weer te ruiken. Haar tas die vol zat met de vakantiekleding zette ze snel tegen de muur. De gang zag er na een week anders uit, ze herkende het voor enkele seconden niet terug. Na een week toeren met haar motor moest ze in alle vertrekken het daglicht door laten dringen. Gelukkig had ze nooit besloten een huisdier te nemen. Daarvoor was ze te vaak buitenshuis aan het werk.

De motortocht naar Nederland was zo vermoeiend geweest dat ze zeker voor tien uur vanavond in een diepe slaap zou vallen. De koperen sleutel zat nog steeds in haar motorjas verstopt. Ze wist zeker dat niemand haar met de sleutel gezien had sinds ze het voorwerp had meegenomen uit het woonhuis. Als ze het naslagwerk gewoon had kunnen meenemen naar Erik was het niet moeilijk geweest. Dan had ze niet eens de ladekasten doorzocht. Maar dan zou ze ook de sleutel niet hebben gevonden, die misschien wel net de sleutel was waar Erik naar op zoek was. Ze vroeg zich af of de oude man het al gemerkt had, dat de sleutel weg was en of hij haar ervan verdacht. Dan zou hij misschien toch op zoek kunnen gaan naar haar. En met een beetje geluk kon hij haar ook vinden, als hij tenminste haar naam nog wist.

Ze was wel moe. Toch had ze nog puf om tot het avondeten iets te ondernemen. Dan kon ze voor het slapen gaan een boek lezen en zo de dag relaxed afsluiten. De gestolen sleutel zat in haar motorjas en voorlopig wilde ze die daar laten.

Besluitloos zette ze de computer aan om vervolgens te googelen op het trefwoord 'oude sleutel'. Er kwamen veel afbeeldingen van sleu-

tels op het scherm. Ze leken eigenlijk allemaal wel op elkaar en op de sleutel van Arie. Ze vond nog geen aanwijzing waarmee ze verder kon komen.

Met een diepe zucht zette ze de computer uit.

Ze keek op haar horloge. En wist even niet wat te doen. Ze duwde haar handen tegen haar slaap. Het was drie uur in de middag en ze wilde nog echt niet gaan slapen. Ze wilde beslist voor ze vanavond haar bed opzocht een aanknopingspunt vinden.

Ze moest het anders aanpakken. Eigenlijk wilde ze de gestolen sleutel het liefst aan boswachter Hans laten zien. Ze zou naar zijn boshut kunnen rijden. Onaangekondigd en misschien zou het op niets uitlopen, maar het was op dit moment het enige dat ze kon bedenken. Want Erik had immers aan zijn oude vriend Hans gevraagd om naar een oude sleutel te gaan zoeken? Wie weet, wist de boswachter er intussen meer over. Als hij haar iets kon vertellen over de herkomst van de sleutel die Erik zocht, had ze tenminste niet voor niks de weinige kilometers afgelegd. De Leusderheide was niet zover en wie weet bracht het haar wel verder. Al had ze eigenlijk geen zin om weer op die motor te stappen, toch dacht ze van Hans misschien de informatie te krijgen die ze hebben wilde. Ze kon in een kwartier al bij de oprijlaan van De Leusderheide zijn, er zat nog genoeg brandstof in de motor-tank. Ze zou makkelijk voor het avondeten terug kunnen zijn.

Met een zwaai trok ze haar motorjas van de stoel en liep naar het kleine schuurtje, dat grensde aan haar woning. Terwijl ze haar motor startte greep ze nog eenmaal naar de sleutel in haar jaszak. Tevreden reed ze de weg op.

Erik had betaald voor zijn appartementje in Soesterberg en zich even opgefrist. Nu was hij op weg naar de parkeerplaats waar zijn bestelbus stond. Hij was in een stemming die je het beste kunt omschrijven als bang en tegelijkertijd nerveus. Er stonden hier en daar wat geparkeerde auto's en af en toe kwam er een fietser voorbij. Hij lette er nauwelijks op.

Vlak voor Erik zijn bestelbus in wilde stappen klampte een autobestuurder van een Porsche hem aan. De jongeman wilde over de

doorgaande weg naar Amersfoort alleen wist hij niet direct hoe hij het dorp uit moest komen. Erik zei dat hij zijn bestelbus maar moest volgen, aangezien de doorgaande weg langs de Leusderheide liep waar hij een oude bekende zou ontmoeten. De jongeman stemde ermee in en liep terug naar de Porsche. Erik stapte in en activeerde de navigatie. Hij stelde de route in naar De Leusderheide en reed de parkeerplaats af. Even later verliet hij de bebouwde kom. Erik keek in zijn achteruitkijkspiegel of de Porsche hem nog wel volgde. Natuurlijk had zo'n racemonster er weinig moeite mee om een bestelbus bij te houden. Ze reden over het enige viaduct uit de omgeving, net buiten het dorp. Erik kon de voortrazende auto's op de snelweg onder hem horen, want hij had zijn raampje wat open gezet.

Na kilometerpaal 64 naderde Erik met een niet al te lage snelheid de afslag. Het pakketje op de passagiersstoel schoof een tikkeltje naar rechts in de bocht. De Porsche zat nog steeds achter zijn bestelbus zag hij in zijn achteruitkijkspiegel. Om te zorgen dat het racemonster de doorgaande weg bleef volgen stak hij zijn hand uit het raam nadat hij bij de afslag naar de Leusderheide was afgeremd. Hij schakelde terug en sloeg af, de Porsche knipperde nog even met zijn lichten en racete ervandoor.

In de laagste versnelling reed hij over de brede oprit naar de statige trappen van de bunker.

Omdat hij al zo langzaam reed was het eenvoudig om af te remmen voor de oprijlaan overging in het knarsende grind voor de bunker. Zijn bestelbus stond abrupt stil, niet onder de grote boom voor de bunker maar een eindje verder langs het prikkeldraad.

Met zijn ene hand veegde hij het zweet van zijn voorhoofd.

Het glibberige bospad was voor Erik niet lastig te nemen. De visen herinnerde hij zich, ze zwommen in het glasheldere meertje. Maar nu zag hij er geen enkel levend wezen in. Hij keek in de richting van een wegvliegende mus, en wist dat het paadje naar Eriks hut voor het meertje rechts was.

De rode doos met de cadeaus voor Hans erin, hield hij onder zijn

ene arm. Het langwerpige pakketje voor de scholieren hield hij stevig geklemd onder zijn andere arm. Gespannen keek hij naar de hut van de boswachter. Hij hoopte dat Nico en Gijs al in de hut waren. Er was slechts één raam naast de voordeur. Hij liep door naar de hut. Hij keek eens op zijn horloge. Drie uur was het nu. Nog voor zes uur zou het donker worden en zou de terugweg over het wandelpad naar zijn bestelbus pikzwart zijn. Gelukkig had hij een grote zaklamp bij zich die een groot lichtschijnsel kon laten zien.

De voordeur die in het geheel uit grenenhouten planken bestond was gesloten. Hij belde aan door op de koperen bel te drukken. Hij had koude voeten en zijn handen bevroren bijna van het vasthouden van de doos. Hij kon duidelijk merken dat het nog februari was want de wind begon hij langzaam door zijn kleren heen te voelen.

De autorit en het korte wandeltochtje naar de hut hadden hem dorstig gemaakt. Hij hoopte dat Hans een kop warme koffie of thee voor hem zou hebben.

“Hé, Erik, goed dat ik je weer zie!” De opmerking van Hans kwam onverwacht, tegelijk voelde hij zijn lichaam nog narillen van de winterse buitenlucht.

“Ha Hans hoe is het met jou?”

Hans stond achter het hekje dat toegang gaf tot het tuinpad gelegen naast de hut. De zwarte baret op zijn hoofd en de zwartgroene legerkleding paste goed bij zijn lange laarzen.

Hans kwam via het tuinhekje het pad op.

“Ik zal je netjes door de voordeur binnenlaten.”

Even later ging de voordeur van het slot en gingen ze beiden de hut in. Hans deed de voordeur onmiddellijk weer dicht, om de koude buitenlucht niet langer binnen te laten.

Toen draaide Hans zich naar Erik toe.

“Nou, Erik, je bent in die jaren niets veranderd haha.” Erik was iets langer dan de boswachter, maar deed toch een stapje terug aangezien Hans doordringend in zijn ogen keek. Erik was helemaal vergeten hoe doordringend Hans kon kijken. Dan kwam blijkbaar de militair in

hem naar boven. Erik merkte dat hij daar nog steeds van onder de indruk raakte al was hij intussen de eigenaar van een hotel in Tsjechië.

“Ik had begrepen uit het telefoongesprek dat jij en de jongens meer zouden vertellen over hun reisje in Tsjechië? Maar kom eerst verder en ga zitten. Ik heb mijn houtkachel aangemaakt, daar in de kamer is het lekker warm.”

Erik was opgelucht dat Hans tenminste iets wist over waarvoor hij was gekomen en wilde hem voorbijlopen tot een ander persoon aan het einde van de gang steeds dichterbij kwam. Erik herkende Gijs onmiddellijk, want ze hadden elkaar vorige week nog uitgebreid gezien.

Gijs keek hem vrolijk aan. “Dag Erik leuk je weer te zien!”

“Hallo Gijs, goed dat jullie er al zijn. Waar is Nico eigenlijk?”

“Ik ben zonder mijn vriend gekomen,” zei Gijs. “Nico moest thuis eerst op de monteur wachten voor een kapotte afwasmachine. Dat is nu eenmaal niet anders wanneer je ouders voor je beslissen. Maar hij zou daarna nog wel proberen te komen.”

“O, dat is jammer, want we zouden jullie ruzietje met Hans van verleden week zaterdag uitpraten.” Hij knipoogde kort naar Hans.

“Ja, Gijs is er al en we zaten net wat te praten,” zei Hans. “Wil jij ook een kopje koffie of thee?”

“Ja graag, doe maar koffie,” antwoordde Erik.

Hans wilde niet wachten op Nico, maar meteen met het gesprek beginnen waarvoor Erik en Gijs gekomen waren.

“Toen ik die brief van je kreeg met het verzoek om hier op het terrein naar een sleutel te zoeken waren toevallig net Nico en Gijs hier in verband met een schoolopdracht voor hun eindexamen geschiedenis. Ik las de brief voor en zij waren meteen geïnteresseerd, omdat het ging om een antieke sleutel die op de Leusderheide zou liggen. Die Leusderheide en wat daar begraven zou kunnen liggen was nu net hun onderwerp. Vervolgens heb ik voor Gijs en Nico treinkaartjes gekocht, nadat ik had vernomen dat ze door mijn moeder op reis werden gestuurd naar Tsjechië.”

“En zijn moeder heeft speciale gaven dus dan ga je er meteen van uit dat het waar is wat ze zegt,” vulde Gijs aan.

“En vorige week vrijdag zijn ze weer in Nederland aangekomen.”

“Ja wacht even,” ging Gijs verder, “in Tsjechië zijn Nico en ik op een aantal bijzonderheden gestuit. Erik wist heel veel te vertellen over de historie van het gebied rondom het berghotel.

Hij had er een prachtig naslagwerk over dat hij ons liet zien en waaruit hij ons voorlas.

Hij had eerder die middag een jongedame, Jantine, erop uitgestuurd naar een vriend van hem voor het ophalen van een ander naslagwerk over archeologische vondsten zoals sleutels. Zij heeft dat niet meegekregen. Daarom stuurde hij Gijs en mij naar zijn goede vriend Arie om het nogmaals te proberen. Helaas zouden we die avond pas na negen uur aankomen bij het huis van Arie en die wilde ons toen niet meer binnenlaten. Tja, verkeerde bus genomen.” Gijs haalde zijn schouders op.

Hans zat geboeid te luisteren. “En toen?” vroeg hij gespannen.

“Nou, doordat er zo laat geen bussen meer reden, konden we niet meer terug naar het hotel en Erik kon ons niet op komen halen, want hij had veel gasten. Dus zijn we nog even zelf op onderzoek uitgegaan, maar niks gevonden.” Gijs grijnsde verlegen, “En we hebben de nacht in de schuur van Arie doorgebracht.”

“Sjonge wat een avontuur beleven twee van die scholierijtjes toch!” Hans leek onder de indruk.

“Zeg dat wel,” zei Erik. “We hadden nog wel even per sms overlegd en ik dacht: die redden zich wel. Die avond had ik namelijk ook met mijn vader in Praag gebeld. Die weet erg veel van opgravingen omdat hij archeoloog is geweest. Ik vertelde van de wijze raad van de moeder van Hans, maar hij was ervan overtuigd dat het anders zat. Hij had meermalen met zijn metaaldetector het terrein afgezocht. Maar hij herinnerde zich opeens dat hij in een doos op zolder bij hem nog een tegeltje had liggen afkomstig van een opgraving op de Leusderheide. Met een wijsheid erop die mogelijk een ander licht op de zaak zou werpen. Dus zei ik de jongens dat ik de volgende dag met hen naar mijn ouders in Praag zou rijden.”

“Oh ja, dat tegeltje,” zei Hans, “daar snap ik nog weinig van. Dus jouw vader heeft dat tegeltje meegegeven aan Gijs en Nico?”

“Dat klopt, we hebben dat tegeltje meegenomen naar Nederland

en nu is het ons bezit,” zei Gijs trots. “En daarom zijn we nu naar jouw hut gekomen.”

“Wat staat er precies op het tegeltje vermeld,” vroeg Hans nieuwsgierig.

Gijs pakte een klein object uit een plastic tasje “Als ik de tekst lees op dit tegeltje moet ik denken aan het meertje vlakbij jouw hut. Als natuurkenner en boswachter moet jij toch meer weten over de bron van datzelfde meertje? De wijsheid van het siertegeltje is als volgt: ‘Stille wateren hebben diepe gronden en dus is de verborgen bron de sleutel tot het geheim’.”

“Mmm, de bron van het meertje hier vlakbij... zou dat echt de plek zijn? Ik heb naar die verborgen bron gezocht, dat klopt, soms is het lastig om er achter te komen wat de bron van een meertje precies is en waar die ligt, vooral als het om een diep meertje gaat. Maar naar een sleutel was ik toen niet aan het zoeken natuurlijk. Daar wist ik toen niet van, het gaat mij altijd om de natuur. Ik dacht trouwens dat jullie juist in Tsjechië naar die sleutel waren gaan zoeken en dat mijn moeder daar ook nog een rol in speelde?” Hij lacht even. “Ik heb me nog wel door haar laten overhalen jullie treintickets te betalen.”

“Nou,” begon Erik, “ik heb er anderhalve dag rijden en een nacht slapen voor over gehad om jou te zeggen dat dat niet waar is. Vorige week dinsdag heb ik Gijs en Nico voorgelezen uit het grote fotoboek van een Tsjechische schrijver, zoals Gijs net al vertelde. Hij schreef dat een oude landheer in het verleden een verzameling aan kostbaarheden heeft bewaard onder een groot grasveld. Deze landheer is al twee eeuwen geleden gestorven en nog steeds doen er verhalen de ronde over zijn kostbaarheden. Om die verhalen hierover levend te houden heeft de schrijver ze opgeschreven.

Omdat ik bij een archeologische vindplaats woon zou ik dus kunnen gaan graven naar die kostbaarheden. Maar omdat ik geen geld heb om graafmachines te huren, heb ik besloten om eerst naar de sleutel te zoeken die op de kist met die kostbaarheden zou moeten passen. Daarom stelde ik de scholieren voor de volgende dag mee te gaan naar mijn ouders in Praag. Mijn vader is archeoloog geweest voordat hij met pensioen ging, dus dat leek mij wel handig. Mijn vader vertelde over

zijn werk en liet vervolgens het afscheidsgeschenk zien dat hij had ontvangen voordat hij besloot naar Tsjechië te emigreren. Het was een siertegeltje, dat, behalve een afbeelding van twee hartjes omlijst met blauwe blaadjes, ook een wijsheid bevatte. En die verbaasde, en verbaast mij nog het meest. Het siertegeltje is net buiten dit terrein van de Leusderheide opgegraven en die spreuk heeft het over een verborgen bron en de sleutel tot het geheim. Wij dachten dus direct aan een meertje hier in de buurt. Mijn vader heeft het siertegeltje aan de scholieren cadeau gegeven.”

Erik keek Hans nu recht aan. “Dus Hans, je begrijpt dat ik hier in de omgeving nu echt werk wil maken van mijn zoektocht. Eindelijk lijkt er kans op slagen te zijn. En in plaats van jou met die taak op te schepen ben ik nu zelf gekomen om te graven.”

Hans keek wat ongemakkelijk. “Maar mijn moeder had zelf gezegd...”

“Wij denken intussen dat je moeder iets anders bedoelde,” zei Erik, “dat de sleutel wel hier op de Leusderheide moet liggen, maar dat de kist of de schat waar die sleutel toegang toe kan geven in de buurt van mijn hotel moet liggen.”

“Ik heb er een hekel aan als anderen naar een mogelijke sleutel gaan zoeken,” zei Hans. “Dit terrein is geen archeologisch zoekgebied maar het is een stiltegebied, waar ik in leef als boswachter en één ben met de natuur.”

“Goed,” zei Gijs. “Er is duidelijk een meningsverschil. Ik wil alleen geen ruzieënde mannen, zeker niet als ik er goed bevriend mee ben. Het cadeau van Erik moeten we echt niet vergeten!”

Erik en Hans leken zich dit te realiseren.

“Oké,” begon Erik, “en ik heb ook nog het beloofde pakje voor de twee scholieren meegenomen.”

“Dat is waar ook,” zei Gijs opgewekt. “Alleen nu mijn vriend er nog niet is kun je beter wachten tot hij ook gekomen is.”

“Als we Nico straks bijpraten over wat ik uit Tsjechië heb meege-
nomen is dat toch niet verkeerd?” vroeg Erik.

“Dan ziet Nico straks dus dat het pakje al is opengemaakt,” zei Hans.

“Aan de andere kant,” zei Gijs. “Je maakt me wel erg nieuwsgierig. Mijn vriend zal het vast niet erg vinden dat we het pakje alvast open maken. Waar is dat pakje eigenlijk?” Hij keek naar de lege handen van Erik.

Haast als een goochelaar haalde Erik een langwerpige pakje verpakt in zilverpapier vanonder de bank tevoorschijn. Het had de vorm van een koker waarin een poster of schilderijfoto opgeborgen ligt.

“Hier, haal jij het pakpapier er maar af Gijs!”

Nadat het zilverpapier was verscheurd hield Gijs de koker verkeerd om naar beneden waardoor een opgerolde kaart eruit rolde. Uiterst geconcentreerd probeerde Gijs de bruine overzichtskaart open te vouwen op de vloer.

“Het is eigenlijk een geschenk geweest dat mijn vader heeft gekregen toen hij Nederland verliet. We ontdekten het in een oude doos op zolder nadat jij en Nico die middag afscheid hadden genomen en naar het station Praag gingen. Het oude tegeltje had immers ook op de zolder gelegen.”

“Ik kan mij haast niet voorstellen dat iemand zo’n oude kaart laat verstoffen in een oude doos,” bracht Hans uit.

“Nee, ik ook niet,” zei Gijs, terwijl hij voorzichtig over het oude papier streek. “Maar ik ben blij dat Erik dit voor ons heeft meegebracht en dat we nu weten wat het is, we waren al benieuwd wat er te kostbaar was om per post te verzenden.”

“Er staat een bekend gebied op waar de scholieren maar niet uitgepraat over raken,” grapte Erik. “Ze noemen het ook wel een militaire stafkaart. Ik beschouw deze kaart als een belangrijk hulpmiddel om de sleutel te vinden. Deze stafkaart is wel van ongeveer 1900 en in de loop van de tijd zijn er misschien paadjes veranderd of meertjes bij aangelegd. Bovendien is het verschil tussen bossen en heidegebied niet helemaal duidelijk. Maar ik denk dat we er veel aan kunnen hebben.”

“Nico heeft topografisch inzicht en ik denk dat hij de verschillende details meteen zal herkennen. Zijn kennis kunnen we straks gebruiken als we dit terrein gaan verkennen voor de vindplaats van de sleutel.”

“Zijn komst kan niet lang meer duren, als hij tenminste voor zonsondergang deze hut wil bereiken,” zei Hans.

“Des te interessanter om ondertussen deze stafkaart uit te rollen en mogelijke meertjes te ontdekken,” zei Gijs.

“Precies,” zei Hans. “Maar zonder mijn toezicht is een grondige analyse niet mogelijk. Om te voorkomen dat er verkeerde beslissingen genomen worden als jullie straks op zoek gaan,” hij knipoogde naar Gijs.

Erik kwam tussenbeide. “Ik ben blij dat je ons toch gaat helpen Hans, en ons toestaat te gaan zoeken. Dat maak ik tenminste uit je woorden op. Want ik was echt wel gekomen om naar die verborgen bron te zoeken en ik wil heel graag dat jij mee gaat zoeken. Als het water bubbelt in dat meertje kan dat al heel veel zeggen. Het zoeken hoeft echt niet lang te duren. En met Gijs en Nico erbij zijn er zes ogen die meer kunnen waarnemen. Maar nu eerst je cadeau!”

Hans keek naar het rode cadeau op de salontafel.

“Inderdaad ja, ik was het bijna vergeten, er ligt nog een presentje op mij te wachten. Ik ben zo benieuwd wat daar in zit!”

De twee mannen keken verwachtingsvol naar Gijs die het rode pakpapier er snel afscheurde.

De vierkante doos was ook al rood. Bij het zien van de inhoud kon Hans even niets meer zeggen.

“De inhoud is echt heel bijzonder,” constateerde Gijs.

“Je hebt goed nagedacht over wat je aan een boswachter kunt geven,” zei Hans. “Hm, deze fles Tsjechische wijn lijkt mij van een erg goede kwaliteit. Zijn er veel wijngaarden in jouw land?” Hij wachtte niet op antwoord, want de enorme verrekijker en het grootste natuurboek van de Utrechtse bosgebieden hadden zijn aandacht. “Ik heb al lange tijd geen vogelsoorten van dichtbij bestudeerd.” Zorgvuldig draaide hij aan de uitzoamlens van de enorme verrekijker. “Wat een goede kwaliteit verrekijker zeg en een perfecte lens!” Voorzichtig bladerde hij het natuurboek door. “De bomen en bosplanten op de voorkant zijn met zorg uitgekozen, vooral de titel Utrechtse bosgebieden spreekt mij heel erg aan. Ik zal het aankomend weekend eens uitgebreid doorbladeren en lezen. Dat we elkaar nu toch na al die jaren

weer zien, terwijl jij in een ver land woont.”

“Ja, dankzij mijn zoektocht naar een verloren sleutel zie ik jou na jaren weer. En met de jongens ben ik daardoor ook in contact gekomen.”

“Wat zal Nico opkijken van wat we allemaal besproken hebben,” zei Hans.

Hij richtte zich tot Erik. “Je hebt hiervoor best wat uitgegeven, of niet Erik?”

“Oh, dat heb ik voor een goede vriend zeker over,” antwoordde Erik. “En die wijngaarden zijn niet bij mij in de buurt maar in het zuidoosten van het land.”

HOOFDSTUK 10

GOEDE HULP IS NIET VER WEG

Ik had zo lang op de monteur voor de afwasmachine moeten wachten dat ik niet eerder dan rond half vijf naar de hut kon voor de afspraak met Hans, Erik en Gijs. Ik stapte op mijn fiets om naar de Leusderheide te rijden. Om half zes zou ik bij de hut kunnen arriveren en tot het avondeten zouden zij drieën mij kunnen bijpraten. Gijs zou de boswachter hopelijk al iets hebben verteld over het tegeltje van de vader van Erik.

Ik had ervan gebaald dat ik een groot deel van de middag verplicht thuis had moeten zitten. Maar toen ik op de fiets stapte en op weg ging naar de boshut was ik blij de koele avondlucht op te snuiven.

Ik had niet verwacht dat Hans niet in de hut was. Mijn vriend Gijs en Erik waren er wel. Er stond een rode doos op tafel waar cadeautjes in hadden gezeten. Er lag verfrommeld pakpapier naast. Op de salontafel lag verder nog een uitgerolde landkaart. Dat moest het pakje zijn dat Erik aan Gijs en mij beloofd had. Dit was het dus dat te kostbaar en te kwetsbaar was om per post te versturen. Wat een prachtige kaart. Hij zag er uit alsof hij heel oud was. Met de militaire stafkaart zouden we het terrein De Leusderheide nog gerichter kunnen afspeuren naar de sleutel. Ik kon mijn ogen maar niet afhouden van de velen lijnen en hoogtecijfers in het landschap op de stafkaart. Maar het gezelschap was niet in een feeststemming.

“Is Hans er niet?” vroeg ik.

“Die is net weg,” antwoordde Gijs. “Hij werd gebeld door een vriend van hem, ook een vogelaar. Die vriend zei dat er een vreemde vogelsoort gespot was, die Hans meteen moest komen bekijken. Hij ging er direct op af, met zijn nieuwe verrekijker, één van de cadeaus

van Erik.” Hij wees op de lege doos, waar een fles wijn naast stond en een natuurboek bij lag.

“Je raadt nooit wie hier vanmiddag ook was.” Gijs keek nogal geheimzinnig.

Ik haalde mijn schouders op, want ik had echt geen idee.

“Jantine!” zei Gijs triomfantelijk.

De ontmoeting met haar bij de bushalte, vorige week, was ik nog niet vergeten. En ook de ontmoeting daarvoor met haar, hier in de hut van Hans, stond me nog heel duidelijk bij.

Gijs vertelde verder. “Jantine had een antieke sleutel bij zich die ze in oud krantenpapier had gewikkeld. Ze had het ding uit Arie’s ladekast gestolen. Ze had gedacht dat de sleutel uit de brief van Erik misschien overeen kwam met dit exemplaar. Daarom was ze er mee naar Hans gegaan, want die kende Erik tenslotte. Tot haar verrassing was Erik er zelf ook.”

Erik ging door met het verhaal. “Ik zei meteen tegen Jantine dat de juiste sleutel nooit bij Arie had kunnen liggen. Ik vertelde haar in het kort over ons gesprek van die middag en dat ik en Gijs er in elk geval van overtuigd waren dat de sleutel hier op de Leusderheide ergens bij of in een meertje moest liggen.”

Ik luisterde met steeds meer verbazing. Wat vond ik het jammer dat ik de ontmoeting gemist had.

“Hans maakte met zijn cameraatje een foto van de sleutel,” vertelde Gijs verder. “Nou, en hierna kwam dat telefoontje en moest Hans dus onverwachts weg. Hij had zijn cameraatje meegenomen in zijn jaszak zodat we jou nu niet die foto kunnen laten zien.”

Dat vond ik behoorlijk jammer, want ik was erg benieuwd naar deze sleutel. En wat had ik Jantine graag nog eens gezien. Erik leek mijn gedachten te kunnen raden.

“Ze is nog maar net vertrokken. Gijs en ik hadden even overlegd en we waren tot de conclusie gekomen dat de sleutel die Jantine bij Arie had meegenomen, niets te maken kon hebben met de sleutel die ik zoek en de wijsheid op het tegeltje. Toen heeft ze de sleutel weer meegenomen en met een beteuterd gezicht de hut verlaten.” Erik verlegde zijn hand en keek even of hij pijn had.

Ik zag nu pas dat er verband om de vingers van Erik zat en hoorde dat er een klein ongelukje was geweest met de wc-deur. Het dunne verband om de vingers van Erik had Gijs er zorgvuldig omheen gewikkeld. Ik bekeek de ernst van de verwonding. Dit kon alleen opgelost worden als ik mijn vader opbelde. Mijn vader was huisarts en zou de gekneusde vingers van Erik kunnen verzorgen. Daarom besloot ik hem meteen te bellen of hij Erik verder kon helpen. Het kwam op dit moment goed uit dat hij huisarts was. Met zijn dienstauto kon hij snel naar dit terrein rijden.

“Ha pa, we hebben een klein probleempje.”

“Ha Nico, waar ben je dan precies en wat is er aan de hand?”

“Ik ben een half uur geleden bij de hut van Hans aangekomen, daar is mijn vriend Gijs ook en Erik, die hotelhouder uit Tsjechië waar ik over vertelde. Erik heeft zijn vingers gekneusd tussen de toiletdeur en Gijs heeft hem wel goed verbonden, maar hij is natuurlijk geen dokter, het ziet er wel ernstig uit.”

“Ik begrijp het al, je wilt dat ik met mijn dienstauto en dokterskoffer naar de hut kom? Ik weet alleen niet precies waar de hut ligt. Kun je mij uitleggen waar ik naar toe moet rijden?”

“De hut ligt in het natuurgebied De Leusderheide, net buiten Soesterberg langs de weg naar Amersfoort. Je rijdt over een statige laan naar de bunker en gaat rechtsaf een zandweg over. Als je vervolgens uitstapt is het vijf minuten lopen over het wandelpaadjie naar de hut.”

Het was even stil aan de lijn.

“Ik vind het onhandig om in het donker over onverlichte wandelpaadjies in het bos te lopen. Jij kan mij toch wel opwachten bij de bunker, dan lopen we samen naar de hut toe.”

“Mij best, wanneer kan je er zijn denk je?”

“Ik ben nu nog thuis, maar als ik de navigatie in mijn dienstauto hebt ingesteld voor de bunker, kan ik er over drie kwartier zijn. Maar geen zorgen, laat ondertussen Gijs bij Erik blijven. Tot straks!”

“Het is mij duidelijk pa, tot straks!”

Ik verbrak de verbinding en slaakte een zucht. “Dat is geregeld!”

Ik richtte mij tot Gijs. “Wil jij tot de komst van mijn vader zolang

bij Erik blijven? Mijn vader wil in het donker niet verder dan tot de bunker rijden. Dus zal ik hem daar op gaan pikken. En ik dacht daar maar meteen op zoek te gaan naar wat te eten. Ik rammel van de honger, jullie? Om in koelkast of keukenkastjes van Hans te zoeken naar iets eetbaars vind ik geen goed idee.”

Erik knikte en Gijs wreef over zijn buik.

“Nou! Ik weet ook niet of Hans wat te eten in huis heeft. En wie weet hoe lang hij nog wegblijft,” zei Gijs.

“Dan ga ik maar, ik neem mijn zaklamp mee.” En daarmee begon de zoektocht naar wat brood. Het licht van mijn fiets deed het niet, dat was balen, nu moest ik te voet verder. Ik liet mijn rugzak in de hut achter en rende naar de grote zandweg die leidde naar de bunker. Ik had geen idee wie er in de bunker zouden zijn. De meeste soldaten waren op het eind van de middag misschien al klaar met hun dril oefeningen, die ze moesten uitvoeren onder het luide geschreeuw van de sergeant. Ze zouden hierna vast honger hebben en allemaal naar de kantine gaan. Hoe dicht ik bij de ingang van de bunker kwam, hoe onzekerder ik werd van het plan om daar op zoek te gaan naar eten. Een bewaker in dienstkleiding en met een legerembleem op zijn baret holde de trappen af. De bewaker holde naar rechts de trappen op weer terug de bunker in. De draaideuren waar hij met zijn schouders tegenaan duwde gaven mee. Ik besloot niet langer na te denken en zijn voorbeeld te volgen. De gang van het complex was lang en er liepen mannen in groenzwarte kleding rond. Er bevond zich een trap aan mijn linkerhand naar boven. Bij het zien van al die soldaten was het niet moeilijk naar een kantine te vragen. Een man met streng uitziende blik en een lintje op zijn borst gespeld, kwam mij haastig tegemoet. Snel schoot ik hem aan. “Pardon, weet u misschien waar de kantine is?”

De man wilde mij voorbij lopen en zei: “Eh, waarom zou ik jou dat zeggen?” Hij keek mij erg doordringend aan.

Het leger was toch echt een wereldje waar commando's geven en iemand recht in de ogen kijken de gewoonste zaak van de wereld was.

De man wees met zijn hand richting de trap. “Daarboven zit de bewaker die je verder kan helpen. Ik moet snel iets voorbereiden voordat de volgende training begint.”

Een soldaat liep snel voorbij. “Weg, aan de kant, ik moet naar de training.”

Ik keek hem verbaasd na.

“Ga maar vragen op de eerste verdieping,” riep de man met het lintje op zijn borst mij nog na.

Als het zo doorging leek het toch de enige oplossing dat ik de bewaker zou vinden. Het zag er niet goed uit. Al die soldaten die mij nonchalant voorbij liepen. Hoe kon ik die man vinden?

Ik besloot de trappen naar de eerste verdieping te beklimmen. Een dwergachtige man met sleutels aan zijn broekriem liep mij al tegemoet aan het begin van de lange gang. Zou hij de bewaker zijn?

“Pardon,” vroeg ik, “bent u de bewaker?”

De man knikte.

“Hallo, ik zoek hier de bedrijfskantine waar je brood kunt kopen?”

“Dan ben je op de goede weg,” was zijn antwoord, “de kantine bevindt zich aan het einde van deze gang. Maar jij bent te jong om je in dit gebouw te begeven en bovendien ben je geen militair.”

“Dit is een noodgeval, mijn twee vrienden hebben honger en mijn vader staat over een kwartier voor de ingang,” zei ik. “Ik ben met twee vrienden in de hut van boswachter Hans. Mijn vriend Erik is gewond en mijn vader is dokter en die staat over een half uur bij de ingang hier. We hebben de hele middag nog niets gegeten en Hans moest plotseling weg.”

“Dat is jammer, ook in de kantine mogen alleen militairen en bezoekers met een bedrijfspasje naar binnen.”

“Maar,” stamelde ik, “er bestaan toch ook regels voor noodgevallen. Dus hoe eerder ik wat brood kan meenemen hoe minder lang mijn gewonde vriend hoeft te wachten.”

De bewaker keek mij ernstig aan.

“Het komt weinig voor dat een schooljongen tijdens etenstijd brood wil kopen in een gebouw dat geen supermarkt is. Hopelijk hebben ze in de kantine nog wat over van de lunch.” De bewaker haalde een pasje uit zijn binnenzak en hield hem mij voor. “Hiermee kun je zonder problemen de grote kantine in. Maar ik kan je niet beloven dat er brood over is. En het warme eten is alleen bedoeld voor de militairen in dit gebouw.”

“Heel fijn,” zei ik het pasje aannemend, “ik ben blij dat u mij helpt!”

“Succes, ik zie je straks wel weer langskomen als je naar beneden loopt.”

Met grote passen liep ik de lange gang door. Na de vierde plafondspot rook ik steeds sterker de stampotgeur van aardappelen en worteltjes. Die geur maakte mij hongerig en ik wenste dat ik hier zonder Erik en Gijs kon blijven eten. De militair die naast de ingang van de eetzaal stond keurde het pasje goed. Hij verwees mij met een uitgestoken arm naar de rij wachtenden die hun maaltijd kregen opgeschept. “Aansluiten achteraan de rij tot je aan de beurt bent.”

Ik durfde de lange militair niet tegen te spreken, ook omdat ik blijkbaar toch naar binnen mocht. Ik verbaasde mij over de enorme zaal met de witte muren waarop fotolijsten hingen van poserende militairen. Ze leken erg op elkaar door de groenzwarte uniformen.

Langs de meterslange eettafel waren al een aantal manschappen aan het eten. Die tafel werd langzamerhand steeds meer bevolkt. Pas nu schrok ik van de militairen zonder legerjas die strak tegen de muren stonden opgesteld. Er moest dus ook tijdens de maaltijd gewaakt worden. Ik wachtte niet langer en met een hongerige maag sloot ik mij aan achter de rij. Alle militairen speelden met de borden in hun handen. Hopelijk zou ik binnen een kwartier geholpen worden en met brood deze eetzaal te verlaten. Na twee minuten kwam een zaalwacht op mij af die gebaarde mij hem te volgen de keuken in. Ik legde uit dat ik voor oud brood van de lunch kwam en dat bracht hem op een idee. Hij kwam terug met twee plastic zakjes met krentenbollen.

“Bedankt,” zei ik vriendelijk tegen de militair, “mijn gewonde vriend in de boshut zal dit zeker willen opeten. Ik moet snel weer terug want mijn vader komt straks bij de bunker met zijn dienstauto.”

Gretig en hongerig rende ik met de krentenbollen de eetzaal uit, door de lange gang, de trappen af om te kijken of de witte dienstauto van mijn vader er al aan kwam.

Net voor de trappen werd ik tegengehouden door de bewaker.

“Ik wil mijn pasje wel weer terug,” zei de man.

“Natuurlijk,” hijgde ik. “Ik heb gelukkig krentenbollen kunnen

regelen voor mijn vrienden,” en ik rende naar de benedenverdieping. Zodra ik de hoofdingang had bereikt zag ik twee schijnende lichtbundels. De dienstwagen van mijn vader kwam langzaam aangereden en de koplampen schenen fel op het grind. Het eerste hulplogo op de dienstauto kon ik net onderscheiden in het donker. Ik wachtte tot mijn vader was uitgestapt. Met de krentenbollen onder mijn arm en de zaklamp in mijn hand liep ik hem tegemoet.

“Ah Nico, wat goed dat ik je zie! We moeten niet te lang wachten.”

“Hoi papa,” zei ik. “Daar heb je gelijk in. Voordat ik naar de boshut kon heb ik tussen half twee en vier uur thuis gezeten. Mama wilde net vertrekken naar de verplichte weerbaarheidstrainingsdag toen ze er achter kwam dat de afwasmachine stuk was. Ze belde de monteur en die zou tussen half twee en half vijf komen. Omdat mama echt weg moest en niets beters wist, moest ik wachten om de monteur binnen te laten. Hij kwam pas om half vier en toen hij klaar was met de reparatie kon ik eindelijk het huis uit. Ik heb vanmiddag wel gebaald zeg. Het komt niet vaak voor dat ik verplicht thuis moet blijven als ik eigenlijk weg moet. Een uur geleden heb ik een gewonde Erik aange troffen in de boshut van Hans. Het dikke verband om zijn hand zag er niet uit en aangezien Hans even daarvoor plots was weggegaan, wisten Gijs en ik niet direct wat te doen. Daarom besloot ik jou op te bellen. Hierna ben ik naar de bunker gerend, ik wilde er ook wat te eten zien te krijgen, want we hadden alle drie honger en durfden niet zonder vragen in de keukenkastjes van Hans te snuffelen. In de bedrijfskantine heb ik toen deze krentenbollen meegekregen van een militair.”

“Oké, en straks mag ik vast wel een krentenbol opeten!”

Ik besteedde geen aandacht aan de eetlust van mijn vader. Ik scheen met mijn zaklamp al op de zandweg. “Kom mee, dan lopen we in tien minuten naar de hut van Hans.”

Terwijl we over het kronkelende wandelpad liepen vroeg mijn vader nieuwsgierig naar onze avonturen van de afgelopen tijd.

“Gijs en jij hebben al heel wat beleefd hè? En wat een bijzonder gebied is het hier, Nico?”

“Sinds we voor onze schoolopdracht bezig zijn begin ik dit terrein steeds beter te kennen. Op dit terrein is anderhalve eeuw geleden

zwaar gevochten en nu dient het als militair oefenterrein. Behalve bos en paarse heide staat hier ook de boshut van Hans en in de bunker worden er militairen getraind.”

“Wat interessant. Zijn jullie hier al vaker geweest dan, je lijkt de weg goed te kennen?”

“Het wandelpaadje naar de boshut is smal en moeilijk te zien in het donker. Ik kom hier nu voor de derde keer en niet zonder reden. Na onze reis naar het berghotel van Erik en de confrontatie in het postkantoor met Hans, je weet wel, die keer vlak na onze reis naar Tsjechië, dat was toen Gijs nog bij ons bleef eten. Toen heeft Erik ons telefonisch geadviseerd om deze middag naar de boshut te gaan.”

“Heel verstandig van Erik om in de boshut af te spreken. Wat had je trouwens meegenomen waarover je zo enthousiast was?”

“We hebben uit Tsjechië een siertegeltje meegenomen dat als aanwijzing moet dienen om een sleutel te vinden waar Erik naar op zoek is. Een belangrijke sleutel voor hem, die hier ergens moet liggen in dit gebied. Wij zouden hem helpen zoeken. Dat is nog een heel verhaal, maar we waren toevallig bij Hans om hem over De Leusderheide vragen te stellen voor onze schoolopdracht, toen hij een brief kreeg van Erik. Erik dacht dat die sleutel hier lag.”

“O, maar ik dacht dat jullie daarnaar in Tsjechië gingen zoeken?” vroeg mijn vader verbaasd.

“Ja, klopt, het idee veranderde eigenlijk steeds, dan weer zou de sleutel in Tsjechië liggen dan toch weer op de Leusderheide. Dat siertegeltje was een belangrijke aanwijzing voor die laatste optie.”

“Maar Erik kwam toch niet helemaal naar de boshut om dat siertegeltje nogmaals te zien?”

“Nee, de vader van Erik had nog iets belangrijks op zijn zolder gevonden dat ons kon helpen bij de zoektocht, namelijk een oude stafkaart van dit terrein. Hij wilde die eerst per post opsturen, zodat wij alvast konden gaan zoeken, als we tenminste toestemming van Hans kregen.”

“Maar toen kwam hij toch zelf?” vroeg mijn vader.

“Die kaart was veel te kwetsbaar en te kostbaar om per post te versturen. Daarom besloot hij het pakje zelf naar de boshut van Hans

te brengen. En toen heeft hij meteen ook maar een paar echt Tsjechische cadeautjes voor zijn oude vriend de boswachter meegenomen. Toch wel ver rijden vanaf Tsjechië, hè pap?”

“Daar heb je gelijk in, Nico! Die sleutel moet wel erg belangrijk zijn voor Erik, dat hij er zo'n verre reis voor over heeft. En, geloof mij, als jullie hem helpen bij die zoektocht hier, komen jullie misschien nog wel belangrijke dingen te weten voor jullie schoolopdracht.”

Om zeven uur kwamen mijn vader en ik bij de hut terug. Het was goed dat ik de zaklamp bij me had, want anders hadden we het nooit gevonden.

Ik zag dat mijn fiets nog steeds schuin tegen de boshut stond geparkeerd.

Na een korte groet bekeek mijn vader de gewonde hand van Erik. Voorzichtig wikkelde hij het verband er af.

“Wel goed gedaan voor een amateurtje,” grapte hij tegen Gijs.

Ik zag Gijs wat verlegen grijnzen.

Mijn vader haalde ontsmettingsvloeistof uit zijn koffer en een schoon verband. Professioneel wikkelde hij dat strak om de vingers van Erik. “Zo, nu kan het goed genezen. Wees er nog maar een beetje voorzichtig mee en probeer het verband niet nat te laten worden. Doe maar een plastic zak om je hand bij het douchen.” Hij glimlachte naar Erik die er toch wat beduusd bij zat. “Na het verbinden van Erik heeft mijn zoon vast wel een krentenbol voor zijn vader? Ik heb er honger van gekregen.”

“Dat klopt pap,” zei ik. “Gijs en Erik krijgen natuurlijk ook. Voor hen heb ik juist de krentenbollen van de zaalwacht in de bunker meegekregen.” Na het openen van de plastic zak gaf ik aan iedereen een krentenbol. Ik hapte gretig in de mijne. We hadden voorlopig geen honger meer. Na vijf minuten vonden we het tijd om te vertrekken.

“Als Erik kan zeggen waar hij verblijft dan breng ik hem daar naar toe,” zei mijn vader. “Mijn dienstwagen heb ik bij de bunker staan.”

“Ik heb een appartementje in Soesterberg geboekt, dat heb ik afgelopen middag al bezocht. En ik ben met mijn eigen busje gekomen. Ik rijd wel achter u aan het terrein af en ga naar mijn overnachtingsadres. Maar bedankt voor het aanbod en de hulp. “

“Oh, dat is niet zo ver,” antwoordde mijn vader, “want ik zou met deze gekneusde vingers nog maar geen verre autotochten gaan maken.”

“Als ik zaterdag maar wel hier op het terrein kan gaan zoeken met die twee fantastische jongens,” zei Erik met een knipoog naar Gijs en mij.

“Wacht,” zei ik, “vanmiddag ben ik met mijn fiets naar hier gekomen. Ik wil hem hier eigenlijk niet laten staan, maar met die kapotte verlichting kan ik niet naar huis fietsen.”

Ik overlegde even met mijn vader. Mijn fiets paste jammer genoeg niet in de dienstwagen. Ik kon hem beter goed op slot zetten en hier naast de hut van Hans laten staan. De volgende middag kon ik na schooltijd met de bus terug naar De Leusderheide om de fiets op te halen.

“Zeg, zullen we niet een briefje achterlaten voor Hans,” zei ik plots. “Het afgelopen uur is er toch heel wat gebeurd?”

Dat vonden de anderen een goed idee. Ik schreef een aantal zinnen op een memootje over het ongeluk met Erik, dat we waren vertrokken naar huis, dat we komende zaterdag zouden gaan zoeken naar de sleutel én dat ik morgenmiddag zou terugkomen om mijn fiets op te halen.

We verlieten de hut en toen we de bunker bereikt hadden namen we afscheid van Erik. Gijs, ik en mijn vader stapten in de dienstwagen en reden achteruit de zandweg af. Moeilijk hobbelde de wagen in het pikkedonker door de velen gaten in de zandweg, om via de ruime oprijlaan het natuurterrein te verlaten.

HOOFDSTUK 11

DE SLEUTEL

Jantine wist niet precies wat ze nu met de gestolen sleutel moest doen. Om Arie te laten weten dat ze de sleutel gestolen had vond ze niet eens zo'n gek idee. Dat ze spijt had van het zomaar meenemen ervan was iets wat nu pas echt tot haar doordrong.

Ze voelde zich bovendien schuldig dat zijn sleutel in haar bezit was. Dat laatste wisten behalve zij ook de scholieren en Erik. Ze stelde zich voor dat de oude man de betreffende lade toch zou kunnen open-schuiven. Ze dacht aan Erik, de hotelhouder. Hij was tenslotte een vriend van Arie, hij kende hem. Als ze hem eens om raad zou vragen over hoe ze het beste aan Arie zijn sleutel zou kunnen teruggeven? Gisteren was dat niet zo gauw bij haar opgekomen toen ze hem tot haar verbazing in de hut van Hans had aangetroffen. Zijn mobiele nummer had ze in haar Smartphone gezet, met het Tsjechische ken-getal erbij. Hopelijk zou hij nog een aantal dagen in Nederland blijven, dus kon ze hem maar beter zo snel mogelijk opbellen. Vol spanning toetste ze zijn mobiele nummer in.

“Met Erik Cortijn.”

“Hallo, met Jantine Lindakker.”

“Ah Jantine! Dat je mij nog opbelt nu ik tijdelijk in Nederland ben. Ik was erg verbaasd om je gisteren in de boshut van Hans te zien.”

“Dat snap ik. Zeg, ik ben momenteel in mijn huis in Soesterberg en wil voor je vertrekt naar Tsjechië kort spreken?”

“Hm, dat kan wel. En waarover wil je mij dan spreken?”

“De sleutel die ik gisteren heb laten zien in de boshut wil ik te-ruggeven aan Arie,” zei Jantine. “En ik zal mijn excuses daarvoor aan-

bieden. Heb je zijn mobiele nummer? Ik wil er beslist niet te lang mee wachten.”

“Ik moet dan wel even in mijn Smartphone bij opgeslagen contacten kijken. Maar waarom wil je hem nu bellen? Als ik weer terugrijdt naar Tsjechië kan ik langs zijn woonhuis rijden?”

“Dat gaat te lang duren en het is uiterst belangrijk.”

“Dus nu wil je hem gaan opbellen om af te spreken hoe je de sleutel aan hem terug kan geven?”

“Laat het gesprek maar aan mij over,” zei ze resoluut.

Voor een minuut bleef het stil aan de andere kant van de lijn.

“Kom anders zaterdag naar mijn appartementje in het centrum van Soesterberg, dan kan ik ook meeluisteren als je hem opbelt. Ik heb een appartementje gehuurd voor mijn verblijf hier, dat vind ik fijner dan een hotel. Ik stuur je zo wel een Whatsapp-berichtje voor het precieze adres, dan kunnen er geen misverstanden ontstaan. Deze middag moet ik via de telefoon met mijn vrouw overleggen. Want nu ik tijdelijk in Nederland ben komen er natuurlijk gewoon gasten voor het berghotel. En morgen heb ik een afspraak met de huisarts in Soesterberg staan. Dus overmorgen komt mij het beste uit.”

Ze dacht even na. “Ik moet nodig de romans uitlezen die ik geleend heb bij de bibliotheek. Dat kan mooi komende middag. Morgen ga ik toch wat leuke plantjes kopen in het tuincentrum in de stad. Volgende week is mijn vakantie weer voorbij, dan kom ik er niet meer aan toe.”

Erik had in elk geval niet geweigerd de sleutel voor haar aan Arie terug te geven. Hij leek haar te vertrouwen en haar goed gezind te zijn. Ze kwam geen stap verder als ze Erik niet als vriend zou gebruiken voor haar plan.

“Ik breng zaterdag tussen de middag mijn motor naar de garage, dan heb ik een onderhoudsbeurt afgesproken. Na een motortrip van twee weken is dat wel verstandig. Het is een half uurtje wandelen van de garage naar het centrum en hopelijk blijft het droog.

Dan zie ik je Whatsapp-berichtje wel verschijnen.”

Erik stelde voor dat ze elkaar zaterdagmiddag om twee uur zouden ontmoeten voor de ingang. Toen ze de verbinding had verbroken

slaakte ze een zucht. Nu kon ze niet meer terug! Overmorgen zou ze hem bezoeken in het appartementje.

“Het is zaterdagochtend en als we die sleutel voor maandag vinden kunnen we ons weer concentreren op de schoollessen,” zei mijn vriend.

“Precies!” zei ik. “Afgelopen woensdag hebben we de afspraak voor vandaag gemaakt.

Omdat ik donderdagochtend mijn fiets weer heb opgehaald bij de boshut kan ik vanochtend naar De Leusderheide trappen.”

“Helaas zijn mijn twee lekke banden nog niet geplakt,” zei Gijs.

“En op mijn kapotte bagagedrager kan ik jou ook niet vervoeren,” zei ik. Ik dacht over de situatie na.

“Nou, eerlijk gezegd neem ik dan liever de bus,” zei Gijs. “Bovendien is de bus in Nederland veel schoner en veiliger dan in Tsjechië.”

Ik keek op mijn horloge.

“We hebben voldoende tijd om de bus van tien uur te halen. Als we vanaf de halte bij de grindweg van de Leusderheide een beetje stevig doorstappen kunnen we om elf uur bij de hut van Hans zijn.”

Gelukkig hadden we nog even om voorbereidingen te treffen voor het vertrek naar de boswachter.

“De koffie en thee zijn nog warm.” Hans had Gijs en mij al aan zien komen. “Kom maar binnen, met deze temperaturen is het in mijn boshut veel prettiger.”

Even later zaten we aan de keukentafel voor een kort gesprekje.

“Julie komen mooi op tijd om met het zoekwerk naar de sleutel te beginnen,” begon Hans. “Ik ben in een goed humeur omdat ik afgelopen nacht goed heb geslapen. Alleen vind ik het wel een beetje vreemd dat Erik niet is meegekomen. Want hij is notabene degene die er het meeste belang bij heeft dat onze zoektocht ook resultaat heeft. “

“Dat heeft een logische reden,” zei ik. “Gisteren heeft Erik ons telefonisch doorgegeven dat Jantine hem deze middag bezoekt in het appartementje. Het zal wel over die sleutel gaan die Jantine van zijn

goede vriend Arie gestolen heeft. Ik vond dat zijn stem vreemd over kwam en bovendien vond ik het een slecht excuus om daarvoor een geplande zoektocht op te geven. Wanneer Jantine langskomt heeft zij niet gezegd. Voor de zekerheid blijft hij dus liever in zijn appartementje tussen twaalf en vijf uur. Voor vanavond half zes heeft hij een afspraak bij de bunker, alleen waarover en met wie die afspraak is heeft hij niet gezegd.”

“Heel jammer,” zei Hans, “dat hij door het bezoek van Jantine in zijn appartementje moet blijven. Hij zal niet weten aan wat voor een spannende zoektocht wij gaan beginnen.”

Hans kon het niet laten kort te knipogen naar Gijs en mij. “Ik vind die spreuk op het tegeltje nog steeds heel bijzonder,” ging hij verder, “als die geheimzinnige spreuk er inderdaad toe leidt dat we de sleutel die Erik kwijt is gaan vinden dan hebben we tegelijk een grote historische vondst gedaan in dit mooie natuurgebied.”

“Helemaal juist,” zei ik, “dankzij de hotelhouder is de zoektocht op gang gekomen. En het bezoek aan Eriks vader heeft maar mooi een waardevol tegeltje opgeleverd.”

Ik wist van het vorige bezoek dat Hans veel van spuurwerk hield. Er lagen veel gereedschappen in de schuur.

De bezwaren van Hans tegen de zoektocht in zijn natuurgebied had hij opgegeven. Gelukkig maar. Ik vouwde de opgerolde stafkaart uit op de tafel. Met de ondersteuning van twee boeken bleven de randen van de kaart recht. De groene kleur voor bossen en de paarse voor heidevelden werden zichtbaar. En bovendien allerlei lijnen en symbolen. Zonder de bijgevoegde legenda kon de kaart niet begrepen worden.

“Dit is een gedenkteken, dat is een mooi oriëntatiepunt.”

“Kunnen we dan niet beter eerst de boterhammen opeten en daarna gaan graven?” vroeg Gijs.

“Niet zo snel Gijs,” zei ik, “we zijn nog niet op pad en pas na het graafwerk is het tijd voor de lunch.”

“Hm, op deze kaart zie ik zoveel poeltjes dat het voor mij te ver gaat om ze in een middag allemaal te onderzoeken,” zei Gijs.

Ik keek geïnteresseerd naar de vele details die op de kaart ontrafeld konden worden.

“We moeten ons eerst oriënteren als we een verborgen bron willen ontdekken,” zei Gijs.

“Pff, ik zit er niet op te wachten om veel tijd te besteden aan het bestuderen van deze overzichtskaart,” zei Hans.

“We willen toch de échte sleutel van de spreuk op het tegeltje vinden?” vroeg Gijs.

“Misschien gaat het om een grotere bron die we juist op het heidegebied vinden,” zei ik. “Een verborgen bron hoeft zich niet perse in bosgebied te bevinden. In het kale heidegebied met paarse struiken en rul zand heb je dan wel geen diepe gronden, toch zijn er andere aanknopingspunten als ik deze kaart bekijk. Op de paarse heide staan niet alleen hoogtelijntjes met cijfers. Ik zie ook een aantal rondjes met een zwarte stip erin. Die vind ik niet terug bij de legenda van deze kaart. Stel nou dat degene die ooit deze kaart maakte met die rondjes met stip ondergrondse, verborgen dus, bronnen bedoelde? Dat zou toch kunnen? Maar misschien wilde diegene het juist niet in de legenda vermelden omdat hij iets geheimzinnigs wilde verbergen, dus staan ze er niet in als symbolen?”

“Nou zeg, dat is goed bedacht Nico!” Gijs sloeg mij op mijn schouder. “Misschien wist diegene wel van die sleutel en wilde hij later zelf terugkomen om te gaan graven.” Gijs keek mij triomfantelijk aan.

“Wacht,” riep ik, “niet zo snel Gijs. Want waarom zou hij dat niet meteen gedaan hebben toen hij die plekken vond? Waarom gaat hij die eerst helemaal op een kaart tekenen?”

“Misschien wel omdat het toen oorlog was,” bromde Hans.

“Dan zou dus op deze plek,” ik tikte op de kaart, “het een ideaal zoekgebied kunnen zijn! Juist het geheim ligt in die verborgen bron die niemand heeft ontdekt. Niemand, behalve de geheimzinnige maker van deze kaart!”

“Toegegeven,” zei Hans, “Ik vind dit lang niet slecht bedacht jongens.”

Gijs keek bedenkelijk. “Maar is het ontbreken in de legenda van die rondjes dan echt een bewijs?”

“Dat heb ik niet gezegd,” zei Nico, “Maar wel een belangrijke

aanwijzing. Mijn intuïtie vertelt mij dat en heeft het deze keer niet verkeerd.”

“Ja,” zei Hans, “en toevallig weet ik dat we in dat gebied ook een grote kans hebben om oude voorwerpen tegen te komen. Tijdens jullie eerste bezoek bij mij, twee weken geleden, hebben we het over de 26 hoeven van de Meent gehad. Toen vertelde ik dat ik op één van die miniheuveltjes was gestapt. Stel nou dat we die sleutel niet vinden, dan graven we misschien toch nog wel een oud voorwerp op. Dan kan jij wat mooie foto’s maken en jouw vriend schrijft er een leuk verhaaltje over.”

“Je bedoelt vast onze schoolopdracht waar we een voldoende voor willen krijgen?” Ik besloot het antwoord niet af te wachten. “Ik ben goed in kaart lezen, maar Gijs kan weer beter omgaan met een schop of hamer. En we kunnen net zo goed deze kleurrijke kaart in mijn rugzak stoppen en op de betreffende plaats bekijken waar zich de ongebruikelijke tekens in het landschap bevinden.”

“Je neemt mij de woorden uit de mond. Laten we de taken eerlijk verdelen. Ik verzorg de lunch met gesmeerde broodjes met knakworstjes terwijl Gijs het benodigde materiaal in mijn schuurtje mag uitzoeken. En jij bent misschien een eigenwijze scholier, maar je vertelde daarnet al van je ervaring met kaarten bestuderen. En dat heb je zojuist al laten zien met die ontdekking van die vreemde tekens. Ik stel voor dat jij de missie leidt.”

“Oké jongens, we moeten de sleutel vinden en misschien graven we ook nog een oud voorwerp op. De taken zijn duidelijk. Aan de slag!” zei ik vol enthousiasme.

Het benodigde materiaal voor een korte expeditie zat diep in de rugzak die rustte op mijn schouders. Gijs had op advies van Hans het kleine schuurtje doorzocht en behalve een hamer ook een langwerpige schop en lang touw gevonden. Met de besmeerde broodjes en pakjes appelsap erbij kon de rits net niet dicht. Om de vreemde tekens in het terrein te herkennen, zoals die te zien waren op de stafkaart, kon ik mij beter op dat gedenkteken oriënteren dat met een kruisje op de kaart was aangegeven.

Mijn vriend en Hans vertrouwden volledig op mijn uitgekiende inzicht en intuïtie. De topografische kaart was opgerold en zat stevig vastgeklemd onder mijn arm.

Op onze forse wandelschoenen verlieten we de hut.

“Zeg, ik weet dat dit terrein groot genoeg is om de hele middag te verdwalen, daarom wil ik bij een splitsing van bospaden direct naar de heide gaan,” zei ik. “Na twee splitsingen is het schuin rechtsaf de berg op bij een klein huisje.”

Na een kwartier waren we op de plek waar het gedenkteken moest staan.

“Dat is vreemd,” begon ik, “het kruisje op de stafkaart is in werkelijkheid gewoon een kale zandplek, wie zou dat gedenkteken dat hier ooit gestaan heeft kunnen hebben weggehaald?”

“Dat is zo niet moeilijk,” zei Hans “Ik denk dat dat gedenkteken is weggehaald omdat het overbodig was geworden op dit stukje heide. Het onderhoud werd te duur en dus is het gedenkteken er niet meer.”

“Ik heb een idee,” zei ik, “als we een grote steen op deze plek leggen als markering dat daar het gedenkteken op de kaart heeft gestaan. En als we dan vanaf die plek met het touw de afstand afmeten van het gedenkteken naar die plekken waar op de kaart zo’n rondje met stip stonden zouden dat de plekken kunnen zijn om te gaan graven.”

Zo gezegd, zo gedaan. We probeerden de afstanden zo precies mogelijk af te meten en gingen aan de slag met het graven van een kuil.

“Ik ben benieuwd of we ook nog iets anders opgraven,” zei Hans.

“Je bedoelt natuurlijk een oud eetbord dat Nico kan fotograferen,” zei Gijs plagerig.

“Laten we niet op de zaken vooruit lopen,” zei ik, “het kost ons hopelijk niet al te veel moeite om überhaupt een voorwerp op te graven.”

Ik haalde de schop met lange steel uit de afgeladen rugzak en zette die in het zand. “We moeten om de beurt zoveel mogelijk zand uitgraven,” stelde ik voor. Ik gaf de schop aan de boswachter. “Wil jij als eerste beginnen, over tien minuten lost Gijs je wel af.”

“Dat duurt...” zei Hans, maar hij stak wel direct de schop in de zandgrond.

Na een kwartier waren we zover gekomen dat de rugzak in het kleine kuiltje kon liggen.

“Gewoon doorgraven, al lijkt het op niets uit te lopen,” stelde ik voor.

“Ik zeg je, het is zinloos!” zei een vermoeide Hans, “het symbool op de stafkaart dat volgens jou een teken zou zijn voor een verborgen bron is geen enkel bewijs dat deze zandplek het geheim verbergt.”

Nadat ik vijf minuten had gegraven rustte ik even uit. “We hebben eigenlijk een boor nodig, zodat we veel dieper kunnen komen naar de plek waar mogelijk de verborgen bron ligt. Al die heidewortels hier zijn zo taai.”

“We hebben weinig anders dan broodjes en een meetlint in de rugzak,” zei Hans.

“Wacht! Probeer het hier eens mee!” Gijs haalde een duur zakmes uit zijn broekzak met een kurkentrekker waarmee ik de wortels van heideplanten eruit kon wroeten in de zijkant en de onderkant van de kuil. Nu konden we weer verder graven. Na een paar minuten kwam de verrassing. Een vierkant kistje lag op zijn kant in het zand.

“Wauw! Wat een bijzondere ontdekking,” zei ik.

“Het ziet er echt oud uit!” zei Gijs.

“Dit mag van mij wel in de krant,” zei Hans.

Het grote slot op het deksel hing er een beetje bij. We kregen het deksel dus makkelijk los en openden het kistje. Onderin lag een vlag, half in flarden gescheurd.

Ik kon al zien dat het een Franse vlag moest zijn geweest. Voorzichtig haalde ik hem uit het kistje en legde hem naast de rugzak.

“Deze vondst moeten we heel goed bewaren, jongens!” zei ik, nog niet bekomen van de verbazing.

“Dat teken heeft lijkt mij niks te maken met deze vlag, maar de waterbron kan misschien dieper liggen. Misschien ligt de sleutel hier ook dichtbij verborgen,” zei Hans.

“Stel nou dat die verborgen bron hier toch niet ligt, dat dat rondje

met een stip er in toch iets anders betekent, bijvoorbeeld deze historische vlag?” zei Gijs.

“En toch wil ik niet opgeven,” zei ik. “We kunnen alleen nu niet diep genoeg graven om die sleutel te vinden. Maar als we straks naar de boshut teruggaan met deze vondst, is de zoektocht vandaag in elk geval niet voor niets geweest.”

“We kunnen ook verder graven, of we nog wat oude voorwerpen vinden,” zei Hans.

“De spreuk is de reden dat we het bos én de heide op dit terrein verkennen,” zei ik. “Dat mogen we in geen geval opgeven. Maar wat het rondje met stip werkelijk betekent weet alleen de kaartontwerper. Het lijkt mij trouwens belangrijk genoeg, want waarom zou hij die tekens zo nauwkeurig op de kaart hebben gezet?”

“Ja, klopt,” zei Gijs.

Hans bromde: “Daar zit wat in.”

Daarop duwde ik voorzichtig het deksel weer op de kist.

Ik deed een voorstel: “Voordat we vertrekken naar de boshut moeten we wel de lege kist weer begraven, zodat niemand ziet dat we hier bezig zijn geweest. Deze kist hebben wij ontdekt en de Franse vlag is nu ons bezit geworden.”

“Daar ben ik het mee eens,” zei mijn vriend en Hans knikte goedkeurend. Een kwartier later was de gegraven kuil een egale zandplek in het golvende heidelandschap.

Ik zei: “Nou, van dat graven krijg je flinke trek! We hebben de broodjes toch niet voor niets bij ons? Laten we hier eerst wat gaan lunchen voordat mijn honger te erg wordt.”

Daar stemden Gijs en de boswachter mee in.

Toen we even later al staande de broodjes opaten bedacht ik iets dat ik daar nog niet meteen wilde zeggen.

“Ik wil beslist verder zoeken naar de sleutel, nu we hebben besloten om deze Franse vlag mee te nemen,” zei Gijs. Hij leek er trots op dat we nu toch ook onze schoolopdracht zouden afkrijgen. “We hebben nog de hele middag en bovendien blijft het voorlopig wel droog.”

“Maar wat als onze eerste vondst voor ons meer waarde heeft dan

die sleutel, want die is natuurlijk alleen in het belang van Erik,” opperde ik. “Die vlag zou toch een veel groter geheim kunnen onthullen dan we tot nu toe weten? Een paar eeuwen geleden is op dit terrein door soldaten gevochten, dat weet ik van de geschiedenisles.”

“Je bedoelt nog voordat de 26 hoeven van de Meent waren aangelegd?” vroeg Hans.

“Nee, juist na die tijd!” ging ik verder. “De Franse en Nederlandse soldaten hebben hier hun leven verloren. Dat betekent dat er onder de grond misschien kapotte legerhelmen of oude geweren liggen. Deze Franse vlag is voor mij een aanwijzing dat er meer zou kunnen liggen dan een sleutel. Laten we deze vlag naar de boshut brengen zodat hij veilig ligt opgeborgen. Dan gaan we daarna weer naar de sleutel zoeken.”

“Maar er is hier niemand die ons de Franse vlag wil afpakken,” zei Hans.

“Ja, dat klopt,” zei ik. “Er zit mij echter nog iets dwars dat ik veel belangrijker vind en liever in de boshut uitleg.”

“Jij bent dan wel de expeditieleider, maar ik wil de zoektocht niet tijdelijk onderbreken voor het veilig stellen van die vlag,” mopperde Hans.

“Wachten jullie nu maar af,” zei ik.

Hans en mijn vriend durfden mij niet meer tegen te spreken. We stopten de Franse vlag voorzichtig onder in de rugzak en gingen terug naar de boshut.

HOOFDSTUK 12

DE AFSpraak

In het appartementje stond de verwarming aan en er klonk zachtjes muziek van Mozart door de radio. De gestolen sleutel lag op de salontafel tussen twee halfvolle koffiekopjes.

“Het is goed dat we nu bij elkaar komen. We hebben alle tijd om een goed plan te bedenken,” zei Erik. Hij keek even naar zijn koffiekopje. “Nou treft het dat een uur geleden Arie naar mijn nummer heeft opgebeld en hij is hier in de omgeving. Arie en ik wonen niet zover bij elkaar vandaan en komen allebei uit Nederland. Hij is een goede vriend van mij zoals ik je vertelde.”

Jantine knikte naar hem.

“Toen ik hem uitlegde dat jij de gestolen sleutel wilde teruggeven geloofde hij het niet. Arie had al zo’n idee dat jij die sleutel gestolen had en daarom was hij naar Nederland gekomen, om jou te zoeken. Nu ik hem aan de telefoon vertelde dat jij de sleutel terug wilde geven kon hij dat niet geloven.”

“Het is goed dat je het al tegen Arie hebt gezegd,” zei Jantine. “Maar wat ik vooral wil weten is hoe Arie reageerde toen jij vertelde dat ik hem zijn sleutel wil teruggeven?”

“Of hij verbaasd was kon ik niet aan zijn stem horen. Hij sprak geen boze woorden en de afspraak was snel gemaakt.” Erik slikte even en praatte toen verder. “Je hebt er goed aangedaan om op de afgesproken tijd in dit appartementje te zijn. Ik heb met Arie afgesproken dat we hem vanavond om half zes de sleutel terug zullen geven. En dan kun je mooi je excuses aanbieden. Ik stelde voor om af te spreken in dit appartementje, maar dat wees hij af.”

Jantine dacht na.

“Vindt hij dit te sjiek of spreekt een klein café hem meer aan,” vroeg ze.

Erik luisterde niet. “Het tweede telefoontje van Arie kwam net voor jij hier binnenstapte,” zei Erik. “In het verleden heeft hij als kind veel vakanties doorgebracht in de bosgebieden tussen Amersfoort en Hilversum. Hij heeft vele weggetjes en paadjes leren kennen en nu hij in Nederland is, is een korte verkenning op de Leuserheide heel aantrekkelijk voor hem. Omdat hij eerst niet wist dat het oorlogsmuseum op zondag gesloten is, wil hij dit na de middagwandeling in het natuurgebied alsnog bezoeken. Tijdens het telefoongesprek heeft Arie gezegd dat hij bij aankomst in Soesterberg direct naar het politiebureau is gegaan. De aangifte voor de gestolen sleutel heeft hij nadat hij mij heeft gesproken ingetrokken. Voor hij vertrok naar Nederland had zijn vrouw de lege ladekast in het woonhuis ontdekt en ik kan mij voorstellen dat hij het vreemd vond. Maar ik heb hem ervan weten te overtuigen dat jij de sleutel wil teruggeven. Dat dat met goede bedoelingen gebeurt heb ik hem natuurlijk ook gezegd. En daar moeten we van profiteren.”

“Maar dat betekent dus dat Arie nu niet komt en ik de sleutel vanmiddag om half zes zal moeten overhandigen,” vroeg Jantine. “En morgen rijdt hij weer met dezelfde sleutel terug naar huis?”

“Inderdaad,” zei Erik. “Dat hij mij belde was toevallig en de afspraak die jij zo graag wilde heeft hij toen aangenomen. Komende middag om half zes wil hij afspreken bij de bunker. Hij laat dan een pizzakoerier komen met voor elk van ons een pizza, zodat we niet thuis hoeven te eten. Dan kunnen we naar de overdekte boomhut die daar vlakbij ligt. Volgens Arie is daarbinnen een mooie picknicktafel met een rookgat in het plafond. De slingerlichtjes geven daar voldoende verlichting en maken het iets magisch in het donker. Een ideale plek om pizza’s te eten. Hierna kunnen we hem dan de gestolen sleutel overhandigen. Daar heb ik mee ingestemd.” Erik nam een slokje van zijn koffie. “Om te blijven wachten in deze ruime kamer is jammer van de vrije zaterdagmiddag. Ik had het ook niet voorzien.”

“Ik ga hier ook niet zitten wachten. Met mijn motor rijd ik in een kwartier naar de bunker toe,” zei Jantine. “Trouwens, ik moet de mo-

tor nog ophalen bij de garage. Het is nog een half uur wandelen en ik zal ook even moeten wachten tot ik ermee kan wegrijden. Maar dat zal niet heel lang duren.”

“Ik ga het liefst naar de boshut van Hans om te informeren of de zoektocht met die scholieren al wat heeft opgeleverd,” zei Erik.

“Dan is het verstandig om eerst de boswachter te bellen,” zei Jantine. “Zonder afspraak langsgaan lijkt mij niet handig. Je weet niet eens of ze al terug zijn van hun zoektocht. Het kan net zo goed zijn dat ze nog ergens op het terrein aan het graven zijn.”

“Oké,” zei Erik, “als hij niet opneemt is het dan een idee dat ik met jou meewandel naar de garage?”

“Mij best,” zei Jantine. “Anders is het wel erg saai voor jou in dit appartementje.”

Nadat hij zijn telefoon had gepakt en het nummer had ingetoetst wachtte hij af. “Dit wordt inderdaad niks,” zei hij mopperend na een minuut. “Ik kan het over een kwartier weer proberen maar dat is zonde van de tijd.”

Erik keek op zijn horloge.

“Het nu half drie. Als we naar de garage wandelen dan kan ik voor vier uur hier weer terug zijn. Als ik dan nog wat ga rusten op mijn bed kan ik om vijf uur met mijn bestelbusje naar de bunker.”

“Oké. Wandel maar met mij mee naar de garage,” zei Jantine. “Dan kun je mooi mijn goedgekeurde motor bewonderen. Misschien wel leuk voor je om wat nieuwe straten van Soesterberg te zien die afgelopen jaren zijn aangelegd. En ik vind dat je beslist de koffie uit de automaat moet proeven die ze daar bij de garage in de wachtruimte hebben. Sinds ik de motor gisteren heb ingeleverd wil ik die zelf ook nog een keer proeven.”

“Een korte wandeling naar de garage en weer terug zal mij goed doen,” zei Erik. “Ik moet wel voorzichtig zijn met mijn gewonde hand van de huisarts. Het verband moet ik elke dag vernieuwen tot ik weer gevoel krijg.”

“Deze hotelhouder gaat op pad met een stoere motorrijdster,” plaagde Jantine hem nog voordat ze het appartementje verlieten.

Erik en Jantine zaten in de wachtruimte te kijken naar de zwarte motor achter het staalglas. De wijzers van de klok aan de kale muur stonden op vijf over drie. Op de reparatieafdeling spoot de monteur nog de laatste nieuwe lak over de racemachine.

“Over een kwartiertje kan ik op de motor weer naar huis,” zei Jantine. “Om er vervolgens later weer mee naar de bunker te sjezen, dan kan ik meteen de snelheid uitproberen.”

“Dat motorrijden laat ik liever aan jou over, want als ik op dat achterzitje plaatsneem word ik al duizelig,” zei Erik. “Bovendien mag ik met mijn zere hand voorlopig geen wilde toeren uithalen van de huisarts. In mijn vertrouwde bestelbusje kan ik tenminste automatisch schakelen en heb ik geen last van de wind.”

“Thuis kan ik nog mooi een paar bladzijdes uit mijn roman van de Baantjerserie lezen tot ik naar de bunker rijd,” zei Jantine. “Dat boek wil ik nog uitlezen voor ik weer postpakketjes ga bezorgen.”

“De Leusderheide heeft voor mij iets mysterieus met al die bomen en de bunker,” zei Erik. “Ik rijd er straks al voor de tweede keer heen.”

“Ik vind het ook een heel spannend gebied.” Dat Jantine daarbij ook even aan Hans dacht hoefde Erik niet te weten.

“Als je eerder dan ik bij de bunker arriveert kun je het geweldige geronk van mijn sportmodel goed horen,” en ze wees in de richting van de motor, die inmiddels bij de ingang van de reparatieafdeling was gezet.

“Ik hoop dat Arie niet moeilijk gaat doen als hij de sleutel van jou ontvangt,” zei Erik.

“Dat hij met ons eerst pizza’s wil eten in de vlakbij gelegen boomhut geeft al aan dat hij mij de diefstal niet meer kwalijk neemt.” Jantine zag inmiddels de garagehouder aan komen lopen, waarop ze Erik een schouderklopje gaf.

“Het is nu half vier. Een goede wandeling terug naar het appartementje en tot straks voor de ingang!”

Terwijl het buiten begon te schemeren zaten mijn vriend, de boswachter en ik aan de keukentafel in de boshut. De gerafelde vlag zat in de rugzak.

“Nu we weer in de boshut zijn moet je toch eens vertellen tot wat voor inzicht je kwam tijdens de lunch,” begon Hans.

Ik keek mijn vriend en de boswachter aan. “Kijk, toen we door jouw moeder naar Tsjechië werden gestuurd was het natuurlijk helemaal niet zeker dat we de sleutel zouden vinden en aan Erik konden terug geven. In het gesprek met de hotelhouder verwees hij ons door naar zijn vriend Arie. Hij woont daar niet heel ver vandaan en zou een boek in zijn bezit hebben waardoor we meer te weten kunnen komen over de sleutel en de geschiedenis van het gebied. Dit was nadat hij had verteld dat de sleutel toch bij Hans zou liggen en hij de omgeving van het berghotel al had afgezocht naar de sleutel. Zonder resultaat.

Arie wilde ons zelfs niet eens binnenlaten. De volgende ochtend zijn we zonder iets wijzer te zijn geworden door Erik weer opgehaald bij de bushalte in Aries dorpje. Voor onze terugkomst naar Nederland zijn we nog bij Eriks vader langs geweest. Op het siertegeltje dat we van hem kregen stond een spreuk die ons aan het denken heeft gezet. Die spreuk zou wel eens een aanwijzing kunnen zijn die ons zou kunnen helpen de sleutel te vinden. Die spreuk bracht Gijs en mij weer terug naar de Leusderheide.”

Ik dacht aan wat zich had afgespeeld de voorbije dagen. Afgelopen woensdag, had ik van Gijs en Erik gehoord dat Jantine met een oude, groen-uitgeslagen koperen sleutel aan was komen zetten. Het kan zijn dat ze een smoes had verzonnen voor een bezoek aan de hut van Hans.

Erik en Gijs hadden verteld dat Jantine die oude sleutel bij Arie had gestolen.

Hans en Gijs keken mij vol verwachting aan. Ik besepte dat ik al even stil was en in gedachten verzonken en ging gauw verder met mijn verhaal.

“De sleutel waarnaar Erik op zoek is hebben wij afgelopen uren niet gevonden. Het siertegeltje heeft ons geholpen om op dit terrein te zoeken. En dankzij de topografische kaart wisten we de weg naar het zandgebied om daar een graafpoging te ondernemen.”

“Het gezwog om de kuil te graven heeft mij dan wel uitgeput, toch mag dat geen excuus zijn om niet verder op dit terrein te zoeken,” zei Hans. “Ik woon hier al heel lang en wil weleens exact weten wat er nog meer onder het zand ligt.”

Dat Hans met deze laatste zin aangaf tóch de zoektocht te willen hervatten terwijl hij eerder het graven en zoeken op de Leusderheide juist had afgeraden begreep ik wel. We hadden een paar uur geleden de vlag gevonden, het zou wel gaaf zijn te weten wat er nog meer op dit terrein zou kunnen liggen. Dat was natuurlijk ook voor Hans veel belangrijker dan de rust in dit natuurgebied.

“Ik zie het iets anders,” zei ik daarom. “Eduard Snowden heeft op zijn kantoor een grote vitrinekast en is beheerder van het kleine museum helemaal achterin de bunker. Gijs en ik zijn namelijk twee weken geleden alleen in zijn kantoor geweest.”

Gijs en Hans keken mij verbijsterd aan.

“Wie bedoel je precies...,” stamelde Gijs.

“Zijn naam is Eduard Snowden en twee weken geleden hebben jij en ik hem gesproken in zijn kantoor.” Ik keek naar Gijs. “Eduard zou de enige persoon moeten zijn die weet wat op dit terrein verborgen ligt dat voor ons nog onbekend is.”

Ik brandde van verlangen om meer uit te leggen. “Voor onze schoolopdracht kan de Franse vlag een goed begin zijn van het gesprek. De vorige keer was hij er niet zo happig op om wat te vertellen of te laten zien. Als we hem nu die vlag laten zien wordt hij misschien een beetje spraakzamer. Eduard kan ons vast meer vertellen over wat zich hier in het verleden precies heeft afgespeeld en wat de Franse vlag die wij gevonden hebben hiermee te maken heeft. En misschien komen we er ook achter of hij iets weet over de sleutel waar Erik naar op zoek is. Dat levert dan wellicht ook een hoger cijfer op voor het werkstuk. Mocht het gesprek met Eduard op niets uitlopen dan zouden we later alsnog kunnen zoeken op het zandgebied. Onze verdere zoektocht op dit terrein wilde ik dus voorlopig uitstellen.”

“Tijdens het eerste gesprekje op zaterdagochtend in zijn kantoor heb ik wat voorwerpen gezien in zijn vitrinekast,” zei Gijs. “Ik wil daar écht meer over weten, zo nieuwsgierig ben ik wel. Daarnaast moeten we ook onze schoolopdracht afwerken.”

“Het visitekaartje dat hij aan mij gaf heb ik volgens mij toevallig bij me!” zei ik blij. Ik haalde het kaartje uit mijn broekzak en las het mobiele nummer af zonder iets te zeggen.

“Als we straks de bunker ingaan is het natuurlijk wel handig te weten dat hij weet van onze komst,” zei ik.

Hans en Gijs waren het er mee eens dat ik zijn nummer belde. Ik liet de telefoon zes keer overgaan en verbrak toen de verbinding. Ik dacht terug aan het bezoek in Eduards kantoor. “We bezoeken de bunker gewoon zonder afspraak. Als we hem vanavond kunnen spreken weet ik zeker dat onze schoolopdracht ook afkomt.”

“Het is inderdaad belangrijk dat Eduard deze Franse vlag bekijkt,” zei Hans.

“Daar heb je helemaal gelijk in,” zei ik. “Laten we hopen dat Eduard als een ware geschiedeniskenner ons meer kan vertellen over het zandgebied waar wij gegraven hebben.”

Ik kon niet meer wachten om zijn kantoor voor een tweede keer binnen te stappen. Ons eerste gesprekje voor de schoolopdracht had mij ervan overtuigd dat hij genoeg afwist van de historie op De Leuserheide.

Eduard zou na ons eerste gesprekje in zijn kantoor nog huiverig kunnen zijn om ons meer te vertellen, bij het zien van een historisch voorwerp zou hij vast toeschietelijker zijn.

“Nog even iets anders jongens,” zei Hans. “Ik heb vanochtend ook al gezegd, dat ik het vreemd vond dat Erik niet bij de zoektocht kon zijn. Hij wil die sleutel toch zelf terug zien te krijgen?”

“Dat klopt,” zei ik. “Ach, de hotelhouder heeft vast meer interesse in wat Jantine hem vertelt.

“Het is nu half zes in de avond,” zei Hans. “Als we nu eerst een goede maaltijd eten kunnen we daarna te voet naar de bunker.” Hans stond op en liep zonder iets te zeggen gehaast naar het keukentje. Hij wilde misschien niet te lang wachten met het maken van het avondeten.

“Ik vind het hier in de huiskamer heel prettig zitten,” zei Gijs. “Thuis heeft mijn vader in de huiskamer de thermostaat altijd te laag staan, maar hier geven de vlammen in de open haard genoeg warmte af.”

“Dat vind ik ook,” zei ik.

Gijs keek opeens serieus naar mij. “Ik moet wel mijn ouders even

opbellen want anders worden ze ongerust waar ik blijf.”

“Daar heb je inderdaad gelijk in,” zei ik. “Als jij ook meteen mijn ouders even belt? Ze zullen er wel van balen, dus zeg maar sorry, tegen allebei de moeders. En vraag of ze het avondeten voor morgenavond voor ons willen bewaren. Dat we het dan wel opeten.”

Hans stond inmiddels in de woonkamer en richtte zich tot mij en Gijs. “Over een kwartier heb ik in de keuken een smakelijke salade en als toetje chocoladevla bereid. Dat gaat er toch wel in?”

“Zeker weten!” zei ik. “Laten we dan om kwart over zes naar de bunker vertrekken.” Mijn vriend en Hans stemden er mee in. Hierna draaide Hans zich om en liep de keuken weer in. Geduldig wachtten we allebei op het avondeten.

HOOFDSTUK 13

NAAR DE BUNKER

Arie reed naar De Leuserheide en dacht na over zijn jeugd en de afgelopen uren. Het bosgebied daar, nabij Amersfoort kende hij goed. Als klein jongetje had hij veel in de bossen gespeeld. Tijdens de zomerse scoutingkampen had hij touwen leren knopen en het eerste weekend van mei namen zijn ouders hem altijd mee voor de grote picknick, op een open grasveld dat in de zon lag. Die picknick was steeds in een ander bosgebied tussen Soesterberg en Amersfoort. Hij kende hierdoor vele wandelpaadjes en zandweggetjes in de verschillende natuurgebieden.

Vanavond rond half zes zou hij Erik en Jantine treffen voor de bunker. Dan zou hij zijn sleutel terugkrijgen van Jantine. Het liep nu bijna tegen kwart over twee.

Met zijn vlakke hand sloeg hij op zijn stuur. Zijn vrouw had hem een uur geleden opgebeld uit Tsjechië. Ze wilde weten hoe de aangifte was verlopen en wanneer hij weer terug kwam naar huis. Hij vertelde hoe het bezoekje aan het politiebureau was gegaan. En hij had verteld over het telefoongesprek met Erik, dat Jantine inderdaad de sleutel uit zijn ladekast had gestolen, maar dat zij spijt had en hem terug wilde geven. Daar was zijn vrouw blij om geweest en dat vond Arie fijn om te horen.

Wel was ze verbaasd hoe eenvoudig Jantine de ladekast ongezien had geopend terwijl hij er toch niet te ver vanaf had gestaan. Hij moest echt beter opletten als een onbekende gast door de woonkamer liep. Voordat ze wilde ophangen had ze hem nog gewaarschuwd, dat hij goed moest opletten of hij wel de juiste sleutel terug zou krijgen. Maar met zijn vriend Erik erbij vanavond zou dat vast wel gaan lukken.

Na de afscheidsgroet had hij de verbinding verbroken. Met een beetje geluk kon hij morgenochtend tevreden terugrijden naar zijn huis in Tsjechië.

Het was al bijna avond toen Erik het zwarte beton van de bunker zag opdoemen. Hij parkeerde zijn bestelbusje aan het einde van de oprijlaan bij het pleintje voor de bunker. Nadat hij was uitgestapt hoopte hij dat de oude man gauw zou komen opdagen met de pizza's die hij zou bestellen. Twee minuten later werd een bekend motorgeluid steeds luider. Jantine stopte haar zwarte motor netjes naast zijn bestelbusje. Behendig en vol zelfvertrouwen stapte ze van de zwarte motor af. Haar helm deed ze even behendig af.

“Hé Erik, ik ben echt mooi op tijd toch? Ik heb mijn snelheidsrecord opnieuw verbroken. En dat nog wel nu het begint te schemeren.”

“Je bent inderdaad mooi op tijd. Mijn bestelbusje rijdt wat minder snel, maar ik was hier toch eerder. Ik ben blij dat ik ook tijdens de schemering de weg ook heb gevonden. Alleen heb ik wel honger gekregen na het korte ritje hiernaar toe.”

“Over een kwartier zal ik de sleutel aan Arie geven,” Jantine klopte op het zijvak van haar motorjas.

De oude man kwam niet uit de richting die ze verwacht hadden. Vanaf het grasperk aan de linkerzijde vanaf de statige trappen gezien kwam Arie in zijn groene winterjas aangelopen.

“Goedeavond,” begon hij, “daar zijn de genodigden voor de afspraak. Straks zal ik datgene terugkrijgen wat in mijn ladekast hoort.” Hartelijk schudden ze elkaar de hand. Jantine wat beleefder dan Erik.

“Fijn dat u er bent. Ik dacht dat u van de andere kant aan zou komen lopen,” zei Jantine.

“De bezorger heeft de pizzadozen wel afgeleverd maar wilde even een praatje maken voor hij weer wegging,” zei Arie. “Ik was zijn laatste klant voor vanavond. Ik heb de pizza's al zonet in de boomhut neergezet. Ze blijven lekker warm zolang het deksel erop blijft.”

“Ik heb nu al honger,” zei Erik. “Ik ben erg benieuwd hoe het er van binnen uit ziet. Daar kan Jantine dan de sleutel teruggeven.”

“Volg mij maar,” zei Arie en hij liep voor hen uit. Over het smalle

paadje bereikten ze de grote boomhut met rookgat. De hut was gemaakt van dik bruin hout, maar binnenin was het sfeervoller. Naast de ingang stond een grote bak met houtblokjes voor als er vuur aangestoken werd voor een barbecue. De sierlijke slingerlampjes aan het dak gaven voldoende zicht op de lange picknicktafel met bijbehorende bankjes.

“Neem plaats, dan kunnen we beginnen aan de maaltijd,” zei Arie. De geur van warme pizza steeg op toen ze de pizzadozen opende.

Nadat ze allen de pizza’s hadden opgegeten zei Erik: “Dat heeft goed gesmaakt, alleen ik heb geen servet om mijn mond af te vegen.”

“Niet zo zeuren, neem gewoon je zakdoek,” zei Jantine en ze richtte zich tot de oude man. “Ik ben allang blij dat u de pizzamaaltijd heeft geregeld. Ik vind het belangrijker dat ik de sleutel terug kan geven aan u.” Arie legde zijn pizzadoos opzij.

“Ik ben hier natuurlijk voor het verdwenen voorwerp. Zonder mijn vrouw was ik er niet achter gekomen dat die sleutel kwijt was,” zei hij.

“Ik wil hierbij mijn excuses aanbieden,” zei Jantine.

“Zo mag ik het horen,” zei Arie. “Ik heb er goed aan gedaan om gisteren de hele autorit naar Soesterberg af te leggen. Op het advies van mijn vrouw heb ik vervolgens de aangifte bij de politie gedaan. Al jaren ligt in de ladekast bij mij thuis een sleutel. Jij had besloten de sleutel te stelen. Behalve je excuses zou je nu ook mogen vertellen waarom je het hebt gedaan? Dan weet mijn vrouw straks ook het verhaal van wat ik hier heb beleefd.”

“Nou, ik zal het u vertellen,” zei Jantine. “Toen ik bij u thuis was en het gesprek over dat naslagwerk was beëindigd besloot u de koffiekopjes naar de keuken te brengen. Ondertussen was ik nieuwsgierig naar wat u allemaal in de woonkamer had staan. Ik bedacht dat ik dat speciale boek misschien wel zelf kon vinden. Nadat ik weinig meer dan gewone boeken in de kasten zag liggen, ben ik vervolgens de lades afgegaan. Toen ik in de bovenste lade de antieke sleutel zag liggen wilde ik die eerst niet meenemen. Maar ik hoorde uw voetstappen in de gang en om zonder naslagwerk bij Erik aan te komen wilde ik ook niet. Toevallig wist ik dat hij op zoek was naar een oude sleutel, dus

heb ik hem vliegensvlug in de zak van mijn motorjas gestopt. Daarna ben ik verder gegaan met mijn motortrip door Tsjechië,” zei Jantine. “Bij thuiskomst in Soesterberg besloot ik op de computer de herkomst van de sleutel te achterhalen. Dat leverde niks op. Ik wilde hem niet maar laten verstoffen in een oude doos op zolder. Daarom ben ik naar de hut van Hans gegaan om hem om raad te vragen. In de boshut waren Erik en de twee scholieren aanwezig, maar Hans was er zelf niet. Toen duidelijk werd dat het niet de sleutel was die Erik zocht ben ik weer naar huis gegaan. Bij thuiskomst heb ik uiteindelijk Erik opgebeld om te vragen of hij uw telefoonnummer wist. Want ik wilde die groen-uitgeslagen koperen sleutel in elk geval aan u teruggeven.”

“O, dus zo kwam het dat Erik een afspraak met jou had, Jantine,” zei Arie. “En ik belde hem weer op om te zeggen dat ik in Nederland was, op zoek naar dat antieke voorwerp dat van mij gestolen was. Tot mijn verbazing kon hij mij meteen vertellen dat het exemplaar terecht was en dat een zekere jongedame er spijt van had.”

“Zo zit het verhaal dus in elkaar,” zei Erik. “Het gekke is dat ik zelf juist op zoek ben naar een heel oude sleutel. Jantine wist daar toevallig van zoals ze net zei, omdat zij mijn brief daarover bij Hans bezorgd had en die brief heeft Hans in haar bijzijn voorgelezen. Daar stond onder andere in dat ik hem vroeg om in het gebied van de Leusderheide ernaar te gaan zoeken.”

Jantine knikte.

“Maar deze jongedame heeft mij niet verteld dat ze bij jou in een lade een sleutel had gevonden en meegenomen. Ze vertelde alleen dat jij het naslagwerk niet had gegeven en dat vond ik natuurlijk heel jammer.”

“En zonder dat we het wisten was de sleutel dus meegenomen door Jantine,” zei Arie. “Nadat mijn vrouw de lege ladekast had ontdekt, kwam de vermissing aan het licht. Ik besloot naar Nederland te rijden om het adres van Jantine te achterhalen. En weer toevallig, doordat Erik en ik elkaar aan de telefoon spraken is alles uiteindelijk goed gekomen.”

“Ik ben trouwens nog wel benieuwd of Hans en de scholieren af-

gelopen middag ook zonder mijn komst iets hebben kunnen vinden,” zei Erik. “Voordat ik Nederland weer uitrijd wil ik natuurlijk wel horen hoe het uiteindelijk is afgelopen met de zoektocht.”

“Maar eerst wil ik dit afhandelen,” zei Jantine. Ze graaide in haar motorjas en gaf de sleutel terug aan de oude man. “Hierbij is de sleutel weer terug bij de eigenaar.”

“Bedankt jongedame, zei Arie. “Ik moet inderdaad bekennen dat ik jou het naslagwerk niet heb meegegeven omdat ik twijfelde of dat wel verstandig was. Als we weer thuis zijn zal ik dat boek natuurlijk uitlenen aan Erik.”

“Zo komt alles weer goed tussen de twee oude vrienden,” zei Jantine.

“Mijn vriend Erik is altijd welkom om iets van mij te lenen.” Arie stak zijn duim naar Erik op.

“Het is de vraag of ik morgen ga terugrijden naar Tsjechië, want ik wil eerst het resultaat van de zoektocht wel weten,” zei Erik. “Nu ik toch op dit terrein ben kan ik straks even langs gaan bij de hut van Hans. Mijn Smartphone doet het slecht in deze bosgebieden.”

“Ik zou nu niet in het donker naar een boshut gaan,” zei Arie. “Er is weinig verlichting langs de paden hier en in het natuurgebied zijn er helemaal geen lantaarnpalen.”

“Ik ben al eerder op De Leusderheide geweest,” zei Erik. “Zelfs afgelopen week nog, toen ik Hans na jaren weer bezocht, mét cadeau! Ik ken de weg en heb een zaklamp bij me.”

“Dat klopt, dat was ik even vergeten,” zei Arie. “Voor mij is er geen reden meer om hier nog langer te blijven. Ik wil weer naar mijn hotel terug.”

“Ik stel voor dat we dan straks bij de bunker definitief afscheid nemen,” zei Jantine. “Ik ga ook weer terug naar huis. En verder moet Erik zijn eigen keuzes maken. Deze ontmoeting is goed geweest en voor Erik hoop ik dat Hans in zijn hut is.”

HOOFDSTUK 14

HET MYSTERIE VAN DE SLEUTEL/ DE EINDCONCLUSIE

Ik vond het een eng gezicht om in het holst van de nacht langs de donkerzwarte bunker te gaan. De vele regenpijpen van het complex liepen vanaf het dak tot aan de bosgrond. Alsof wij langs een spookkasteel kwamen, waar boze geesten het voor het zeggen hadden. Mijn vriend, de boswachter en ik waren daarom blij toen de stalen deuren van de bunker in het zicht kwamen. Ik zag een intercom met een bel die gebruikt kon worden mocht de bunker gesloten zijn. Ik drukte bovenaan de trap op de bel. De stem die door het apparaatje klonk vroeg waarom we de bunker wilde betreden. Bij het noemen van de naam van sergeant Eduard Snowden ging na enkele seconden de stalen deur met een klik van het slot. Voor de derde keer dat ik in deze bunker was zag ik geen man of vrouw achter de receptiebalie. Degene die door de intercom had geantwoord moest kennelijk van heel ver komen, want in de gang voor ons bleef het rustig. Misschien zou iemand van de bovenverdieping naar beneden lopen om ons te woord te staan. Van het eerste bezoek wist ik nog in welke kamer Gijs en ik hadden gesproken met Eduard.

Geen enkele militair verbrak op dit moment de angstaanjagende stilte in het complex. Het enige lampje aan de muur naast de receptiebalie gaf maar weinig licht. We moesten nu de sergeant zien te vinden. In de lange gang voor ons en in de ontvangstruimte was niemand die ons verder zou kunnen helpen. Daarom stelde Hans voor de bovenverdieping te verkennen. Ik wilde Hans niet tegenspreken en stemde ermee in.

We volgden de boswachter de trap op.

Op de eerste etage van de bunker was bijna niets te onderscheiden. Het kleine lichtschijnsel in de verte op de rechtermuur viel direct op. De lange gang ging naar een onzichtbaar einde. Toen we langzaam dichterbij liepen werd het lichtschijnsel steeds groter. We waren hier gekomen voor meer details over de Franse vlag en we hadden zo het idee dat Eduard ons daarbij zou kunnen helpen. En wie weet, kon Eduard ons ook nog iets vertellen over de plaats waar we deze Franse vlag opgegraven hadden. Na de zoektocht over de heide wilden we nu zijn reactie horen op wat we de afgelopen weken allemaal ontdekt hadden.

Ik had in de hut de Franse vlag netjes opgevouwen en in een klein schouderasje gedaan. Ik popelde om de vlag aan de sergeant te laten zien. “Dat licht schijnt vast vanuit een grote zaal of kamer,” zei ik gespannen. “Ik vind het toch wel spannend dat we zijn binnengelaten in deze bunker, terwijl er geen enkele persoon aan komt lopen om ons welkom te heten.

“Misschien zijn daarbinnen wel militairen in gesprek,” zei Gijs.

“Precies, misschien is Eduard daar wel bij. Ik ben benieuwd of Eduard ons meer kan vertellen. Over de Franse vlag wisten we weinig. Dat we die juist in dit gebied hebben opgegraven kan geen toeval zijn. Er moet zich hier iets hebben afgespeeld waar we geen van allen weet van hadden. Een vlag is het symbool van een land, dus de Franse vlag hoorde beslist niet te zijn ingegraven op Nederlandse grond.”

Ik besloot vooraan te gaan lopen. Dit omdat mijn eerdere bezoek voor hulp aan de gewonde Erik mij ook naar deze bunker had geleid en ik er dus al voor de derde keer was. Maar stiekem vond ik het toch ook wel spannend om een vreemde zaal in te lopen.

Nog geen halve tel later, klonk er een doffe klap. Ik had geen idee wat dit kon betekenen.

Het bleef verder stil. Ik wilde doorlopen, maar aarzelde wel. Behoedzaam liepen we verder.

Even later bereikten we de open deur en keken naar binnen. We zagen een grote bibliotheek-zaal met dik tapijt. In het tapijt waren de motieven van vroegere oorlogsattributen te zien. Ik had echt geen idee gehad dat er in deze bunker zo'n mooi zaal te vinden was. In het mid-

den stond een langwerpige eettafel met minstens vijf ontstoken kandel-
laars erop. De vele kroonluchters die hoog aan het plafond hingen wa-
ren oogverblindend en verlichtten de zaal. De boekenkasten tegen de
verst gelegen wand kon je met een trapladder beklimmen zodat je ge-
makkelijk een boek kon uitzoeken. De bovenste stellingen bevonden
zich bijna tegen het plafond. Op de trapladder stond Eduard en hij
keek naar het dikke boek dat kennelijk net op de grond was gevallen.

“Net mijn kostbaarste boek, Hans,” zei Eduard en hij keek Hans
aan. “Onvoorstelbaar, dat juist dit boek op de grond valt!”

“Eduard, goedenavond,” zei Hans, terwijl hij op Eduard afliep.

Eduard begon de trapladder af te dalen.

“Mijn adjudant zei al dat er bezoek voor mij was, alleen had hij
geen tijd om jullie hier te brengen. Maar jullie hebben het gevonden!”

Gijs en ik waren intussen Hans gevolgd die de ruimte binnen was
gelopen. Eduard stapte net van de ladder af en kwam met beide benen
op de grond.

“Goedenavond Eduard,” zei ik. “Mijn vriend Gijs en ik zijn terug-
gekomen met boswachter Hans. Ik heb nog geprobeerd op te bellen,
maar kreeg geen gehoor. Daarom hebben we besloten om zonder af-
spraak te kijken of u hier in de bunker zou zijn.”

“Nou, dat hebben jullie dan goed ingeschat,” zei Eduard.

“Twee weken geleden zijn wij hierheen gekomen voor advies over
onze schoolopdracht. Dankzij het visitekaartje met het telefoonnum-
mer van Hans dat u gegeven hebt, hebben Gijs en ik hem kunnen op-
bellen voor een afspraak. Een week later zijn we naar hem toe gegaan.
Daarna is een spannende zoektocht begonnen. En zelfs een reisje naar
Tsjechië mocht niet ontbreken.”

Voorzichtig zette Eduard de eerste stap op het dikke tapijt. Met
zijn linkerhand raapte hij eerst het boekwerk op. Hij legde het op een
stoeltje dat vlakbij stond. Nadat hij zich naar ons toe had gekeerd be-
gonnen Gijs en ik ons een beetje meer op ons gemak te voelen.

“Goedendag, daar hebben we boswachter Hans! En twee jonge-
mannen,” zei Eduard. “Ik had iemand anders verwacht, hoewel mijn
adjudant zei dat er een jongen had aangebeld. Ah, lang niet gezien
Hans, hoe is het met je, leef je nog steeds als een kluizenaar in je

boshut? En zowaar, de scholieren die een werkstuk aan het maken zijn. Schiet het al een beetje op jongens? Ik heb vanavond tijd genoeg om jullie te woord te staan. Ik was zojuist de boekenkast aan het inspecteren toen er een boek op het tapijt viel.”

“Dat ik nog steeds als kluizenaar woon heb je goed gezien,” antwoordde Hans. “Al ben ik het eenzaam bivakkeren in dit bosgebied al een hele tijd gewend, hoor! En Gijs en Nico zijn op een zaterdag bij je in het ruime kantoor op de begane grond geweest. Tenminste, dat begreep ik van Nico?”

“Ja, dat klopt,” zei Eduard. “Als ik het goed heb wilden jullie iets onderzoeken voor een schoolopdracht?”

“Dat hebt u helemaal goed,” zei ik.

De sergeant bleef ons met een vriendelijk gezicht aankijken.

“Jullie komst is een grote verrassing voor iemand die het grootste gedeelte van de tijd alleen in de bunker is. Deze ruime zaal bezoek ik maar zelden en is oorspronkelijk ingericht om er vergaderingen in te beleggen.”

Ik liep naar de boekenkast uit interesse, maar Eduard hield mij tegen.

“Kijken mag, maar aankomen niet jongeman, de boeken zijn heel oud en kostbaar en niet bedoeld voor jonge lezers. Maar ik ben erg benieuwd waarom jullie mijn rust komen verstoren.” Eduard keek ons vragend aan.

“Wij willen meer weten over een oude Franse vlag. En over een voorwerp dat de scholieren en ik niet hebben gevonden,” zei Hans.

Op een teken van Hans deed ik de schoudertas af en ritste het grote vak open.

“We hebben deze vlag gevonden in het heidegebied van de Leusderheide,” zei ik. “Hij lag onder het zand verborgen. We hebben hem opgegraven en hem in de rugzak gestopt. Het is een Franse vlag, ziet u? En we hebben hem niet zomaar meegenomen. We willen dat u uw mening erover geeft.”

“Oké,” zei Eduard. “Dan ben ik heel benieuwd wat de reden daarvan is?”

“Is het zo dat de vlag uit de Frans-Nederlandse oorlog komt,”

vroeg ik. “Weet u waarom wij dat denken? Een aantal eeuwen geleden is er een Frans-Nederlandse oorlog geweest. Uit de geschiedenisles weet ik dat dat tussen 1672 en 1679 moet zijn geweest. Veel militairen van het Franse leger hebben hier toen gevochten met de Nederlandse soldaten. Daarom lijkt voor mij de Franse vlag een historische vondst, die voldoende punten voor onze schoolopdracht zal opleveren.”

“Dat is helemaal geen slechte theorie,” zei Eduard. “Jullie hebben goed opgelet bij de geschiedenisles. Mijn complimenten daarvoor!”

“De scholieren en ik waren eigenlijk naar iets heel anders op zoek en toen stuitte we op deze vlag,” zei Hans. “Dus ik dacht meteen aan jou en je verzameling van oude voorwerpen. Jij zou er ons vast meer over kunnen vertellen. En natuurlijk zou je de vlag aan je verzameling willen toevoegen.”

De sergeant voelde heel voorzichtig aan de opgevouwen vlag.

“Ik snap heel goed dat jullie willen weten of het klopt dat de Franse vlag tijdens de Frans-Nederlandse oorlog is gevonden. Het feit dat twee schooljongens en een boswachter deze vlag ontdekten en bij mij brengen waardeer ik natuurlijk.”

“Nog geen uur geleden zaten we in de boshut te praten over onze vondst,” zei ik. “De Franse vlag die we hebben opgegraven zette ons voor een raadsel. We hebben wel een idee, maar u bent de deskundige, dus we willen graag dat u het ons uitlegt.”

“Ik denk dat Eduard zich enorm heeft verdiept in de Nederlandse geschiedenis,” zei Hans. “Tenminste, met zoveel naslagwerken in de boekenkasten kun je genoeg opzoeken?”

“Dat klopt,” zei Eduard. “In deze bibliotheekzaal staan genoeg naslagwerken die teruggaan tot het moeraslandschap waaruit later Nederland is ontstaan. Ik durf niet te zeggen op welke plank het naslagwerk over de Frans-Nederlandse oorlog precies ligt, maar in elk geval niet op de laagste plank.”

“Is er hier geen digitale catalogus zoals je dat in de bibliotheek van Soesterberg hebt,” vroeg ik.

“Nee, dat zou wel makkelijker zijn hé? Maar dat hebben we niet,” zei Eduard.

“Over de Frans-Nederlandse oorlog is er natuurlijk ook een naslagwerk te vinden. Ik kan wel vertellen dat er destijds tegen de Fransen zeer hevig gevochten is en er veel munitie is achtergebleven.”

Daarop beklom Eduard de ladder en voor de derde plankenrij van bovenaf bleef hij staan.

“De periode van de Frans-Nederlandse oorlog zou een eerste aanwijzing kunnen zijn om meer over de vlag te achterhalen,” zei ik. “We willen beslist weten wat er over in het naslagwerk staat opgeschreven.”

“Misschien is het veel beter dat Eduard alles vertelt wat er in zijn geheugen opkomt,” zei Hans. “Het opzoeken van het naslagwerk kost tijd en bladzijden voorlezen kan saai worden.”

Hierop daalde Eduard de ladder weer af en draaide zich om.

“Dat is heel goed opgemerkt,” zei Eduard. “Ik kan jullie een heleboel uit mijn hoofd vertellen. Ik zei al dat ik snapte dat jullie aan die oorlog denken, maar het ware verhaal ligt toch weer anders.”

“Hoe bedoel je dat precies,” vroeg Hans.

“Dat ik aan een veel latere periode denk komt door een heel interessant verhaal over een oudgediende die een Franse vlag had gevonden. Het zit namelijk zo. Net voor Napoleon Bonaparte regeerde hadden we hier in 1795 de Bataafse Republiek die onder het gezag van het Franse leger stond. Generaal Marmont had nabij de Leusderheide het oefenterrein voor zijn soldaten. In 1804 trainde hij in dit gebied een aantal bataljons tot een sterk leger. Omdat zijn soldaten ook vrije uren hadden besloot de generaal voor vermaak te zorgen. Hij liet daarom een grote piramide bouwen die men de MontMarmont of Marmontberg noemde. In 1805 verliet de generaal met zijn bataljons de Bataafse Republiek om met Napoleon Bonaparte mee te vechten in Austerlitz, dat in Tsjechië ligt.”

Gijs en ik keken elkaar even aan. In Tsjechië was Napoleon dus ook geweest.

“Nadat de gevechten voorbij waren besloot Napoleon in 1806 zijn broer Lodewijk Bonaparte het nieuwe Koninkrijk Holland te geven. Tegen de zin van Generaal Marmont in besloot Napoleon Bonaparte toen de naam van de piramide te veranderen.”

“Wacht even,” zei ik, “dat is toch niet de Pyramide van Austerlitz? Dat kan ik mij nog herinneren van het schoolreisje van vorig jaar.”

“Dat klopt helemaal,” zei Eduard. “Het is ook een zinvolle attractie voor schoolkinderen. Maar goed, in 1810 werd het Koninkrijk Holland ingelijfd bij het Franse keizerrijk en drie jaar later vertrokken de Franse bataljons weer naar Frankrijk. Na nog een korte overgangsperiode bleek Koning Willem I de ware troonopvolger. Eerder was hij nog stadhouder en prins geweest.”

“En u vertelde eerder over een Nederlandse oudgediende die de Franse vlag vond,” zei ik. “Naar dat verhaaltje ben ik ook heel benieuwd.”

“Dat heb je goed onthouden jongeman,” zei Eduard. “We gaan dan terug naar het jaar dat Koning Willem I net aan de macht was gekomen. In die tijd, begin 19de eeuw, zwierf er een Nederlandse oudgediende over De Leusderheide die bij zijn zwerftocht een Franse vlag had gevonden. De vlag had geen functie meer nu Napoleon en het Franse leger al terug waren naar Frankrijk. Daarom besloot de oudgediende bij het aantreden van de nieuwe Koning Willem I de vlag aan hem te geven. De koning wilde vervolgens dat de vlag geheim bleef voor de buitenwereld.

Koning Willem I legde de vlag in zijn kledingkast, maar Koning Willem III, die de vlag van zijn grootvader geërfd had, wilde die op een veiligere plaats bewaren. De vlag was intussen een erfstuk van de koninklijke familie geworden, daarom wilde de koning niet dat die voor eeuwig in de kledingkast bleef liggen. Hij besloot de vlag te begraven op de hectare zandgrond op De Leusderheide die in bezit was van de koninklijke familie. Het Rijk bezat al veel hectares van De Leusderheide, daarop zou een militair oefenterrein komen. Andere grondbezitters bezaten het dennenbos en de heidevelden. De troonopvolgers van Koning Willem III hebben voor de buitenwereld geheim gehouden dat die vlag daar begraven lag.

De exacte plek van de vlag zijn de vroegere koninginnen en koning Willem Alexander gewoon vergeten. En vooral in de vorige eeuwen is er in Nederland veel veranderd waar ze zich natuurlijk mee moesten bezighouden.

Omdat ik beheerder ben van het oorlogsmuseum hoor ik altijd van een voorlichter van het Koninklijk Huis wat er zoal speelt binnen de koninklijke familie. En wat denk je, de koninklijke familie schaamde zich zo voor hun voorvader Koning Willem III die de vlag van een bevriend land uit Europa begraven had, dat ze het gewoon niet bekend wilden maken aan buitenstaanders.

En daarom mocht niemand er weet van hebben dat er een Franse vlag ergens begraven lag.

Net na de Tweede Wereldoorlog heeft de Mijnopruimingsdienst op dit terrein de munitie en tankbommen wel opgeruimd die overgebleven waren, maar de Franse vlag hebben zij niet gevonden. Het Rijk heeft begin vorige eeuw op het militair oefenterrein nog gebouwen neergezet en schietbanen aangelegd.”

Eduard hield vier seconden zijn mond. Wij zaten ademloos te luisteren naar dit verhaal.

“En onze zoektocht naar een sleutel op het heidegebied heeft dus geleid tot het vinden van de Franse vlag,” zei Hans. “Sinds ik hier in mijn boshut ben komen wonen heb ik altijd wel geweten dat zich in dit gebied veel historische gebeurtenissen hebben afgespeeld. Eduard heeft een museum vol met vondsten die hier zijn opgegraven. Dat wij daar nu nog iets aan toe kunnen voegen had ik echt nooit gedacht.”

“De Franse vlag die zolang begraven heeft gelegen en die jullie hebben opgegraven hoort nu weer in het bezit van de koninklijke familie te komen,” zei Eduard.

Eduard gebaarde naar mij en Gijs dichterbij te komen.

“Zal ik jullie een geheimpje vertellen?” zei Eduard. “Met dezelfde voorlichter heb ik sinds een aantal jaren ook iedere dinsdag een kort gesprek. Ik overleg met hem over de oude voorwerpen die in het oorlogsmuseum staan. Ik onderhandel over wat misschien weg kan en wat beter is te laten staan. Het oorlogsmuseum is eigendom van het Koninklijk Huis, dus zij beslissen ook mee over de oude voorwerpen. Als we de Franse vlag heel eervol in ons museum gaan tentoonstellen is er geen reden meer om dit verhaal verborgen te houden voor Nederlanders én voor Fransen. Dan is het geen verhaal meer om je voor te schamen. Ik zal aan de voorlichter doorgeven dat de huidige Koning

moet weten dat de vlag is teruggevonden. De museumbezoekers zullen het object prachtig vinden. En de voorlichter zal het opmerkelijk vinden dat twee scholieren en boswachter Hans de Franse vlag bij toeval hebben gevonden.”

“Alle voorwerpen die zijn opgegraven op dit terrein horen thuis in het oorlogsmuseum,” zei Hans. “En de Franse vlag hoort daar natuurlijk ook thuis.”

“De vlag kan dus mooi dienen als museumstuk om de bezoekers van het oorlogsmuseum te laten weten wat Koning Willem III onder de grond heeft laten begraven,” zei Eduard. “Het is voor een museumbezoeker heel interessant om te lezen dat een Nederlandse oudgediende de vlag heeft gevonden en hem aan de Koning heeft gegeven. De meeste historische voorwerpen in dit oorlogsmuseum zijn gevonden in de 20ste eeuw. Een Franse vlag die oorspronkelijk in de 19de eeuw is gevonden betekent een gouden vondst voor dit museum.”

“Maar u zei eerder dat de vlag tot het bezit behoort van de Koninklijke Familie,” zei ik.

“Ik zou het wel bijzonder vinden als de vlag bij Koning Willem Alexander in een kist naast zijn bed zou komen te liggen. Dat zou toch veel logischer zijn dan die in een vitrinekast uit te stallen in een klein oorlogsmuseum?”

“Hm,” zei Eduard. “Dat is wel heel jammer hé? Want niemand kan de vlag dan bewonderen in de vitrinekast. Maar ik zal er over nadenken.”

Ik slikte even.

“Fijn dat u ons wat meer over die Franse vlag kon vertellen. Maar we hebben nog meer vragen. Voor onze schoolopdracht waren we hier eerst bij u om meer te weten te komen over de 26 hoeven van de Meent. U verwees ons naar boswachter Hans, maar die kon ons niet veel daarover vertellen. U weet zoveel van de historie van dit gebied dat u ons er toch vast meer over kunt vertellen.”

“Wanneer is dat gesprek dan geweest,” vroeg Eduard.

“Dat is drie weken geleden op een zaterdagochtend in uw kantoor geweest,” zei ik.

“Oh ja,” zei Eduard.

“Tijdens dat gesprek bij boswachter Hans zijn we helaas niet verder gekomen met onze schoolopdracht,” zei ik. “Over de 26 Hoeven van de Meent wist Hans wel wat te vertellen, maar dat ging niet verder dan de miniheuveltjes die verscholen liggen onder het bladerdek.”

“Dat klopt ja,” zei Hans. “Verder heb ik ook verteld over dat potstalsysteem dat in vroegere tijden door de boeren gebruikt werd. Dat is zo’n beetje alles wat ik weet over het vroegere grondgebied van waar de Leusderheide nu ligt.”

“Als Gijs en ik onze schoolopdracht straks moeten afwerken is het vermelden van dat potstalsysteem echt heel waardevol,” zei ik. “Maar we zijn ook nog steeds benieuwd of er van de 26 Hoeven van de Meent niet meer is overgebleven dan die 26 heuveltjes? Dat is ons niet duidelijk geworden.”

“Precies,” zei Gijs. “En aankomende maandag moeten we weer lessen volgen. Onze schoolopdracht hoeven we pas dinsdagochtend in te leveren dus kunnen we die morgen en maandagavond mooi afronden. We hebben gelukkig al heel veel van onze aantekeningen uitgewerkt, maar moeten alles nog wel goed doorlezen. En natuurlijk moeten we de laatste details nog toevoegen. Dat hele verhaal over de Franse vlag is heel interessant en wat we nog meer te weten kunnen komen over die 26 hoeven zal ook een mooie aanvulling kunnen zijn.”

“Goed, eens kijken,” zei Eduard. “Eerst wat geschiedenis over de 26 Hoeven van de Meent.

Op de toenmalige woeste grond van de Leusderberg lagen vele Hoeven. In de 13de eeuw zijn deze grote boerderijen, die men Hoeven noemt, gebouwd op de hoge gronden. En nog eerder waren er in dit gebied bezitters van stukjes land.

De Meent van de Leusderberg behoorde tot een groepje mensen die eigen grond bezaten. De Meent van de 26 Hoeven verwijst er naar dat het er 26 waren. Aan het einde van de 16de eeuw vielen de 26 Hoeven op dit terrein onder de Staten van Utrecht dat je nu een provincie zou noemen. De Hoevenbezitters noemden zich toen pas de Leusdense Hoevenbezitters. Het beheer van de gronden van de Hoevenbezitters werd door de Heemraden en de Meentgraaf, een soort van bestuur, beheerd door hen regels op te leggen voor het beheer. Later is

er ook een jachtrecht bijgekomen op de Leusderberg, waar de Leusderheide toen onder viel. De Leusderberg was toen eigendom van Koning Willem I.

Nog later, in 1681, konden de Hoevenbezitters hun grond verkopen of splitsen. Dat dit niet zonder discussie ging, kun je je wel voorstellen. Als jij een grote tuin hebt, wil je toch ook niet zomaar dat je buurman een gedeelte bij zijn achtertuin wil trekken? Maar goed, uiteindelijk werden in 1838 nog meer delen van de Leusderberg verkocht, op de vroegere gronden van de Hoevenbezitters. Tot zover wat ik weet over het vroegere grondgebied van de Leusderheide.”

“Dan wil ik u bedanken voor deze nuttige informatie,” zei ik. “We zijn heel wat wijzer geworden.”

“Laten we teruggaan naar de bunker,” zei Arie. Door de vele lichtjes aan het plafond van de boomhut zagen ze elkaar nog goed, dat veranderde toen ze over het donkere paadje terugliepen.

“Ik heb gelukkig een zaklamp meegenomen,” zei Arie en scheen op het smalle paadje.

Vijf minuten later kwamen ze bij de kleine rotonde met het stelbusje en de motor van Jantine nog net zichtbaar in de duisternis.

“Het is nu half zeven, tijd om terug te rijden naar Soesterberg,” zei Arie. “In deze duisternis lijkt dit hele natuurgebied op een niemandsland.”

“Ik moet straks in mijn appartementje nog even telefoneren met mijn vrouw,” zei Erik. “Ze wil natuurlijk alles weten over wat ik afgelopen dagen heb uitgespookt. Ik ga toch maar liever niet naar de hut van Hans, jullie hadden gelijk, het is nu echt te donker. En vanaf deze plek heb ik geen bereik om te bellen, wel in het appartementje in Soesterberg.”

“Ik ga dan mooi mijn roman uitlezen voordat ik maandag weer pakketjes ga bezorgen,” zei Jantine.

De auto van Arie stond een stukje verderop langs het prikkeldraad op de zandweg. Jantine had haar motor al warmgedraaid, Erik wilde wegrijden toen de oude man zwaaiend met zijn armen terug kwam rennen.

“Ik heb iets belangrijks verloren,” schreeuwde hij en even later stonden de hotelhouder en Jantine bij hem.

“Wat ben je dan verloren?” zei Erik.

“Ik heb het visitekaartje van de museumdirecteur niet in mijn broekzak,” zei Arie. “Dat moet ik toen ik hier op de pizza’s wachtte hebben verloren. Maar een militair kan het wel hebben gevonden en afgegeven bij de bewaker in de bunker.”

“Wat is er zo bijzonder aan een visitekaartje,” zei Jantine. “Waarom moeten wij u daar bij helpen? U kunt toch ook morgen even naar de bunker bellen en vragen of ze een klein kaartje gevonden hebben.”

“Ik heb het visitekaartje nodig om naar het mobiele nummer van de museumdirecteur te bellen,” zei Arie. “De man heeft een museumstuk uit de collectie van het oorlogsmuseum waar ik geïnteresseerd in ben. Ik wil hem daar over vanavond nog opbellen. Ik wil morgenochtend weer terugrijden naar mijn huis.”

“Je kunt nu echt de bunker niet in. Ik raad je dat echt af,” zei Erik.

“Maar ik wil beslist niet zonder visitekaartje dit terrein verlaten. Er lopen in de bunker altijd twee bewakers rond om te zorgen dat het ook ‘s nachts rustig blijft. Normaal moet je je eerst aanmelden om op een ander tijdstip naar binnen te mogen. Maar als ik bij de intercom uitleg dat ik iets heel belangrijks ben verloren en jullie dat voor mij bevestigen laat de bewaker ons heus wel naar binnen. Ik moet nu echt informeren bij de bewaking voordat het visitekaartje is meegenomen door een militair.”

“En jij denkt dat ze dan wel de stalen deur voor je open doen,” vroeg Erik.

Arie draaide zich om. “Kom mee naar de bunker! Jullie kunnen toch een oude man niet alleen laten zoeken. Ik moet zekerheid hebben!”

Erik en Jantine besloten hem toch maar te volgen.

De stem die door de intercom kwam was kort en streng. Het antwoord dat Arie gaf om naar binnen te mogen werd niet geaccepteerd. Ondanks dat Arie netjes uitlegde waarom hij naar binnen wilde was de stem onverbiddelijk. Het oorlogsmuseum was om vijf uur gesloten en

dus was geen enkele bezoeker daarna welkom. En voor bezoek voor defensie moest hij zich eerst telefonisch aanmelden. “Ik heb afgelopen middag met de museumdirecteur gesproken,” begon Arie. Er kwam een kort geruis en er werd niet meer naar hem geluisterd.

“Ik wil niet zomaar teruggaan naar mijn auto,” zei Arie.

Plots klonk er een zoemer en met een klik kwam de stalen deur uit het slot. Ze hadden zenuwachtig staan trappelen in de koude buitenlucht.

“Duw de deur open en kom toch maar binnen,” klonk de stem door de intercom. “Het is met deze temperatuur niet erg prettig om te blijven staan. En de militairen zijn vrij dus heb ik weinig te doen.”

Snel duwde Arie tegen de stalen deur. Nadat Erik en Jantine ook binnen waren keek Arie speurend naar de onbemande receptiebalie. Er was geen enkele militair te zien in de lange gang die voor hen lag. De vele muurlampjes gaven maar weinig licht af.

“De stem laat ons binnen en vervolgens moeten we het zelf maar uitzoeken,” zei Erik boos.

“Ik wacht hier vijf minuten. Daarna ga ik terug naar mijn motor,” zei Jantine en haar stem klonk een beetje bang.

“Maar ik blijf zoeken,” zei Arie vastberaden.

Arie liep links naar een bank en een salontafel waarop tijdschriften lagen. Dit moest de ontvangstruimte zijn.

Opeens zag Arie dat Erik richting de stalen trap wees.

“Daarboven zag ik menselijke schaduwen,” zei hij en wees naar de dikke muur bovenaan de stalen trap. “En ik vind het nog steeds vreemd dat geen enkele bewaker heeft besloten naar de grote voordeur te lopen.”

“Dat meen je niet,” zei Jantine. “Ik wil nu wel bij jou blijven, als er geen bewaker komt en Erik menselijke schaduwen ziet wil ik beslist niet in mijn eentje terug naar mijn motor.”

“Dit is niet normaal meer,” zei Arie en omdat er geen militair te zien was nam hij snel de beslissing om de stalen trap te betreden. “Ik wil echt vragen naar mijn verloren kaartje.”

“Nou vooruit, naar boven dan!” zei Jantine, ze klonk al wat minder angstig.

“Goedenavond heren.” De man met de dikke buik kwam mij heel bekend voor. Ik kon het bijna niet geloven dat het Arie was die de zaal binnenliep. Arie liep voorbij mij, Gijs en Hans en legde een groen-uitgeslagen koperen sleutel tussen de twee kandelaars aan de linkerzijde van de tafel. Gijs en ik gingen uit nieuwsgierigheid achter Arie aan naar Eduard en keken met open mond naar de grote sleutel. Eduard leek verrast door het nieuwe gezelschap dat binnen was gekomen.

Ik herkende behalve Arie ook Jantine en Erik vlakbij hem. Ze hadden alle drie hun jassen aan en moesten dus meteen na het binnenkomen in de bunker naar de zaal hebben gezocht.

“Hoe zijn jullie hier zomaar binnengekomen, ik had niet van mijn adjudant gehoord dat er nog meer bezoek kwam,” vroeg Eduard. “En wat fijn dat je de sleutel nu toch hebt teruggekregen, Arie!”

“We hebben ons via de intercom aangemeld en zijn zo binnengelaten,” zei Arie.

“Wacht even,” zei Hans. “Ik ken Arie niet. Maar het lijkt er op dat jullie hem allemaal wel kennen. Hoe zit dat?”

“Dat klopt, Hans,” zei ik. “Wij hebben Arie op onze reis door Tsjechië ontmoet. Op verzoek van Erik die zijn vriend is, hebben we hem opgezocht. En ook Jantine heeft hem op verzoek van Erik eerder bezocht. Dus wij drieën kennen hem ook.”

“Goed, dan stel ik mij ook even aan u voor,” zei Arie tegen Hans. “Ik ben Arie Zeeman en woon al jaren in een klein dorpje in Tsjechië. Oorspronkelijk ben ik in Nederland geboren en op latere leeftijd naar het buitenland geëmigreerd. Ik wilde wat rustiger wonen na jaren in de stad te hebben gewoond. Sinds december vorig jaar ben ik geen archeoloog meer en leef van mijn pensioen. Ik heb mijn goede vriend en deze jongedame ook nog niet voorgesteld.” Arie ging opzij staan zodat Eduard hen goed kon zien. “Erik is hotelhouder en woont niet ver van mijn dorpje in een berghotel. Hij werkt al een aantal jaren als hoteleigenaar en hier in Nederland heb ik hem opgebeld. Hij bleek toevallig ook in Nederland te zijn, zelfs hier in de buurt. En hij vertelde mij dat Jantine de sleutel aan mij wilde teruggeven. Omdat ik op het laatste moment niet naar het hotelletje waar hij verblijft kon komen om de

sleutel op te halen besloot ik de afspraak te verzetten. Het oorlogsmuseum dat ik wilde bezoeken was voor dit weekend namelijk alleen op zaterdag open. En later, om half zes heb ik Erik en Jantine dus ontmoet, hier voor de bunker en is de sleutel aan mij teruggeven.

Jantine Lindakker is postkoerierster en haar heb ik ontmoet in mijn woonhuis waar ze een naslagwerk voor Erik wilde lenen.

“Wacht even,” zei Eduard. “Ik heb Jantine al eens eerder ontmoet bij de ingang van de bunker.”

“Dat heeft u helemaal goed, ik zocht toen naar het adres van Hans om daar een poststuk te bezorgen,” zei Jantine.

Arie wachtte niet af wat er verder gezegd zou worden.

“Dat is zeker toevallig!” ging Arie verder, “ik ken Jantine omdat zij bij mij thuis kwam namens Erik. Die wilde een naslagwerk over antieke sleutels van me lenen. Ik vertrouwde het niet helemaal en heb haar gezegd dat dat boek op zolder lag en dat ik dat niet zo snel zou kunnen vinden. Maar dat was een verzinzel om haar te laten weten dat ze mijn huis echt moest verlaten. Ik zei dat ze hiervoor een paar dagen later terug moest komen.”

Erik en Jantine liepen allebei naar Eduard toe en schudden hem de hand.

“En nu zijn we dankzij Erik deze bovenverdieping gaan verkennen. Hij zag menselijke schaduwen op de muur.” Arie draaide zich naar Gijs en mij toe.

“De scholieren hebben mijn woonhuis ook bezocht en er aangeboden. Dat ze zeiden namens Erik te komen voor een naslagwerk kon ik niet geloven. Zou Erik dan echt dat naslagwerk van me willen lenen? Ik heb ze toch weggestuurd, ook omdat ik eerder op de dag met mijn vrouw een lang gesprek had gevoerd waar ik heel moe van was geworden. Ik wilde gaan slapen. Later heb ik van Erik vernomen dat hij hen inderdaad naar mijn huis had gestuurd. Maar op dat moment vertrouwde ik het niet.”

Ik durfde niet meteen te reageren op wat Arie verteld had. Dit plotselinge bezoek had ik niet verwacht.

“Ik wil het hebben over de sleutel die hier op de tafel ligt,” zei Eduard. “Deze sleutel heeft in het verleden in het oorlogsmuseum

gelegen dat zich hier in de bunker bevindt. Het is begonnen toen Arie jaren geleden het oorlogsmuseum op een regenachtige middag bezocht.”

“Dit kan toch niet waar zijn. Dus u hebt al veel eerder met Arie gesproken in het museum? U kent hem al veel langer?” vroeg ik.

“Arie kwam hier in de bunker schuilen en heeft mijn oorlogsmuseum dat toen nog in opbouw was, bekeken,” zei Eduard. “Hij was geïnteresseerd in deze sleutel die hij tijdens zijn rondgang door het museum had gezien. Hij wilde het voorwerp lenen omdat hij het thuis in Tsjechië wilde laten onderzoeken door de vader van een goede vriend van hem. Deze vader was, net als hijzelf, ook archeoloog en zou de herkomst kunnen bepalen.”

Hé, dacht ik, daar bedoelt Arie natuurlijk de vader van Erik mee, die wij in Praag hebben bezocht.

“Ik stemde er mee in op voorwaarde dat hij de sleutel zou teruggeven als zijn onderzoek was afgelopen. Dan kon ik de sleutel weer terugzetten op het daarvoor bestemde voetstuk in het museum. Uiteindelijk is dat niet gebeurd. Dat ik het destijds goedkeurde kan ik mijzelf nog steeds niet vergeven.”

Ik keek de sergeant stomverbaasd aan. En daarna keek ik naar Erik, wist die daarvan?

Maar Erik leek net zo verbaasd te zijn als ik.

“Maar ik kan me helemaal niet herinneren dat je mij gevraagd hebt om het adres of telefoonnummer van mijn vader, Arie?”

Arie slikte even.

“Destijds bij het meenemen van de sleutel, werkte ik nog als archeoloog. Op de terugweg in de auto bedacht ik dat ik juist zelf de sleutel wilde onderzoeken en dat niet aan de vader van een vriend wilde vragen, zoals ik Eduard had verteld. Ik was in die tijd vooral bezig met het onderzoeken en reconstrueren van aardewerken potten. Maar nu had ik eens een keer een bijzonder voorwerp, nu wilde ik er ook wel zelf onderzoek naar doen en er een artikel over schrijven. Ik wist dat de vader van Erik al heel wat beroemde publicaties op zijn naam had staan. Als ik er helemaal niet uit kwam kon ik hem altijd nog om advies vragen.”

“Dus je wilde je onderzoek liever zelf doen om er ook zelf een artikel over te schrijven en met de eer te gaan strijken,” zei Eduard. “Dit had ik niet van jou verwacht.”

“Eerlijk gezegd kwam dit vooral door mijn vrouw. Zij zei altijd dat ik niet zo bescheiden moest zijn en zelf eens een mooi artikel over een bijzondere vondst moest schrijven in een internationaal vakblad, net zoals veel collega’s dat deden.” Arie keek een beetje beschaamd naar Eduard. “Ik heb de sleutel uiteindelijk gewoon niet verder onderzocht, omdat er eerst andere opdrachten afgerond moesten worden.”

“Maar dan had je toch wel tijd om op een vrije dag de sleutel aangekend naar Eduard terug te sturen?” zei ik.

“Ja, dat lijkt logisch,” zei Arie. “Maar er was in mijn dorpje iets heel vervelends gebeurd.

Ik had de sleutel een maand in mijn bezit toen op een zondagavond er een klein kereltje besloot de graanschuur van mijn burens in brand te steken. Een kwajongensstreek, want het jongetje van twaalf jaar had een vervelende schooldag gehad en zijn ouders waren niet thuis om hem te troosten. Wel was de oppas aanwezig, maar die kon het jongetje niet genoeg troost geven en hem kalmeren.

Op die rampzalige avond wilde ik mijn wandeling om het dorp afleggen, toen ik een brandlucht rook. Ik wist bij het zien van de brandende graanschuur dat er zich paarden en blokken hout binnenin bevonden. Ik wist niet of de burens thuis waren, dus heb ik kans gezien de paarden te bevrijden en ze tijdelijk bij mij in de achtertuin te zetten. De volgende uren is de hele graanschuur afgebrand en uiteindelijk is er alleen zwart puin achtergebleven.

De burens zijn bij terugkomst natuurlijk vreselijk geschrokken en hebben later het kereltje weten op te sporen. Ze hebben overlegd met zijn moeder en besloten hem een gepaste straf te geven. Het kereltje heeft moeten helpen met het opbouwen van een nieuwe schuur voor de burens. En ik moest hem als buurman in de gaten houden. Mijn vrouw kon hier niet bij assisteren want ze had veel last van vermoeidheid en het was beter voor haar om binnen te blijven. Al die weken was ik verplicht om paraat te blijven als de burens naar de stad gingen voor boodschappen. Eén keer waren ze ook lang weg om nieuw materiaal

voor de nieuwe schuur te halen. Maar uiteindelijk heeft de buurman de nieuwe schuur gebouwd. De paarden zijn later verhuisd naar een echte stal verderop in het dorp. Door dit vervelende incident heb ik dus minder tijd kunnen besteden aan mijn beroep als archeoloog en helaas ben ik toen ook de sleutel vergeten.

Maar ongeveer een week geleden, toen Jantine mijn huis had bezocht om een naslagwerk te lenen voor Erik, ontdekte mijn vrouw dat de sleutel uit mijn ladekast was verdwenen. Ik voelde mij schuldig en tegelijk ongerust dat ik de sleutel nog steeds niet had teruggegeven aan Eduard. Daarom besloot ik naar de politie in Nederland te gaan voor aangifte.”

“Jantine is er natuurlijk bij geweest toen ik de brief van Erik voorlas die zij had bezorgd,” zei Hans. “En toen zij in het huis van Arie een sleutel zag liggen dacht zij vast dat het om de sleutel ging die Erik zocht. Dat zij die ongevraagd meenam is natuurlijk niet eerlijk maar wel begrijpelijk.”

Ik zag hoe Hans naar Jantine keek. Volgens mij vindt hij haar heel leuk, dacht ik.

Hans praatte al door. “Alleen weet niemand nog iets over de herkomst van deze sleutel. Want Arie heeft geen tijd gehad voor zijn onderzoek, dus lijkt het mij het beste dat Eduard verder gaat vertellen. Want hij heeft er toch voor gezorgd dat de sleutel in het oorlogsmuseum is geplaatst? Dus hij zal weten waar die vandaan komt.”

“Dat heb je helemaal goed,” zei Eduard. “Dit oorlogsmuseum herbergde een kleine verzameling aan gevonden schatten van wat er door mij is gevonden op de Leusderheide. Onder andere lag daar deze sleutel bij. Ik heb de sleutel zelf gevonden tijdens mijn strooptochten over De Leusderheide.”

Ik kon deze mededeling gewoon niet geloven. Ook Erik, Jantine, Hans en Gijs keken stomverbaasd.

“Dit kwam nadat ik had besloten om mij definitief hier in de bunker mijn kantoor te vestigen,” zei Eduard zo rustig mogelijk pratend. “Het verzoek van een bioloog aan mij, acht jaar terug, om alle diertjes die op dit terrein rondscharrelen te fotograferen was te verleidelijk om te weigeren. Op een hete zomerdag besloot ik de meertjes te onder-

zoeken om te zien wat zich onder het wateroppervlak bevond. De bodem van al die meertjes en poeltjes heb ik met een duikpak en handschoenen aan onderzocht. Bij één ervan voelde ik iets en na veel moeite lukte het me de antieke sleutel uit de bodem te trekken.”

Dit was nieuw voor mij. Er had dus toch een sleutel in een meertje op het Leusderheide-terrein gelegen!

“Deze sleutel heeft in het verleden dus op de bodem van een meertje gelegen,” zei Erik. Het leek of hij ergens heel diep over nacht.

“Er ligt op dit terrein maar één meertje dat vanuit een bron is ontstaan. Dat is heel bijzonder, geologisch gezien,” zei Eduard. “Eerder zei ik al dat er verschillende poeltjes liggen op de Leusderheide. Deze poeltjes zijn al moeilijk te vinden, maar ik heb uiteindelijk toch het meertje met die bron gevonden om in te duiken. En juist op die plek lag de vondst op de bodem!”

“Dit is onvoorstelbaar,” zei Gijs. “Ik vind dit echt bijzonder, of niet Nico?”

Ik knikte kort. Dat klopte dus precies met wat op dat tegeltje had gestaan.

“En ik hoor het nu ook voor de eerste keer,” zei Hans.

“Nu mag u blij zijn dat de sleutel weer hier op de tafel ligt,” zei Erik. “En bij deze moet ik jullie wat bekennen.”

“Hoe bedoel je dat,” vroeg Gijs. “Is er dan iets dat wij nog niet weten?”

Ik was nu wel heel benieuwd wat er zou volgen.

“Ongeveer achttien jaar geleden woonde ik nog bij mijn ouders in Nederland. Iedere zomer gingen we dagjes uit in de provincie. Op een middag stelde mijn vader voor op De Leusderheide een lange wandeling te maken. Omdat mijn moeder en ik ook van wandelen hielden vonden we het een goed plan en na een kwartier lopen kwamen we langs een meertje. Ik herinner mij nog de vlinders en bijen die rondwarrelden in de glinstering van het heldere water. Ik heb er een foto van genomen die ik heb bewaard in een fotoalbum. Maar goed, hierna heb ik er geen aandacht meer aan besteed, want ik ging naar de middelbare school.

Op mijn tweeëntwintigste verjaardag kreeg ik, heel bijzonder, een prachtig boekwerk cadeau van een goede vriend. En dat was een foto-boek van het gebied waarop wij ons nu bevinden, De Leusderheide. Omdat het onderwerp van het boek te maken had met mijn eigen foto van het meertje en ik die niet wilde kwijtraken besloot ik die tussen twee pagina's van het fotoboek te bewaren.

Vlak voor ik emigreerde naar Tsjechië heb ik op een vrije middag in een uurtje het hele boek kunnen lezen. Met verbazing las ik dat de schrijver een verhaal aanhaalde over een meertje, dat ik herkende als het meertje van mijn eigen foto. Ik las dat er in het meertje een sleutel moest liggen. Deze sleutel omschreef hij als van groen-uitgeslagen koper met het jaartal 1895 erop gegraveerd. De sleutel zou misschien kunnen worden gebruikt om een grote kist mee te openen. Dat wist de schrijver niet met zekerheid te zeggen. Dat maakte me nieuwsgierig, vooral omdat er in mijn omgeving verhalen rondgingen over een schat die ergens in de buurt van mijn hotel begraven moest liggen en waar een heel speciale sleutel op zou passen die zich in een ver land moest bevinden. Ik had graag het meertje onderzocht. Maar ik had gewoon geen tijd om zelf op onderzoek uit te gaan. Het berghotel dat ik geopend had werd een succes en de zaken gingen goed. Na ongeveer vijf jaar, op een maandagochtend toen er een slaapkamer werd verbouwd, zag ik kans even in mijn boekenverzameling te kijken. Toen zag ik dat boekwerk over De Leusderheide weer met de foto die ik zelf gemaakt had. Ik was er van overtuigd dat de sleutel nog steeds op de bodem van het meertje moest liggen, maar had natuurlijk geen kans meer om naar dit terrein terug te keren. Daarom besloot ik de brief aan Hans te schrijven, omdat ik wist dat hij op het terrein woonde. Ik moest natuurlijk een goede reden bedenken om Hans op pad te sturen. Ik verzoon een heel verhaal over een sleutel die ik kwijt was en die op het terrein van De Leusderheide zou moeten liggen. Ik vroeg Hans of hij die sleutel voor me wilde zoeken en dan naar mij opsturen. Dat leek mij een heel overtuigend verhaal.”

“Je hebt het wel heel goed verzonnen,” zei Hans. “Want ik geloofde het meteen.”

“Maar, ik wil even terug naar wat Eduard eerder vertelde,” stotterde ik. “Hoe kwam u er ook bij die sleutel aan een wildvreemde me-
neer mee te geven die bovendien nog uit een ver en vreemd land kwam?”

“Ik vond het destijds geen verkeerde keuze als een echte archeoloog de sleutel zou onderzoeken,” zei Eduard. “De sleutel was natuurlijk wel een museumstuk, toch ben ik nog steeds de eigenaar ervan. En ik zou de sleutel heus wel een keer van Arie terugkrijgen. Pas na een aantal maanden merkte ik dat Arie helemaal niets meer van zich liet horen. En ik had hem nog wel een overeenkomst overhandigd waarbij hij beloofde de sleutel binnen een paar maanden terug te geven. Natuurlijk het liefst met interessante onderzoeksresultaten. Arie heeft die nog ondertekend. En toen kwam het besef dat ik het spijtig vond dat ik de sleutel had uitgeleend. Ik was helaas zijn adres en telefoonnummer kwijtgeraakt, dus kon ik hem niet bereiken.”

“Oké, ik snap het geloof ik wel, zoiets kan gebeuren,” zei ik. “Maar sorry Hans en Erik, ik onderbrak jullie verhaal.”

“Of jij nu werkelijk op onderzoek uit zou gaan naar dat meertje of zou opbellen, Hans, wist ik natuurlijk niet,” zei Erik. “Maar toen de scholieren in de voorjaarsvakantie bij mij in het berghotel waren om die sleutel te zoeken snapte ik het even niet meer. Want die sleutel kon onmogelijk hier liggen. Maar goed, ik las hen voor uit een groot fotoboek van een Tsjechische schrijver Jiri Hazak en zijn vrouw. Dat ging over een oude landheer die in het verleden een verzameling kostbaarheden in een kist onder een groot grasveld bewaarde. Ik vertelde dat mijn berghotel vlakbij die archeologische vindplaats staat. En dat ik er graag naar zou willen zoeken. Maar door een aardverschuiving op die plek heb ik daar echt graafmachines voor nodig. Een dure grap, ik ben er nog voor aan het sparen.” Erik lachte kort.

Ik zag het weer helemaal voor me, ons eerste gesprek.

“Het was dus makkelijker om nu eerst maar op zoek naar de sleutel te gaan, vandaar mijn brief aan Hans. De jongens vertelden dat de moeder van Hans hen naar mij in Tsjechië had gestuurd op een beetje geheimzinnige manier. Maar al pratend kwamen we op het idee dat die moeder misschien had bedoeld dat die schat, of kist, waar de sleutel op

moest passen daar bij mij in de buurt van mijn berghotel lag. Dan zou mijn verhaal wat ik eerst verzonnen had misschien zelfs kunnen kloppen! Behalve dan dat die sleutel natuurlijk niet echt van mij was.”

Ik knikte, dit klopte helemaal.

Erik vertelde verder: “De volgende ochtend reed ik met Gijs en Nico naar Praag om op bezoek te gaan bij mijn vader Jan. Toen mijn vader met het siertegeltje kwam, dat hij als archeoloog had opgegraven, vond ik dat heel bijzonder. Ik weet niet meer de exacte tekst en ik wist niet zeker of de verborgen bron om het meertje ging waar ik wilde dat Hans zou gaan zoeken. Ik besloot niks te zeggen en de scholieren naar Nederland te laten gaan. Ik beloofde de jongens hen nog iets belangrijks voor hun onderzoek op te sturen. Maar ik was al lang van plan dat zelf te gaan brengen, met nog een cadeau voor Hans. Dan kon ik tenminste met goed fatsoen op het terrein waar het meertje lag komen. De volgende woensdag hadden we afgesproken in de hut van Hans. Ik had het cadeau voor Hans en het pakje voor de jongens bij me, met daarin de oude stafkaart. Toen de stafkaart, met daarop het gebied van De Leusderheide, door Nico werd uitgerold zag ik er ook een blauw meertje op staan. Omdat we het plan hadden om samen op zaterdagmiddag naar de sleutel te gaan zoeken, vond ik dat natuurlijk prima. Maar helaas had ik mijn hand verwond en dat gooide roet in het eten. Hans en de jongens zijn wel gaan zoeken, zonder mij. Dus de zoektocht is in elk geval doorgegaan. Maar intussen weten we dat de sleutel al lang geleden door Eduard uit het meertje is gehaald en dat die zelfs een hele tijd bij Arie in de la heeft gelegen. Wat een spannend verhaal, zeg!”

“Onze zoektocht heeft wel de Franse vlag opgeleverd die hier op tafel ligt,” zei Gijs. “Maar ik ben er vooral benieuwd naar waarom Erik de sleutel die Jantine uit het huis van Arie had meegenomen niet herkende als de sleutel waar hij naar op zoek was?”

Erik slikte even.

“Die middag dat ik bij Hans op bezoek was en Jantine langskwam met haar sleutel, twijfelde ik of de sleutel die ze liet zien overeenkwam met de omschrijving die ik had gelezen in het fotoboek. Omdat een voorbeeldfoto ontbrak in het boek moest ik het doen met mijn eigen

inschatting. De beschrijving uit het boek kon ik mij niet meer precies herinneren. Maar bovendien had Jantine die sleutel bij Arie uit de la gehaald en op dat moment wist ik niet beter dan dat die sleutel daar nooit gelegen kon hebben. Gelukkig is in deze zaal helemaal duidelijk geworden hoe het hele verhaal in elkaar zit en de sleutel is terug bij zijn rechtmatige eigenaar.”

“Ja, en wij hebben hier allemaal mooie avonturen door beleefd,” zei Jantine. “Ik had mijn motortocht naar Tsjechië niet willen missen en de jongens hun treinreis en andere avonturen vast ook niet.”

“En door hoe alles is gelopen heb ik weer een reisje ondernomen naar mijn geboorteland,” zei Erik.

“En ik heb eigenlijk onbedoeld bijgedragen aan de oplossing van het raadsel van de sleutel en in het verre Tsjechië na jaren weer mensen uit Nederland ontmoet,” zei Arie. “Als ik had geweten hoe het verhaal in elkaar zat en dat Erik al zo lang op zoek was, had ik wel eerder aan Erik en Jantine verteld over de sleutel die ik vergeten was terug te geven aan Eduard.”

Arie keek Erik en Jantine aan en vervolgde: “Daarom besloot ik nadat Jantine mij de sleutel had teruggegeven om over dat verloren visitekaartje te beginnen. Met die smoes kon ik toch de bunker in om deze sleutel zoals afgesproken aan Eduard te geven. En ik wilde jullie daar bij hebben, als een soort steun, maar dat durfde ik niet direct te zeggen. Alleen begrijp ik niet hoe Hans en de scholieren eerder naar binnen zijn gekomen?”

“Ik heb met Gijs en Nico gewoon aangebeld via de intercom,” zei Hans.

“Ik had juist vroeg in de avond Arie verwacht, want dat hadden we vanmiddag afgesproken. Ik had instructies gegeven aan de adjudant om hem binnen te laten als hij aan zou bellen,” zei Eduard. “Maar om een heel andere reden belden Hans en de jongens een half uur eerder aan. De adjudant dacht dat dat Arie moest zijn en liet ze binnen.

Jantine zei: “Ik ben blij dat Eduard heeft uitgelegd wat er zich nou werkelijk heeft afgespeeld op dit terrein. En dat Erik heeft uitgelegd hoe zijn verhaal over die sleutel die hij graag zou vinden in elkaar zat. Het is een spannend avontuur geweest. De jongens kunnen nu hun

schoolopdracht afwerken en Eduard heeft zijn sleutel terug.”

“Het is wel jammer dat Erik in zijn fotoboek iets heeft gelezen over een sleutel die eigendom blijkt te zijn van Eduard,” zei Hans.

“Ja,” zei Erik nadenkend, “het verhaal dat in mijn boek stond kan nog steeds waar blijken te zijn. Ik kan natuurlijk pas gaan graven als ik voldoende geld heb gespaard voor die dure graafmachines. Maar als die schat of kist echt onder de grond ligt met een groot slot erop, kan ik de sleutel gaan vragen bij Eduard. Want dat is dan de sleutel die er op zou moeten passen. Dat wordt misschien een mooi onderwerp voor een nieuw onderzoek van deze twee slimme jongens. Eerst moet de sleutel een mooie plek krijgen in het oorlogsmuseum.”

Ik dacht ineens aan de moeder van Hans, die ons op reis had gestuurd. Ik keek Hans en Gijs aan.

“Het is wel vreemd dat we de oude vrouw zijn vergeten die mij de raad gaf te vertrekken naar Tsjechië.”

“Dat klopt,” zei Gijs. “Hoe zit dat eigenlijk, Hans? En jij had die treinreis nog betaald ook!”

“Jullie moeten mijn moeder geen oude vrouw noemen,” zei Hans. “Mijn moeder heeft al sinds haar jeugd speciale gaven gehad. Al op de basisschool kon ze aan haar vriendinnetjes voorspellingen doen waarvan ze wisten dat deze uitkwamen. En ik heb dezelfde ervaringen gehad, het klopte altijd wat ze voorspelde. Als zoon kon ik daar natuurlijk ook niet omheen.” Dus toen mijn moeder tegen mij had gezegd dat de jongens naar Tsjechië moesten met de trein durfde ik dat niet tegen te spreken. Ik betaalde op haar verzoek de treinkaartjes. Maar een dag nadat de scholieren op de trein waren gestapt had ik daar alsnog spijt van. Mijn moeder is de laatste tijd oud geworden en in de war en afwezig zodat het juist verwoorden van haar zinnen niet meer lukt. Ze lijdt al een tijdje aan dementie. Ze wordt gelukkig goed opgevangen in een verzorgingshuis zodat ze in een rustige omgeving kan genieten van haar oude dag. Maar haar voorspellingen zijn niet meer altijd betrouwbaar. Haar voorspelling dat de sleutel in Tsjechië zou liggen is niet uitgekomen. Maar zoals Erik net al aanhaalde heeft zij misschien dan juist de schat of kist bedoeld, die dus nog niet is opgegraven.”

“Ja, dat had ik ook al gezegd, weet je nog, toen we in Tsjechië bij Erik waren,” zei ik, “dat de moeder van Hans dat bedoeld kon hebben?” Ik keek Gijs aan. Wat leek dat al weer lang geleden en wat een avontuur hadden we beleefd.

Gijs knikte.

“Maar voor je moeder is het niet zo leuk dat ze in de war is,” zei ik tegen Hans. Ik was stiekem onder indruk van de gaven waarover de moeder van Hans had beschikt. “Toch had ik dat treinreisje naar Tsjechië niet willen missen. En de bezoeken aan Eriks berghotel, Aries woonhuis en het krappe huisje van Eriks vader hebben ons genoeg ideeën gegeven voor het werkstuk waar Gijs en ik mee bezig zijn. Eerder deze avond was het alleen de bedoeling geweest om Eduard te bevragen over de Franse vlag die hier op de tafel ligt. Gelukkig heeft hij er een duidelijk verhaal over verteld en zijn mijn vriend en ik wat wijzer geworden. Voor het werkstuk hebben we genoeg om uit te werken.”

“Zo zie je maar,” vulde Gijs aan. “We zijn allemaal met een ander doel in deze grote zaal gekomen.”

“Onze laatste zoektocht in dit gebied van de Leusderheide heeft ons meer opgeleverd dan een Franse vlag,” zei ik. “Gijs en ik moeten voor onze schoolopdracht ook een fotoreportage maken. Dankzij het hele verhaal van de sleutel is dat nu zo goed als gelukt.” Ik keek Eduard aan. “We mogen toch wel wat foto’s maken, van het lege voetstuk én van de sleutel die na veel omzwervingen weer op zijn plaats is gekomen, of niet?”

“Ja hoor,” zei Eduard. “Voor het voetstuk mogen jullie straks wel naar het oorlogsmuseum.”

“Als we maandag weer naar school gaan laten we de fotoreportage zien aan de klas. Daar moeten we een glas op heffen.”

Ik zei het als een grap. Eduard leek het serieus op te vatten. Hij liep naar het flessenrek achter de boekenkast. Hij nam een fles die daar lag uit het rek. Met een knal ontkurkte hij de fles en iedereen moest er om lachen.

De groen-uitgeslagen koperen sleutel werd door Erik hoog de lucht in gegooid en opgevangen door een lege hand.

“Hebbes,” zei de boswachter.

Gijs en ik zochten glazen om de champagne uit te drinken en Eduard schonk ze vol.

“Proost,” kwam er nog achteraan.

